

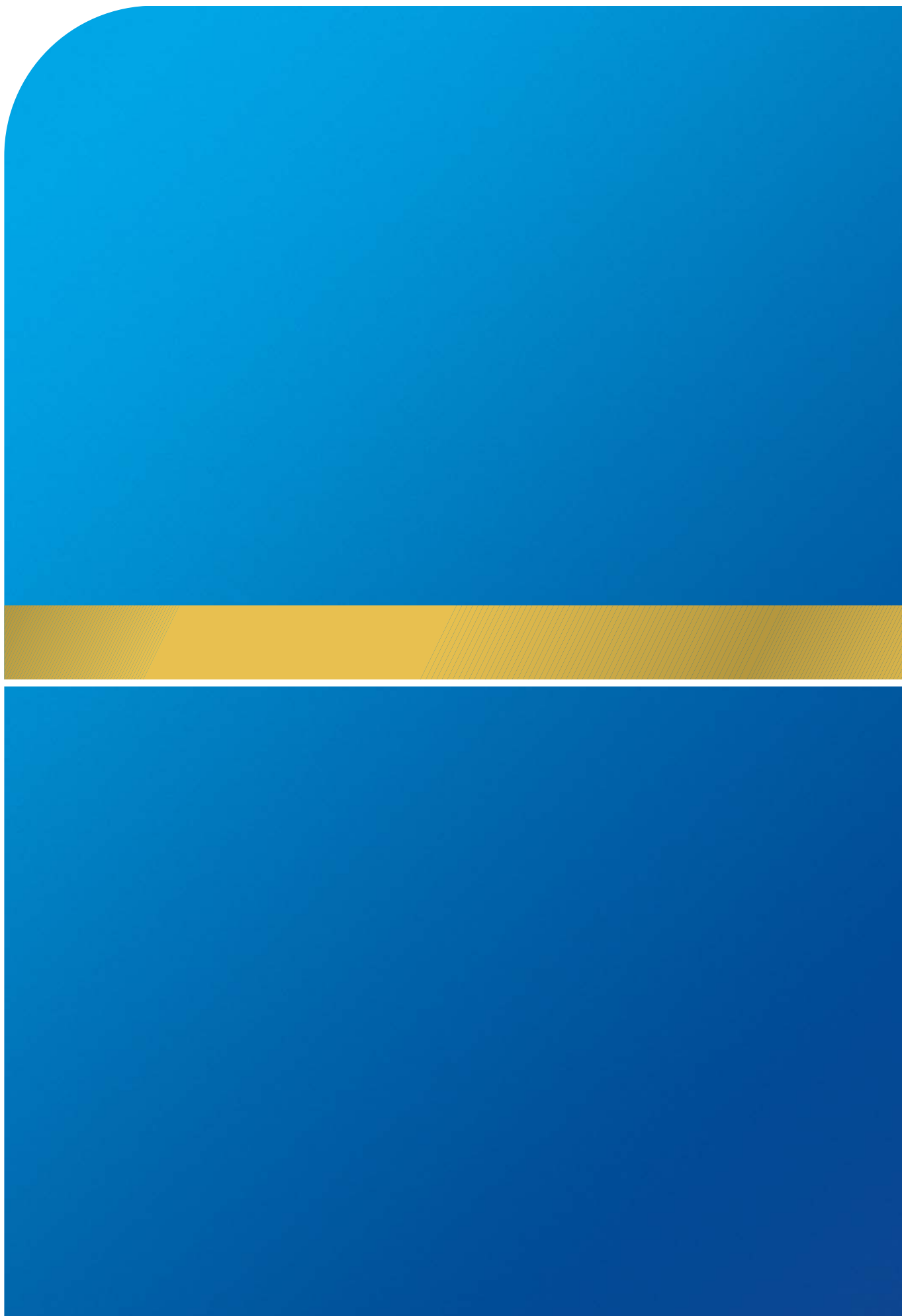
EFES

ANADOLU EFES
BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş.
TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU

'10

Türkiye’de bira bu kapağın altındadır.

Türk basketbolunun sıçramasında, futbolda Milli Takımımızın dünya çapında başarılarla
uzanmasında, Türk sinemasının büyük atağında, tiyatroların seyirciyle buluşmasında,
Türk turizminin gelişmesinde, kültürel değerlerimizin arkeoloji ile gün yüzüne
çıkmasında, blues ve rock festivallerinin coşkusunda, hep O’nun payı var.

Kısacası, bu kapağın altında çok daha fazlası var!

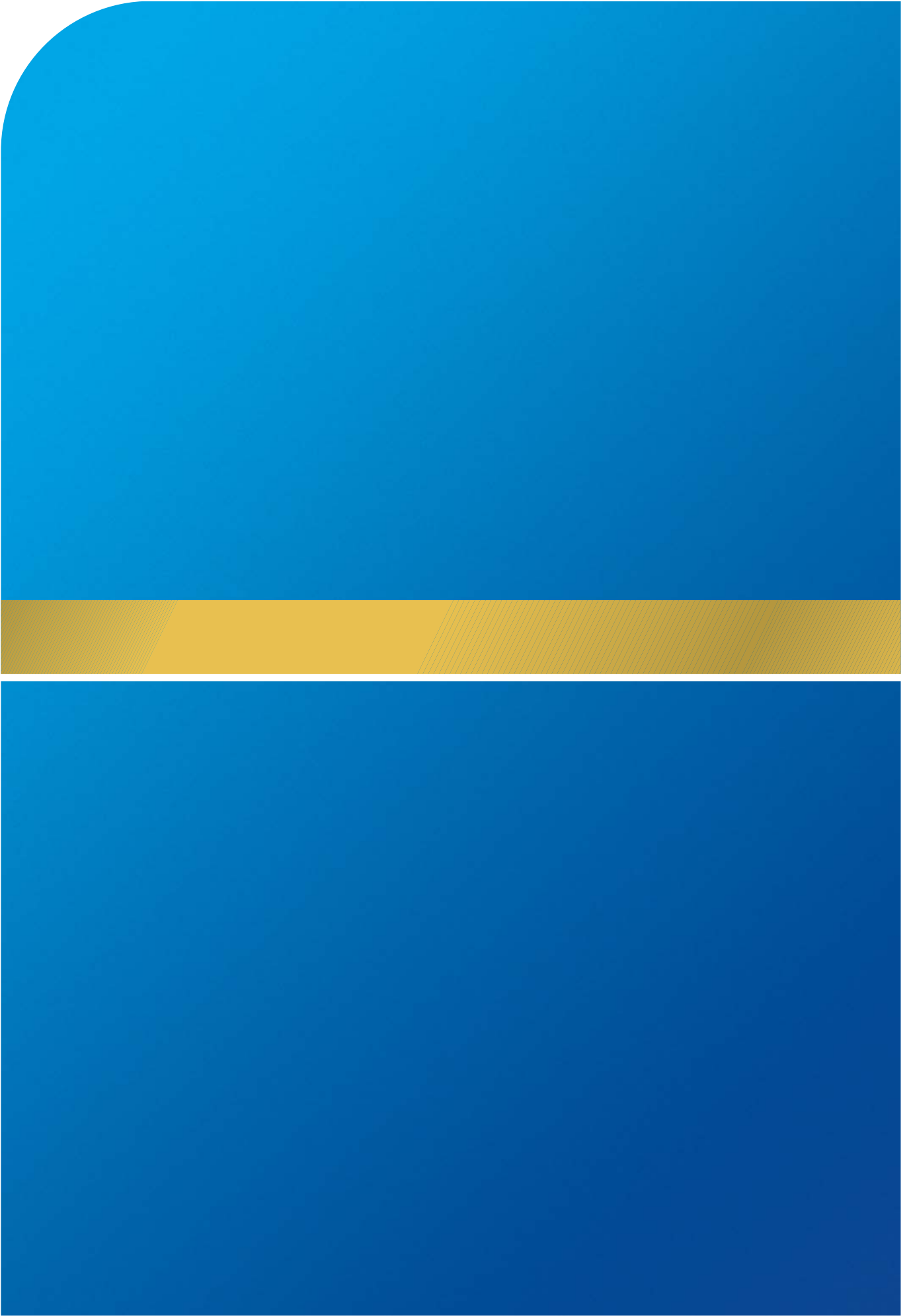
İÇİNDEKİLER

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

1	Rapor Hakkında	5
2	Genel Müdür Mektubu	11
3	Anadolu Efes Hakkında	15
4	İşimizin Sürdürülebilirliği	25
	Yönetişim	26
	Kurumsal Yönetim	27
	Paydaş Katılımı	29
	Risk Yönetimi	30
	İş Etiğimiz	31
	Çalışan Hakları	32
	İnsan Hakları Anlayışımız	32
	İnsan Kaynakları Politikamız	33
	Çalışan Gelişimi Hakkı	34
	Sosyal Haklar	38
	İletişim Hakkı	40
	Örgütlenme Hakkı	42
	Fırsat Eşitliği Hakkı	43
	İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkı	45
	Sorumlu Pazarlama	48
	Bira Hakkında	50
	Ürünlerimiz	54
	Satış ve Dağıtım	56
	Lojistik	57

5	Çevreye Duyarlılık	61
	Çevre İlkeleri	62
	Enerji Yönetimi	63
	Enerji Verimliliği	63
	Eşdeğer Enerji Kullanımı	64
	Karbon Ayak İzi (Sera Gazları)	65
	Su Yönetimi	66
	Atık Su	67
	Ambalajda Geridönüşüm	69
	Atık Yönetimi	71
	Koku Yönetimi	72
	Ödüllerimiz	73
6	Toplumla İlişkilerimiz	75
	Yerel Ekonomiye Katkı	76
	Türk Tarımına Destek	77
	Maltlık Arpa Üretimine Destek	79
	Şerbetçiotu Üretimine Destek	81
	Binlerce Kişiyi İstihdam	82
	Türkiye Markasının Tanıtımına Destek	85
	Sektörün Gelişmesine Destek	86
	Dış Ticaret ve Vergi Gelirlerinin Artışına Katkı	89
	Toplumsal Yatırımlar	90
	Turizme Destek	92
	Spor	97
	Kültür ve Sanat	101
	Müzik	101
	Sinema	103
	Tiyatro	104
	Arkeoloji	104
	Eğitim ve Sağlık	105
7	GRI Tablosu	107
8	Yasal Uyarı	107

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

1

Rapor Hakkında

EFES

Rapor Hakkında

06

“

Kuruluşumuzdan bu yana sürdürülebilirlik ve iyi bir kurumsal vatandaş olma bilinciyle çalışmalarımızı şekillendirmeye gayret gösteriyoruz. Şirket olarak, etki alanımızdaki paydaşlarımızla karşılıklı fayda ilkesine dayalı olumlu ve yapıcı bir diyalog kurmayı önemsiyoruz. Bunun bir uzantısı olarak da faaliyetlerimizde paydaşlarımızın beklentilerini gözetmeye çalışıyoruz.

”

Bu rapor, Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii Anonim Şirketi'nin 1 Ocak 2008 - 31 Mart 2009 tarihleri arasındaki 15 aylık dönemdeki sürdürülebilirlik performansının kapsamlı bir portresini paydaşlarına sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Yayınlanan bu ilk sürdürülebilirlik raporuyla ilgili paydaşlarımıza, çalışma ilkelerimiz ve sürdürülebilirlik performansımız hakkında eksiksiz bir portreyle, gelecek vizyonumuz hakkındaki projeksiyonlarımızı sunmayı amaçlıyoruz.

Raporlama İlkelerimizi Uluslararası Standartlarda Oluşturduk

Kurumsal sürdürülebilirliğin en temel ilkelerinden şeffaflık ve hesap verebilirliğin sağlanması için; uluslararası standartlara uygun, sosyal, ekonomik ve çevresel sorumlulukların tanımlanıp bu konudaki çalışmaların paylaşıldığı, paydaş beklentilerini karşılayan bir raporlama çalışmasının gerekli olduğunun bilincindeyiz. Bu amaçla 2009 yılında başlattığımız çalışmaların sonucu olarak, yayınladığımız bu ilk Sürdürülebilirlik Raporu'nda Global Reporting Initiative'in (GRI) 2003 yılında yayınladığı G3 ilkelerine uygun bir rapor yapmayı tercih ettik. Bu tercihimizde, GRI ilkelerinin dünya çapında en yaygın kullanım alanına sahip, itibarlı bir raporlama rehberi olmasının yanında, çalışmalarımızda elde ettiğimiz performansı en net biçimde görme ve karşılaştırma imkânı sunmasının da büyük etkisi olmuştur. Bu yüzden Sürdürülebilirlik Raporu çalışmasını etkin bir hesap verebilirlik uygulaması olmasının yanı sıra bir performans geliştirme aracı olarak da değerlendiriyoruz.

Rapor İçeriğimizi Kurumsal Önceliklerimiz Belirler

Bu ilk raporlama çalışmamızda, GRI ilkelerinin belirlediği C raporlama seviyesini temel aldık. Bu sayede rapor içeriğimizi oluşturan konuların; sosyal, çevresel, ekonomik ve etik alanlarında optimum bir denge oluşturmasını sağladık.

Rapor içindeki başlıkların oluşturulmasında GRI raporlama rehberinin üzerinde önemle durduğu önceliklilik ilkesini temel aldık. Bu sebeple raporlama çalışmamıza başlarken; şirketimizin kurumsal bütünlüğünün tüm birimleriyle temsil edildiği bir çalışma grubu oluşturduk. Bu çalışma grubu, şirketimizin mevcut durumda karşılaştığı ve gelecekte karşılaşılabileceği, sektörel özelliklerden doğan ve paydaşlarımızın beklentilerini yansıtan konuları hassasiyetle ele aldı. Bu çalışmalar sonucunda, şirketimizin sürdürülebilir gelişimi ve paydaş beklentilerinin karşılanması için üzerinde durmamız gereken "öncelikli konular" belirlendi. Performansımızın temel dayanağını oluşturan bu konular, Sürdürülebilirlik Raporu çalışmamızın da temel içeriğini oluşturmaktadır.

Rapor Hakkında

Bu anlayışla oluşturduğumuz Sürdürülebilirlik Raporu çalışmamızın içeriğini öncelikli konularımızın oluşturduğu üç bölümde birleştirdik:

- Yönetim, çalışanlarımız, tedarikçilerimiz ve ürünlerimiz konu başlıklarının ayrıntılı şekilde açıklandığı "İşimizin Sürdürülebilirliği" ana başlığı,
- Anadolu Efes'in sürdürülebilir çevre anlayışının ilgili başlıklarla detaylandırıldığı "Çevreye Duyarlılık" ana başlığı,
- Son olarak yıllardır aralıksız devam eden yerel ekonomiye olan katkımız ve toplumsal yatırımlarımızın ortaya konduğu "Toplumla İlişkilerimiz" ana başlığı bu üç bölümü oluşturmaktadır.

Kurumsal ölçekte ilk kez bir Sürdürülebilirlik Raporu faaliyeti gerçekleştirdiğimizden ötürü, bu raporda mevcut performansımızın ve gelecek hedeflerimizin paydaşlarımızla paylaşılmasının yanında, önümüzdeki dönemlerde yayınlayacağımız raporlardaki performans açıklamalarına da temel oluşturmasını hedefliyoruz. Bu sebeple, rapor içeriğini oluştururken öncelikli konularımız hakkındaki performans bildirimlerini detaylarıyla ele almanın yanında, paydaşlarımıza sürdürülebilirlik performansımızla ilgili bütüncül bir çerçeve sunmak adına diğer temel sürdürülebilirlik göstergelerine de yer verdik.

Raporlama Kapsamımız

Şirketimizi, Adriyatik'ten Pasifik Okyanusu'na uzanan bölgedeki toplam 5 ülkede bira üretimi yapan ve 60'tan fazla ülkede ürünlerinin tüketiciyle buluştuğu dev bir bira grubu olarak tanımlıyoruz. Ortaya koyduğumuz sistemin yüksek ve sürdürülebilir değer yarattığına inanıyoruz. Hedefimiz, bu özelliğimizi faaliyette bulunduğumuz coğrafyada, daha da etkin biçimde geliştirmektir.

Uluslararası bir sistem yaratmak, üretim ve pazarlama operasyonlarında başarılı modeller oluşturmanın yanında, etkinliği yüksek, tüm faaliyet bölgelerinde aynı mükemmellikte işleyen yönetim araçları da gerektirir. Sürdürülebilirlik Raporu çalışmasına da bu perspektiften bakıyoruz. Tüm operasyonlarımızı içeren, her coğrafi birimde aynı mükemmellik ve kapsamda performans bildirimlerinin yapıldığı, gelecekte elde edeceğimiz yeni faaliyet birimlerinde de hemen devreye alınabilecek bir raporlama sistematüğini ortaya koymayı amaçlıyoruz.

Bu ilk raporlama uygulamamızda, oluşturmaya çalıştığımız sistematüğün temellerini atmayı hedefledik. Bunun için çalışmamızı, şirketimizin faaliyet alanları için geniş kapsamlı bir örnek oluşturacak, paydaşlarımıza şirketimiz ve sürdürülebilirlik faaliyetlerimiz konusunda nitelikli bir bilgilendirmenin sunulduğu, diğer taraftan şirket geneline yönelik olarak geliştirilecek raporlama sistematüğünün de test edildiği bir kapsamda hayata geçirmeyi uygun bulduk. Bu amaçlar doğrultusunda, şirket bütünlüğünü yansıtabilmek adına, Anadolu Efes'in geneline yönelik açıklamalar da yapılmış olmasına rağmen, bu ilk Sürdürülebilirlik Raporumuzun kapsamını, **"Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii Anonim Şirketi Türkiye Bira Operasyonları"** oluşturmaktadır. Türkiye bira operasyonlarının bütününe yansıtması açısından, rapor dahilinde açıklanan tüm faaliyet, bunlara yönelik performans ve hedef bildirimlerinde, Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.'ye ait verilerin yanında, hisselerinin tamamı Anadolu Efes'e ait bağlı şirketlerimizden, Efes Pazarlama ve Dağıtım Ticaret A.Ş. ve Tarbes Tarım Ürünleri ve Besicilik Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ye ait veriler de kullanılmaktadır. Aksi yönde bir uyarı bulunmadıkça, rapor dahilindeki performans bildirimleri değerlendirilirken bu kapsamın dikkate alınması gerekmektedir.

“

Anadolu Efes Sürdürülebilirlik Raporu'nun, paydaşlarımız tarafından ulaşılabilirliğini ve kullanım kolaylığını sağlamak amacıyla basılı kopyası www.efespilsen.com.tr internet adresimiz üzerinden pdf formatında tüm paydaşlarımızın görüşlerine sunulmuştur. Rapor hakkında daha detaylı bilgi taleplerinizi, görüş ve fikirlerinizi iletmek üzere rapor künyesinde bulunan iletişim bilgilerini kullanarak ilgili personele ulaşabilirsiniz.

”

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

2

Genel Müdür Mektubu

Genel Müdür Mektubu

Adriyatik'ten Pasifik Okyanusu'na uzanan bölgedeki toplam 5 ülkede üretim yapan ve ürünleri 60'tan fazla ülkede tüketiciyle buluşan dev bir bira grubuyuz. Kuruluşumuzdan bu yana sürdürülebilirlik prensibi ve iyi bir kurumsal vatandaş olma bilinciyle çalışmalarımızı şekillendirmeye gayret gösteriyoruz. Şirket olarak, paydaşlarımızla karşılıklı fayda ilkesine dayalı, tutarlı ve sürekli bir diyalog kurmayı önemsiyoruz. Bunun bir uzantısı olarak da faaliyetlerimizde paydaşlarımızın beklentilerini gözetmeye çalışıyoruz.

12

“Dünyanın en güçlü, bağımsız, bölgesel bira şirketi olmak” vizyonu ışığında, içecek sektöründeki gücümüzü ve etkinliğimizi artırmak ve toplumun yaşam seviyesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak misyonumuza yönelik çalışmalarımızı, kurumsal değerlerimiz olarak tanımladığımız ‘dayanışma, girişimcilik, çağdaşlık ve mükemmellik’ ilkelerinden ödün vermeden sürdürüyoruz.”

Faaliyetlerine 1969 yılında Türkiye’de açtığı iki bira fabrikasıyla başlayan Efes Bira Grubu, bugün 5 ülkeye yayılmış 14 bira fabrikası, 6 malt fabrikası ve 1 şerbetçiotu üretim tesisiyle uluslararası bir güç konumuna ulaşmıştır. Faaliyetlerimiz geniş bir coğrafyada 500 milyona yakın bir tüketici kitlesine ulaşmaktadır. Anadolu Grubu’nun başarı öyküsündeki en önemli destek noktalarından ve en büyük unsurlardan birisi olmak, işimizin önem ve hassasiyetini artıran bir özelliktir.

Şeffaflık ve hesap verebilirlik, paydaşlarımıza yönelik temel sorumluluklarımızdan olmanın yanında bizim için önemli bir yönetim değeridir. Bu iki ilkenin, kurumsal sürdürülebilirliğimizi oluşturan tutum ve faaliyetlerimizin birleştirici unsuru olduğuna inanıyoruz. Bu alanda ortaya çıkan yönetsel araç ve uygulamaları yakından takip ediyor ve hızla kurumsal yapımıza entegre etmeye çalışıyoruz. Bu sebeple, dünyada ve Türkiye’de öncü şirketler arasında uygulama alanı bulan, ileri bir şeffaflık ve hesap verebilirlik aracı olan Sürdürülebilirlik Raporu çalışmasını hayata geçirmeye karar verdik.

Bu çalışma sonucunda, şirketimizin sürdürülebilir gelişimi ve paydaş beklentilerinin karşılanması için üzerinde durmamız gereken “öncelikli konular” belirlendi. Performansımızın temel dayanağını oluşturan bu konular, Sürdürülebilirlik Raporu çalışmamızın da temel içeriğini oluşturuyor.

Bu anlayışla oluşturduğumuz Sürdürülebilirlik Raporumuzun içeriğini öncelikli konularımızın ele alındığı üç bölümde birleştirdik:

- Bira işimiz, yönetim anlayışımız, çalışanlarımız, tedarikçilerimiz ve ürünlerimiz konu başlıklarının ayrıntılı şekilde açıklandığı “İşimizin Sürdürülebilirliği” ana başlığı,
- Anadolu Efes’in sürdürülebilir çevre anlayışının ilgili başlıklarla detaylandırıldığı “Çevreye Duyarlılık” ana başlığı,
- Son olarak yıllardır aralıksız devam eden yerel ekonomiye olan katkımızın ve toplumsal yatırımlarımızın ortaya konduğu “Toplumla İlişkilerimiz” ana başlığı bu üç temel bölümü oluşturmaktadır.

1 Ocak 2008 - 31 Mart 2009 tarihleri arasındaki 15 aylık dönemi kapsayan, paydaşlarımıza çalışma ilkelerimiz ve sürdürülebilirlik performansımız hakkında eksiksiz bir portre ile gelecek vizyonumuz hakkındaki projeksiyonlarımızı göstermeyi amaçladığımız Sürdürülebilirlik Raporu’nu dikkatinize sunuyoruz.

Saygılarımla,

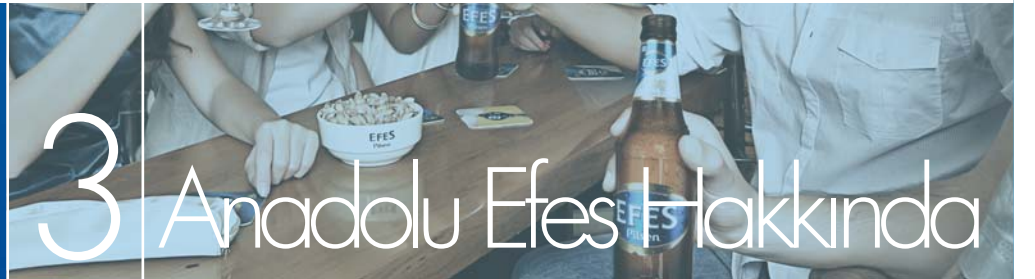

Tuğrul Ağırbaş
Efes Türkiye Genel Müdürü

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

3 Anadolu Efes Hakkında

The image is a close-up photograph of two glasses of Anadolu Efes Pilsen beer. The glasses are filled with golden beer and topped with a thick layer of white foam. The glasses are condensation-covered and feature the 'EFES Pilsen' label. In the foreground, a blue bottle cap with the 'EFES' logo is visible. The background is a warm, wooden surface. The overall tone is professional and appetizing.**EFES**

Anadolu Efes Hakkında

ANADOLU EFES

16

Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş., iştirakleri ve bağlı ortaklıklarıyla Türkiye, Rusya, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT), Güneydoğu Avrupa ve Ortadoğu ülkelerinin oluşturduğu bir coğrafyada bira, malt ve alkolsüz içecek üretimi ile pazarlamasını yapan bir şirketler sistemidir. Anadolu Efes, Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri olan Anadolu Endüstri Holding A.Ş.'nin içecek sektöründeki faaliyetlerini yürütmektedir.

Bira faaliyetlerine 1969 yılında, Türkiye'de açtığı iki bira fabrikasıyla başlayan Anadolu Efes, yurtiçi bira pazarının lideri konumunda olmanın yanı sıra, yurtdışı bira operasyonlarını gerçekleştiren Hollanda'da kurulu Efes Breweries International N.V.'nin çoğunluk hissedarı, Türkiye ile yurtdışı pazarlarda Coca-Cola operasyonlarını sürdüren Coca-Cola İçecek A.Ş.'nin (CCİ) en büyük ortağı konumunda olan bir holding şirketi hüviyetine de sahiptir.

40. yılında 14 ülkeye yayılmış 16 bira fabrikası, 6 malt fabrikası, 1 şerbetçiotu üretim tesisi ve 20 meşrubat şişeleme tesisiyle uluslararası bir güç konumuna ulaşmış olan Anadolu Efes'in faaliyetleri geniş bir coğrafyada 500 milyona yakın bir tüketici kitlesine ulaşmaktadır.

ANADOLU GRUBU

Anadolu Grubu'nun başarı öyküsündeki en önemli destek noktalarından ve en büyük unsurlardan biri olan Anadolu Efes, faaliyetlerini Bira Grubu ve Meşrubat Grubu olmak üzere iki çatı altında sürdürmektedir.

Türkiye'nin en önemli ve en büyük holdinglerinden biri olan Anadolu Grubu'nun temelleri, 1950'li yılların başında Özlhan ve Yazıcı ailelerinin yoğun emeklerini ve geniş vizyonlarını bir araya getirmeleriyle atılmıştır.

Temel faaliyet alanları; içecek, otomotiv, finans, gıda, kırtasiye ve ofis malzemeleri sektörleri olan Anadolu Grubu, son yıllarda bilişim, elektronik, enerji, gıda ve sağlık sektörlerine yaptığı yatırımlarla faaliyet yelpazesini genişletmiş bulunmaktadır.

21. yüzyılda varlığını sürekli kılacak vizyon olarak; "Anadolu'yu dünyaya, dünyayı Anadolu'ya bağlayan yıldız" olmayı benimseyen Anadolu Grubu, son yıllardaki tüm girişimlerini ve yapılanmasını bu vizyon doğrultusunda gerçekleştiriyor.

Günlük hayatımızda, hemen her gün bir ya da birkaçı ile karşılaştığımız ünlü markaları üreten ve pazarlayan Anadolu Grubu, küreselleşme süreci içinde dışa açılma, çokuluslu şirketlerle işbirliği yapma ve ortaklık kurma yolundaki stratejisini başarıyla sürdürmektedir.

Anadolu Grubu'nun, Adriyatik'ten Pasifik'e 14 ülkede 43 üretim tesisi ve 70 şirketinde 18 bin 54 çalışanı bulunmaktadır.

2009'da 40. yılını kutlayan Anadolu Efes, bira operasyonlarını yürüttüğü ülkeler arasında Türkiye, Moldova ve Gürcistan'da lider, Kazakistan'da ikinci ve Rusya'da dördüncü konumdadır. Ayrıca Sırbistan'ın en büyük üçüncü bira operasyonunda % 28 paya sahiptir. Anadolu Efes, satış hacmi bakımından Avrupa'nın en büyük beşinci bira şirkettir.

Anadolu Efes, 20 yıl önce Türkiye bira pazarında % 63 pazar payına sahip iken söz konusu dönemde yıllık ortalama % 8 oranında büyüyerek, 2008 sonu itibarıyla açık ara birinci olduğu pazarda % 86 oranında bir paya sahip olmuştur. 2008 yılında Gürcistan'ın lider bira şirketi Lomisi Ltd.'yi satın alan Anadolu Efes, bugün bira operasyonlarının faaliyet alanını 5 ülkeye yayılmış toplam 14 bira fabrikası, 6 malt fabrikası, 1 şerbetçiotu üretim tesisiyle genişletmiştir. Ayrıca Sırbistan'da Heineken International B.V. ile gerçekleştirdiği stratejik ortaklık ile bu pazarda faaliyet gösteren üçüncü büyük bira şirketinin % 28 ortağı konumundadır. Şirket, toplam bira üretim kapasitesini 2008 sonu itibarıyla yıllık yaklaşık 37,2 milyon hektolitreye (Sırbistan dahil), toplam malt kapasitesini ise yaklaşık 254.000 tona çıkarmıştır.

18

Anadolu Efes'in ana markası olan Efes, 2008 sonu itibarıyla 60'a yakın ülkeye ihraç edilmekte ve beğeniyle tüketilmektedir.

Anadolu Efes'in bira operasyonlarının odaklandığı coğrafya olan Türkiye, Rusya, BDT ve Güneydoğu Avrupa'yı kapsayan bölgede değer yaratıcı satın alımları gerçekleştirmek, şirketin stratejik öncelikleri arasında yer almaktadır.

Anadolu Efes'in Güçlü Yanları

- Avrupa'nın en büyük beşinci bira üreticisi.
- İstikrarlı, güçlü ve sağlıklı bir performansa sahip olan Türkiye bira operasyonlarından elde edilen sürdürülebilir nakit akışı.
- Hızla büyüyen uluslararası bira faaliyetleri.
- Hızla büyüyen Türkiye ve uluslararası meşrubat faaliyetleri.
- Türkiye bira pazarında açık arayla sahip olduğu liderlik konumu.
- Dünyanın en büyük üçüncü bira pazarı olan Rusya pazarındaki güçlü ve büyüyen konumu.
- Deneyimli, yetkin, bira faaliyetlerinde derin bir bilgi birikimine sahip yönetici kadrosu.
- Efes markasının güçlü tanınırlığı, marka bağlılığı, seçkin bayi ve distribütör ağı.

Vizyon ve Misyon

Anadolu Efes'in bira faaliyetlerindeki vizyonu, dünyanın en güçlü bağımsız bölgesel bira üreticisi olmaktır.

Anadolu Efes, içecek sektöründeki gücünü ve etkinliğini artırmak ve toplumun yaşam seviyesinin yükseltilmesine katkıda bulunmayı temel misyon olarak kabul etmiştir.

Stratejik Önceliklerimiz;

- Uzun vadeli, sürdürülebilir ve kârlı büyüme sağlamak,
- Değer yaratıcı satın alımlarla faaliyet bölgesini genişletmek,
- Pazar büyümelerinin üzerinde satış hacmi büyümesi elde etmektir.

Efes Pilsen'le 40 Yıl¹

¹ Anadolu Efes ve Efes Pilsen markasının tarihsel gelişimi hakkında daha detaylı bilgiye www.anadoluefes.com ve www.efespilsen.com.tr adreslerinden ve faaliyet raporumuzdan ulaşabilirsiniz.

Anadolu Efes Hakkında

Sermaye ve Ortaklık Yapısı

Anadolu Efes'in kayıtlı sermaye tavanı 900.000.000 TL, çıkarılmış sermayesi 450.000.000 TL'dir. Yazıcılar Holding İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB) işlem gören halka açık bir şirkettir (YAZIC.IS). 2008 yılı itibarıyla İMKB'de işlem gören şirketler arasında en büyüklerden biri olan Anadolu Efes (AEFES.IS), serbest dolaşımdaki hisselerinde yabancı kurumsal yatırımcı oranı yüksek olan şirketlerden biridir. İşlem görmeye başladığı 2000 yılından bu yana İMKB ortalamasının üzerinde yabancı kurumsal yatırımcı oranına sahip olan (Aralık 2008 itibarıyla % 71) Anadolu Efes, Level-1 düzeyindeki Amerikan Depo Sertifikası (ADR) programı sayesinde (AEBZY/ Cusip No: 032523102) yurtdışında yerleşik kurumsal yatırımcıların yanı sıra OTC piyasasında bireysel yatırımcıların da belirli düzeylerde işlem gerçekleştirmesine olanak sağlamaktadır.

31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihleri itibarıyla Şirket'in Hissedarları ve Sahip Oldukları Hisse Oranları:

	31 Aralık 2008		31 Aralık 2007	
	Tutar (000 TL)	%	Tutar (000 TL)	%
Yazıcılar Holding A.Ş.	139.082	30,91	139.082	30,91
Özilhan Sınai Yatırım A.Ş.	78.910	17,54	78.746	17,50
Anadolu Endüstri Holding A.Ş.	35.292	7,84	35.292	7,84
Halka Açık ve Diğer	196.716	43,71	196.880	43,75
	450.000	100,00	450.000	100,00

Özet Finansal Tablolar²

Türkiye Bira Operasyonları 2007-2008 Özet Gelir Tablosu (Milyon TL)

	2007/12	2008/12
Satış Hacmi (Milyon hektolitre)	7,6	8,5
Satış Gelirleri	967,0	1.182,1
Ticari Faaliyetlerden Brüt Kâr	651,4	794,0
Faaliyet Kârı	304,9	410,8
Finansman Geliri / (Gideri)	40,7	[0,4]
Sürdürülen Faaliyetler Vergi Öncesi Kârı	345,6	410,4
Vergiler	[66,9]	[79,7]
Dönem Kârı	278,7	330,7
FAVÖK	401,8	511,8

NOT: FAVÖK, Faaliyet Kârı ve bu tanım içerisindeki amortisman ve diğer nakit çıkışı gerektirmeyen gelir/giderlerin çıkarılması/eklenmesi sonucu oluşmaktadır.

Türkiye Bira Operasyonları 2007-2008 Özet Dönem Bilanço Kalemleri (Milyon TL)

	2007/12	2008/12
Nakit ve Nakit Benzerleri ve Finansal Yatırımlar	159,8	224,4
Ticari Alacaklar	161,5	184,9
Stoklar	90,3	123,2
Diğer Varlıklar	28,0	28,8
Dönen Varlıklar	439,6	561,3
Finansal Yatırımlar	1.248,8	1.226,2
Maddi Duran Varlıklar	301,5	328,0
Diğer Varlıklar	19,0	18,1
Duran Varlıklar	1.569,3	1.572,4
Toplam Varlıklar	2.009,0	2.133,7
Ticari Borçlar	45,3	57,1
Diğer Yükümlülükler	116,6	124,4
Finansal Borçlar	109,0	75,9
Kısa Vadeli Yükümlülükler	270,9	257,4
Finansal Borçlar	58,2	-
Diğer Yükümlülükler	119,5	136,9
Uzun Vadeli Yükümlülükler	177,7	136,9
Özkaynaklar	1.560,3	1.739,4
Toplam Kaynaklar	2.009,0	2.133,7

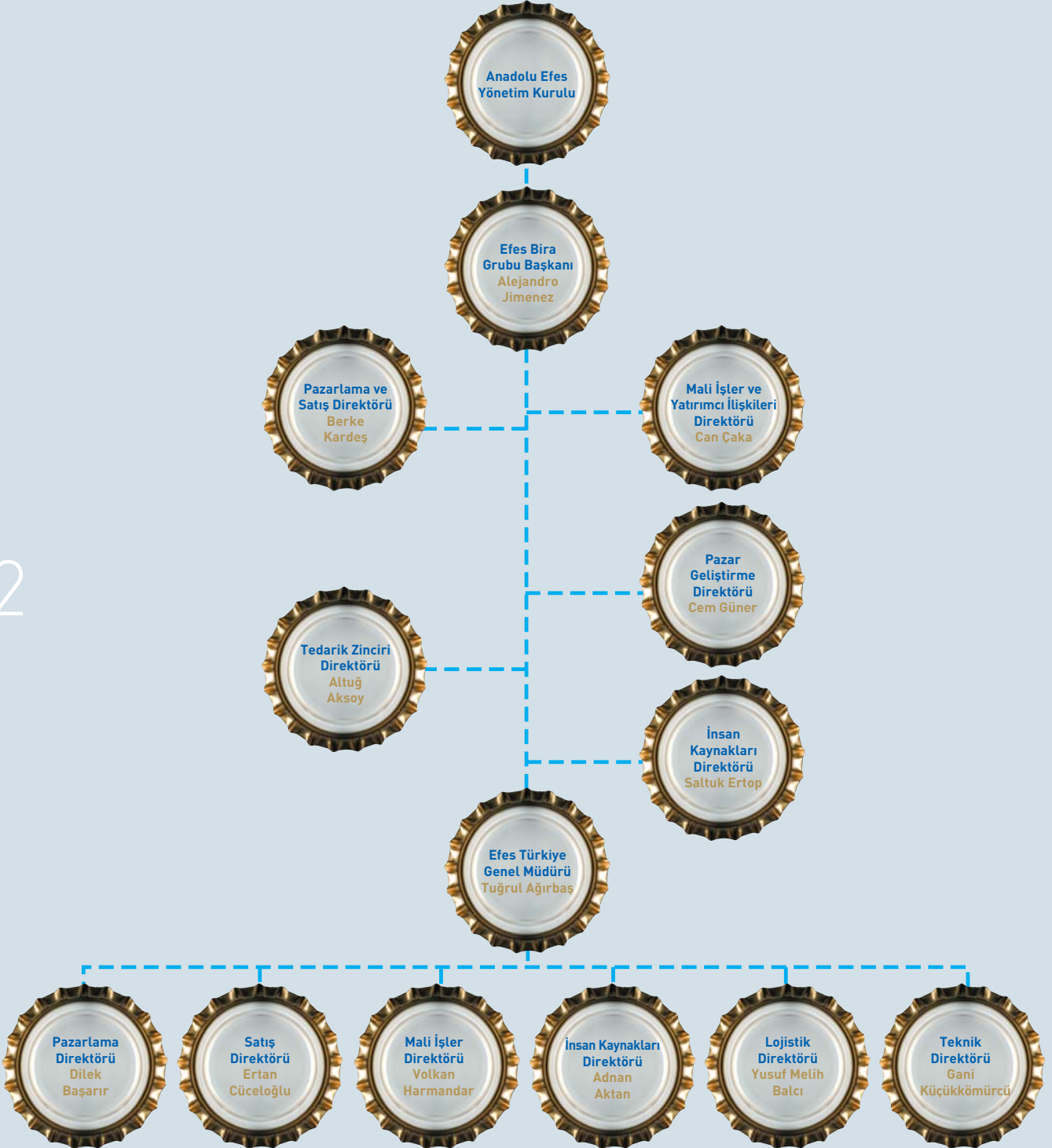
NOT: Anadolu Efes'in Türkiye'deki bira ve malt faaliyetleri dışında kalan iştirakleri daha iyi bir kıyaslama sağlayabilmek amacıyla maliyet değer üzerinden gösterilmiştir.

² Finansal gerçekleştirmeler konusunda en güncel ve detaylı bilgiye internet sitemizdeki **Hissedarlar ve Yatırımcı İlişkileri** bölümünden ulaşabilirsiniz. <http://tr.anadoluefes.com/>

Anadolu Efes Hakkında

Organizasyon Yapısı³

³ 01.01.2010 tarihli organizasyon şemasıdır.

EFES

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

4 İşimizin Sürdürülebilirliği

İşimizin Sürdürülebilirliği

YÖNETİŞİM

Anadolu Efes'te yönetim, şirketimizin stratejik yönetimi ve yönlendirilmesi ile görevli ve sorumlu üst yönetimin, görev ve sorumluluklarını yerine getirirken şirketimiz üzerinde etkisi olan ya da faaliyetlerimizden etkilenen paydaşlarımızı da gözetmesi anlamına gelir. Üst yönetimin; faaliyetlerimizin paydaşlarımızın çıkarları ve amaçları dahilinde yapılıp yapılmadığını, hazırlanan stratejilerin bu misyon ile örtüşüp örtüşmediğini, uygulamaların doğru yönde yapılıp yapılmadığını izlemesi ve kontrol etmesi, kurumsal yönetişimin konusudur. Tüm faaliyetlerimizin olduğu gibi yönetişim faaliyetlerimizin de temelinde, yasa ve yönetmeliklere mutlak uyumumuz yatar.

26

KURUMSAL YÖNETİM

Kurumsal yönetim ilkelerimiz, şirketimizin üst kademe yönetim organlarının faaliyet ve kararlarının uymaları gereken esaslarını kapsamaktadır. Uluslararası düzeyde kabul gören bu ilkeler; şirket üst yönetiminin aldıkları karar ve tüm faaliyetlerinde adillik, şeffaflık, sorumluluk ve hesap verebilirliktir.

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİMİZ

Adillik (Eşitlik) İlkesi: Şirketimiz tüm faaliyetlerinde pay sahiplerine ve paydaşlarına eşit davranır.

Şeffaflık (Açıklık) İlkesi: Şirketimizin tüm kararlarında adil olduğunun saptanabilmesi için tüm karar ve faaliyetlerinin şeffaf olması, alınan tüm karar ve faaliyetlerinin zamanında, doğru ve eksiksiz biçimde kamuoyuna duyurulması, şirketimizle ilişki içinde olan herkesin bu bilgilerin tümüne kolayca erişebilmesi gerekir.

Hesap Verebilirlik İlkesi: Hesap verebilirlik ilkesi, şirketimizin Yönetim Kurulu'nun, sadece pay sahiplerine değil, şirketimizle ilişkisi olan tüm taraflara da hesap verebilirliği anlamına gelmektedir.

Sorumluluk İlkesi: Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticileri aldıkları kararlardan ve faaliyetlerinden sorumlu olduklarının bilincinde olarak, tüm etkinliklerde mevzuata, esas sözleşmeye ve işletme içi düzenlemelere uygun davranırlar. Bu sebeple kurum içinde görev ve sorumluluk dağılımı net ve açık olarak belirlenmiş olup herkesçe bilinir. Sorumluluk ilkesinin titizlikle uygulanabilmesinin bir koşulu da katılımcılıktır.

İngiliz düşünce kuruluşu **AccountAbility** ve **csrnetwork** ile ülke ortaklarının gerçekleştirdiği şirketlerin etik ve sosyal hesap verebilirliğini değerlendiren uluslararası Accountability Rating araştırması Türkiye’de ilk kez 2007 yılında gerçekleştirildi. 2004 yılından beri Fortune 100 Global, 2006 yılından beri de Rusya, Güney Amerika, Macaristan ve Yunanistan’da gerçekleştirilen araştırmada ciro açısından en büyük şirketlerin sosyal, ekonomik ve çevresel sorumluluklarını yerine getirme ve bu uygulamalarını şeffaf bir biçimde paydaşlarına açıklama performanslarına göre değerlendiriliyor. Türkiye’nin en büyük 50 şirketinin değerlendirildiği bu araştırmada **Anadolu Efes, 2008 yılında ilk 15 şirket arasında yer alarak beşincilik ödülüne layık görülmüştür.**

İşimizin Sürdürülebilirliği

YÖNETİŞİM

28

ANADOLU EFES'TE STRATEJİ BELİRLEME

Tüm iş stratejilerimizi belirlerken ve her yeni ülkeye girişte paydaş görüşmeleri yaparız. Bunu yaparken iki amacımız var:

1. Sorumluluklarımızın farkında olmak.
2. Stratejilerimizi belirlerken; paydaşlarımızın kimliklerini, beklentilerini, mevzuatı, çevreyi dikkate almak.

Her coğrafya için kilit paydaşlarımızı belirleriz. Dünyada tüm bira ve içecek şirketlerinin sürdürülebilirlik performansları ve sürekli yaptığımız çevresel etki analizlerini gözetiriz. Yönetim Kurulu'na yapılan sunumlarda sosyal ve çevresel etki analizlerine yer veririz. Satın alınan şirketlerin kurumsal sorumluluk bütçelerini aynen koruruz.

PAYDAŞ KATILIMI

Yönetişim ilkemizin temelinde paydaşlarımızı dinleyip anlama, istek ve önerilerini dikkate alma isteğimiz vardır. Anadolu Efes'te bizler, faaliyetlerimizi doğrudan veya dolaylı olarak etkileyen ya da faaliyetlerimizden etkilenen tüm kişi, kurum ve kuruluşları paydaşlarımız olarak kabul ediyoruz. Tüm paydaşlarımızla dürüst, çift yönlü ve sürekli iletişim kurmak en temel hedefimizdir. Paydaş katılımı uygulamalarımızın temelinde; doğru bilgiyi ilk elden duyurmak, kendimizi en doğru şekilde ifade etmek ve paydaşlarımızın kendilerini ifade etmelerine olanak tanımak yatar.

40 yıldır işimizi 'iyi bir iş' olarak sürdürebilmemizin temelinde paydaşlarımızla kurduğumuz etkin iletişim vardır.

Paydaş Grubu	İletişim Yöntemi	Diyalog Hedefi
Tüketicilerimiz		
Efes Tüketicileri Rakip Marka Tüketicileri Bira İçmeyenler	Tüketici Memnuniyet Anketleri, Yeni Marka ve Ürün Geliştirme Araştırmaları, Pazar Araştırmaları (Algı Araştırmaları), Kurumsal İtibar Araştırması, Efes İletişim Hattı	Tüketici davranışını anlamak. Trendleri anlamak. İhtiyaç ve beklentileri tespit etmek. Potansiyel tüketicileri belirlemek. Mevcut ve potansiyel tüketicinin gözündeki kurum ve marka algısını belirlemek.
İş Ortaklarımız		
Tedarikçilerimiz Bayiler/Distribütörlerimiz Açık Satış Noktaları Büyük Marketler Küçük Marketler, Bakkallar Çalışanlarımız Çiftçiler Sendikalar	Bayi Memnuniyet Anketleri, Kurumsal İtibar Araştırması, İç İletişim Yayınları, Çalışan Öneri Takip Sistemi, Efes Kalite Çemberleri, İnsan Kaynakları İstek ve İyileştirme Hattı, Çalışan Memnuniyeti Anketi, İç Müşteri Tatmin Anketi	İş süreçlerini iyileştirecek faktörleri belirlemek. Etkili insan yönetimi stratejilerini belirlemek. Kurumsal iletişimi güçlendirmek. İhtiyaç ve beklentileri tespit etmek.
Kanaat Önderleri		
Finansal Analistler Sivil Toplum Kuruluşları Politikacı ve Bürokratlar Medya Mensupları Akademisyenler Sanatçı ve Yazarlar	Kurumsal İtibar Araştırması, Ortak Projeler, Web Sitesi, Bilgilendirme Toplantıları, Bültenler, Duyurular, Ziyaretler	Kurumsal itibarı güçlendirmek. Basın iletişimini sağlamak. Fikir liderleri ve kanaat önderleri gözündeki kurum ve marka algısını tespit etmek. Trendleri anlamak.
Yerel Halk		
	Çalışan Gönüllülüğü Uygulamaları, Toplumsal Yatırım Projeleri	Kurumsal imajı ve itibarı güçlendirmek: - Toplumu ve sosyal paydaşları bilinçlendirmek. - Topluma ve sosyal paydaşlara katkıda bulunmak.

İşimizin Sürdürülebilirliği

YÖNETİŞİM

RİSK YÖNETİMİ

30

Şirketimiz bünyesinde risk yönetim ve iç kontrol mekanizmaları oluşturulmuş olup ana esaslar, yıllık faaliyet raporu ve internet sitesi vasıtası ile kamuoyuna duyurulur. Şirket risk yönetiminin temeli, şirketimizin karşı karşıya olduğu veya karşılaşması muhtemel bütün risklerin tanımlanmasına, tanımlanan risklerin minimize edilmesine yönelik uygulamaların geliştirilmesine ve bu uygulamaların takibine dayanır.

Şirketimizin mevcut ve muhtemel riskleri; temelde mali riskler, operasyonel riskler, doğal riskler olarak sınıflandırılır: Mali riskler; aktif pasif riski, kredibilite, sermaye-borçluluk ilişkisi, kur riski ve şirketin mali durumunu doğrudan etkileyebilecek diğer risk faktörleridir. Operasyonel riskler; optimum düzeyde güncel teknolojinin kullanılması ve bu yönde gerekli yatırımların tespit edilerek uygulanması çerçevesinde rekabet avantajını etkileyebilecek risk faktörleridir. Doğal riskler; yangın, deprem gibi şirket performansını olumsuz etkileyebilecek risk faktörlerini kapsar. Kullanılan SAP sistemi mevcut riskleri minimize etmeye yönelik ölçümleme ve işleme olanağı sağlayarak karar süreçlerini destekleyen önemli bir teknolojik araçtır. Bu kullanım ile faaliyet sonuçları anlık bazda takip edilerek beşeri hatalar ortadan kaldırılırken, iç kontrol sisteminin etkinliği de artırılmaktadır. Ayrıca üst düzey teknoloji kullanılan iç iletişim sistemi de karşılaşılan sorunlara kısa zamanda müdahale etme ve çözüm üretme olanağı tanımaktadır.

Mevcut yönetim sistemimiz içerisinde adapte edilmiş olan ISO 9000 (Kalite Yönetim Sistemi Standardı), ISO 14001 (Çevre Yönetim Sistemi Standardı), OHSAS 18001 (İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Standardı), Teknik Emniyet ve HACCP (Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları) sistemleri ile operasyonel işleyiş daha etkin hale getirilmiştir. Kurulan bu sistemler her sene gerçekleştirilen iç ve dış denetimler ile sürekli canlı halde tutulur.

Mali işler fonksiyonu çerçevesinde sürekli olarak gerçekleşen sonuçlar bütçe ile karşılaştırılır ve sapmaların nedenleri araştırılır. Müşteri risklerinin takibine yönelik "Teminat - Risk Yönetimi Sistemi" devreye alınmıştır. Bu suretle, müşterilerimizin mal alım limitleri belirlenmiş ve limit aşımı söz konusu olduğunda sistemlerimiz mal çıkışına izin vermeyen yapıya kavuşmuştur.

Şirket iç kontrol sisteminde yazılı olarak yetki ve sorumlulukların tanımı yapılmıştır. Bu çerçevede; direktörlüklerin kendi çalışma alanlarına ilişkin konularda görevlerinin hangi kurallar çerçevesinde yerine getirileceği ve sorumlulukların kimlere ait olduğu açıkça belirlenmiştir. İç kontrol sisteminde, faaliyet amaçları ve prensipleri açıkça belirlenmiştir. Şirketin mevcut ve potansiyel riskleri tanımlanmış olup sürekli izlenmekte ve yöneticilere düzenli raporlama yapılmaktadır. Yetki çizelgesi çerçevesinde onaylanacak konular elektronik ortamlarda açıklamalarıyla birlikte yöneticilere sunulmakta, limitler dahilinde birden fazla yönetici tarafından görülerek irdelenmekte ve onaylanmaktadır. Yıllık bütçe ve iş planlarında yer alan yatırım harcamaları doğrultusunda tesislerimizde en ileri teknikler kullanılmasına olanak sağlanmakta ve dünya biracılık sektöründeki çağdaş teknoloji kullanılmaktadır. Gerçekleşebilecek doğal riskler karşısında tüm tesislerimiz riski minimize etmek doğrultusunda sigortalanmakta, herhangi bir olağanüstü durumda sistemlerin etkilenmemesi ve veri kaybına uğramaması için yedekleme sistemlerine yönelik yatırımlar yapılmaktadır. Aynı zamanda çevresel faktörler ve olağanüstü işlemler de anında izlenerek nedenleri araştırılmakta, riski minimize edici tedbirler sürekli olarak alınmaktadır. Şirketimiz, Anadolu Grubu genelinde uygulanan iç kontrol denetimlerine tabidir.

31

İŞ ETİĞİMİZ

Anadolu Efes olarak bizler, şirketlerin etik ilkeler üzerine inşa edildiğine inanırız. Etik anlayışımızın temelini yönetim hissesine sahip Anadolu Grubu'nun kurum kültürü anlayışı oluşturur. Anadolu Grubu sadece faaliyette bulunduğu ülkelerin insanlarına değil, tüm insanlara en iyi hizmeti, en iyi ürünü vermek ve sahip olduğu saygınlığı gelecek kuşaklara aktarmak amacındadır. Bu yolda ilerlerken benimsenen temel değerler; şeffaflık, güvene dayalı çalışmak, vefalı olmak, etkin iletişim, doğaya ve çevreye saygılı olmaktır. Anadolu Grubu'nun etik değerlerini oluşturan "Çalışma İlkeleri"ni, internet sitesi üzerinden kamuoyuna duyuruyoruz. Anadolu Grubu ailesinin tüm üyelerinin, Yönetim Kurulu başkanından işe bugün başlayan en yeni çalışanına kadar, "Çalışma İlkelerimiz"e yürekten bağlanmalarını ve bu doğrultuda çalışmalarını istiyor ve bekliyoruz.

Çalışma ilkeleri ve Anadolu Grubu politikalarına uygun davranmak ve diğer çalışma arkadaşlarımızın da bu şekilde davranmasını sağlamak, hepimizin bireysel sorumluluğudur. Çalışma ilkelerine uygun olmayan davranışlar meydana geldiğinde veya bu konuda soru işaretleri olduğunda şirketimizin yönetimi gerekli adımları atacaktır. Yöneticilerimiz bu etik kuralların sadece başlıklarına değil ruhuna uygun hareket etmeyi temin edeceklerini ve şirketlerinin tüm faaliyetlerinde yasalara ve Anadolu Grubu çalışma ilkelerine uygun bir iş kültürünü oluşturmaya gayret edeceklerini kabul ve beyan ederler. Şirketin yayımladığı/yayımlayacağı diğer politikalar, davranış kuralları ve rehberler tamamlayıcı nitelik taşımaktadır. Etik kuralların ve bunlara bağlı uygulamaların tüm çalışanlarımız tarafından anlaşılabilmesi için şirketimiz tarafından çeşitli bilgilendirmeler yapılmaktadır. Örneğin, sahada görev yapan çalışanlarımıza, karşılaşmaları olası sorunlarda yardımcı olması amacıyla hukuk direktörlüğünce hazırlanmış bir el kitabı mevcuttur.

İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

Anadolu Efes ailesinin yapıtaşını oluşturan çalışanlarımıza tanıdığımız haklar, ilişkimizin temelini oluşturur ve kurumsal taahhüdümüz altındadır. Tüm bu hakların temelinde evrensel insan haklarına olan sarsılmaz bağlılığımız vardır.

İNSAN HAKLARI ANLAYIŞIMIZ

2008 yılında insan hakları alanında çok önemli bir başarıya imza attık ve **Business & Human Rights Resource Centre**'in yayınladığı **"İnsan Hakları Politikası Olan Şirketler"** listesine girdik. Bağımsız, kâr amacı gütmeyen ve Uluslararası Af Örgütü ile çeşitli akademik kuruluşlarla işbirliği içinde çalışan Business & Human Rights Resource Centre, internet sitesinde insan hakları konusunda resmi bir şirket politikası oluşturma adımını atan şirketleri belirtmekte ve bu şirketlerin bahsedilen politikalarını yayınlamaktadır. Dünyada giderek artan sayıda şirket, sosyal sorumluluk girişimleri çerçevesinde, insan hakları politikası oluşturmakta ve operasyonlarında insan haklarına uygun davranacağını beyan etmektedir. Anadolu Efes, bu alanda da geniş vizyonunu ve öncü kimliğini ön plana çıkarmış ve öngörüyle davranarak farklılığını ortaya koymuştur.

Şirketimiz, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 20 Kasım 1989 tarihinde kabul ettiği Çocuk Haklarına ilişkin Anlaşma'nın 32. maddesi uyarınca çocuk işgücü istihdam etmez. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Deklarasyonu'nun 2. maddesi çerçevesinde çalışanlarına cinsiyet, ırk ve din ayrımı yapmaksızın istisnasız eşit haklar tanır. Anadolu Efes, faaliyette bulunduğu ülkelerdeki yerel kanunlar ve düzenlemelere aykırılık göstermediği ölçüde, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Deklarasyonu'nun 23.(4) maddesiyle ve Birleşmiş Milletler'in 9 Temmuz 1948'de kabul ettiği Bireylerin Birlik Kurma ve Organize Olmalarına İlişkin Anlaşma'nın 2., 3. ve 4. maddeleri uyarınca, bireylerin sendikalara üye olma haklarını gözetir. Kurumumuzda hiçbir koşul altında zorla işçi çalıştırılmaz.

Tüm süreç ve dokümanlarımızda evrensel insan hakları değerlerini baz alırız. Bu konuda, en temel referans olan kanun ve yönetmeliklere tam uyum esastır. Çalışanlarımıza karşı sorumluluklarımız kapsamında çalışanlarımızın kanun ve yönetmelikler ile sahip oldukları haklarına saygılı olmak ve bu hakları korumak, kurumumuzun en öncelikli görev ve yükümlülüklerindendir.

Çalışanlarımıza tanıdığımız hakları insan kaynakları politikamız kapsamında yönetiriz. Grubumuza dahil olan tüm şirketlerin İnsan Kaynakları Stratejisi, vizyon ve misyonumuz doğrultusunda hazırlanarak stratejik iş planlarımıza destek vermek amacıyla uygulanmakta olup, temel politikalar altında yürütülür. İnsan kaynakları stratejimiz ve ana konularımız internet sitemizde kamuoyunun bilgisine sunulur.

Türkiye'de ve dünyada pek az şirketin İnsan Kaynakları yönetiminin sahip olduğu, sadece insan kaynakları sistemlerine özel olarak verilen ISO 9001:2000 kalite belgesini, bağlı bulunduğumuz Anadolu Endüstri Holding İnsan Kaynakları Yönetimi ile birlikte aldık. 2002 yılından beri ISO belgeli kalite yönetim sistemimizi başarı ile yürütüyoruz.

İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKAMIZ

Merkezi Strateji - Yerel Politikalar: İnsan kaynakları stratejilerimizi merkezden, “Küresel Düşünüp, Yerel Davranmak” prensiplerine dayalı olarak yürütürüz. Diğer yandan operasyon gösterdiğimiz ülkelerdeki sosyal, ekonomik ve yasal durumu da göz önüne alarak, kültürel farklılıklara önem veririz.

Doğru İş İçin Doğru İnsan: Hedefimiz, iş tanımları ve değerlendirmeleri sonucunda ortaya çıkardığımız değerler doğrultusunda, tutarlı bir eleman alımı politikası izlemektir. Bu sebeple, işin gerektirdiği görevleri en iyi şekilde yerine getirecek eğitim ve tecrübeye sahip insan kaynağını oluştururuz.

Dinamik Yapımızı Korumak: İnsan Kaynakları sistemimizi değişen ve gelişen pazar koşullarına uyum sağlayacak şekilde revize ederiz. Çalışanlarımızın tecrübe ve yeteneklerini gerekli eğitimleri sağlamak suretiyle geliştiririz. Bu sayede dinamik yapımızı korumayı başarırız.

Rekabet Avantajımız: Güçlü insan ilişkilerine, yeterli becerilere ve çevreye duyarlı bakış açısına sahip sonuç odaklı çalışan insan kaynağımız ile rekabet avantajı yaratırız.

Sürekli Bilgi Akışı: Çalışanlarımıza, en yeni teknolojik imkânları kullanarak sürekli ve doğru bilgi akışı sağlarız.

Kariyer Planlaması: Performans yönetim sisteminin sistematik çalışması sonucu gelecekte üst düzey yönetici olması planlanan personel ile ilgili bilgileri bir havuzda toplarız.

Eğitimler: İş hayatının değişmez ihtiyacı olduğuna inandığımız eğitim faaliyetlerimizi çalışanlarımızın ihtiyaçları ve yetenekleri doğrultusunda en son teknolojiyi kullanarak planlarız.

Performans Sistemi: Çalışanlarımızın performansını ve gelişimini, sürekli takip edilen kritik performans kriterleri, açık görüşmeler ve karşılıklı mutabakat çerçevesinde yaparız.

İnsan kaynakları misyonumuz; şirketimizin vizyon, misyon ve stratejilerine paralel olarak insan kaynağının gelişim ve büyümesine katkıda bulunmak ve bu amaçlar doğrultusunda insan kaynakları stratejileri geliştirerek bütün operasyonlarda İnsan kaynakları sistemlerinin uygulanmasını koordine etmektir.

İnsan kaynakları stratejimiz; şirket hedeflerine odaklı, takım halinde bilgi ile çalışan, sürekli gelişen, mutlu, motivasyonu yüksek ve eğitimli bir insan gücü oluşturmaktır.

EFES BİRA GRUBU TÜRKİYE BÖLGE BAŞKANLIĞI 31.03.2009 TARİHİ İTİBARIYLA PERSONEL TABLOSU

Çalışan Türü	Çalışan Alt Grubu	Merkez (Kartal)	Adana	Ankara (Ankara& Karadeniz)	İzmir (İzmir, Güney Ege&Akdeniz)	İstanbul (İstanbul& D.Marmara)	Lüleburgaz	Afyonkarahisar	Çumra	Tarbes	Genel Toplam
Normal	Kapsam Dışı Sürekli	132	118	142	186	248	80	22	24	8	960
	Kapsam Dışı Geçici		6	10	8	12	3				39
	Kapsam İçi Sürekli	4	121	157	170	162	88	32	24	7	765
	Kapsam İçi Geçici		10		11	2	1				24
Normal Toplam		136	255	309	375	424	172	54	48	15	1.788
Emekli	Kapsam Dışı Sürekli				1		1				2
	Kapsam İçi Sürekli				1						1
Emekli Toplam					2		1				3
Genel Toplam		136	255	309	377	424	173	54	48	15	1.791

İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

ÇALIŞAN GELİŞİMİ HAKKI

40 yıllık çok başarılı bir geçmişe sahip, 5 ülkeye yayılmış büyük bir organizasyon olan Anadolu Efes'in bugünlere gelmesinin ardındaki en önemli itici güç yetişmiş insan kaynağımızdır. Çalışanlarımızı yarınlara hazırlamak amacı ile her aşamada ve her düzeyde, gelişimlerine büyük önem verir, verilen bu önemi oluşturulan sistemler ile şeffaf bir şekilde sunar ve "İNSANA YATIRIM" yaparız. Çünkü Anadolu Efes geleceğin üst düzey yöneticilerini, çalışanları arasından çıkarmayı kendine prensip edinmiş bir organizasyondur. İnsana yatırım anlayışımız çerçevesinde çalışan gelişimini üç ana başlık altında değerlendiriyoruz; kariyer planlama, eğitimler ve çalışan gönüllülüğü.

34

Kariyer Planlaması

Çalışanlarımızı yarınlara hazırlamak, potansiyellerinin en üst seviyesine çıkmalarına katkıda bulunmak adına Kariyer Planlama Sistemimizi kullanırız. Bu sistem ile Efes'in rekabet avantajının sürdürülebilirliğini sağlamak, öncelikli hedefimizdir. Uygulamalarımız arasında yer alan Değerlendirme Merkezi sürecinde üst düzey yöneticilik pozisyonlarına aday olabilecek nitelikteki çalışanlarımızın birçok farklı uygulama yardımıyla güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini tespit eder; bu tespitler doğrultusunda adaylar için kapsamlı bir gelişim planı hazırlarız.

Şirket/Topluluk İçinde Rotasyon

Sahip olduğumuz rekabet avantajını sürdürebilmenin insana yatırım ile mümkün olabileceği bilinciyle, çalışanlarımızın mesleki anlamda farklı pozisyonlarda tecrübe kazanmasını sağlamak amacıyla onları rotasyona tabi tutuyoruz. Rotasyon politikamızın amacı, çalışanlarımızın üst yönetimde görev aldıklarında, bilgi ve tecrübeleriyle organizasyonumuzun tamamına hâkim olmalarını sağlamaktır.

Performans Yönetimi

Performans Yönetim Sistemi'nde, şirket performansını takip etmek için kullanılan sistemlerden biri olan Kritik Performans Göstergeleri'ni kullanırız. Bu sistemde, şirketin sadece faaliyet performansına odaklanmakla kalınmayıp kârlılığına da eşit derecede önem verilir. Birim seviyesinde ise süreç, departmanın uzmanlık alanı ile ilgili performansını ölçme amacıyla tespit edilmiş kritik performans göstergeleri üzerinden takip edilir. Böylelikle gerek şirket, gerekse fonksiyon seviyesinde şirketin nihai performansına en fazla katkısı olan göstergeleri izleriz.

Söz konusu kriterler çerçevesinde çalışanlarımız için yıllık olarak belirlediğimiz performans hedefleri ile yönetim politikalarımızın niteliksel ölçümlemenin ötesinde, göstergelere bağlı olarak nicel bazda da değerlendirilmesine olanak sağlarız. Vizyon, misyon ve stratejilerimiz çerçevesinde çalışanlarımızın performansını takip eder, gelişim alanları tespit eder, bu alanlarda çalışanlarımızın daha üst bir seviyeye çıkmalarını sağlarız. Çalışan seviyesinde Performans Yönetim Sistemi, çalışanlarımızın sadece geçmişte göstermiş oldukları performansı temel alan bir anlayışla değil, geçmişi kendine referans edinen ancak tüm taraflarca paylaşılan hedefe ulaşmak yolunda arzu edilen aksiyonların tespit edilmesiyle yürütülen bir süreçtir. Sistem, devamlı gelişimi kendine prensip edinen bir anlayışla dizayn edilmiştir. Sistem gereği performans değerlendirme görüşmeleri, senede bir kere yapılmakla beraber, aslında astın amiri ile olan açık iletişimi sayesinde değerlendirme ve hedeflerde revizyon süreci senenin tamamına yayılmaktadır.

İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

Eğitimler

Eğitimlerin amacı, çalışanlarımızın performans gelişimlerine paralel olarak organizasyonun verimliliğini artırmaktır. Bu da ancak çalışanlarımızın bilgi, beceri ve özgüvenlerini artırmak yoluyla mümkündür. Eğitim bir yatırımdır ve değişim içindir.

Eğitimlerin; kurumumuzun vizyon, misyon, strateji ve hedeflerine ulaşmaya hizmet etmesi, kurum kültürü değerlerimize paralel olması ve çalışanlarımızın kariyer planlarına uygun ve paylaşılabılır nitelikte olması ve çalışanlarımızın motivasyonuna katkıda bulunuyor olması önem verdiğimiz kriterleridir.

Şirketimizde Gerçekleştirilen Eğitim Türleri

1. Genel Eğitimler; kişisel gelişim ve yönetim becerilerine yönelik eğitimlerdir.

2. Oryantasyon Eğitimi; Anadolu Efes ailesine yeni katılan çalışanlarımıza parçası oldukları grubun kültürünü tanıtmak, şirkete ve işe uyumlarını sağlamak, işlerini yaparken gerekli olacak temel bilgileri vermek amacı ile e-learning platformumuz olan Efes Akademi üzerinden verilir. Aramıza yeni katılan çalışanlarımıza oryantasyon eğitiminin yanı sıra kalite standartlarımız ve kanuni yönetmelikler ile ilgili gereklilikler hakkında çalışanlarımızı bilgilendirmek amacı ile İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Acil Durum ve Kriz Yönetimi eğitimleri verilir. Çalışanlarımızın işe ilk girişlerinde onlara, tüm Anadolu Grubu çalışanlarınca uyulması gereken temel ilkelerin belirtildiği Anadolu Grubu Temel Çalışma Politikaları kitapçığını verilir. Çalışan hakları ile ilgili herhangi bir kanun veya mevzuat değişikliği olması durumunda ise çalışanlarımıza bilgilendirme amaçlı eğitimler vererek onların değişikliklerden haberdar olmalarını sağlarız.

3. Mesleki Eğitimler; işbaşı eğitimi, teknik eğitimler ve yurtdışı eğitimlerdir.

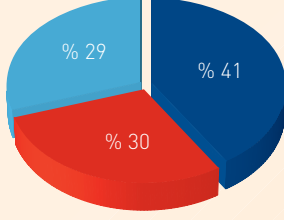
İşbaşı Eğitimi; işe yeni başlayan veya yeni bir göreve atanan personelin yöneticisi veya o pozisyonun gereklilikleri konusunda daha deneyimli personel tarafından gerçekleştirilen ağırlıklı olarak tecrübe aktarımına dayalı eğitimlerdir.

Teknik Eğitimler; personelin görevinin gerektirdiği mesleki yetkinlikleri kazandırmaya ve geliştirmeye yönelik eğitimlerdir.

Yurtdışı Eğitimler; yurtdışında bulunan üniversiteler, biracılık enstitüleri ve diğer eğitim kuruluşlarından alınan kısa veya uzun dönemli eğitimlerdir.

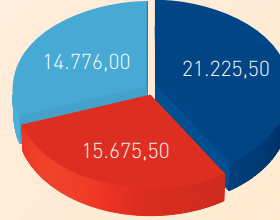
Standartlar ve Yasal Mevzuattan Kaynaklanan Eğitimler; kalite standartları, yönetmelikler ve gereklilikleri hakkında personeli bilgilendirmek amacıyla işe girişte ve periyodik olarak verilen eğitimlerdir.

Eğitim Konusuna Göre Adam/Saat Bazında Oransal Dağılım

■ Mesleki Eğitim
■ Genel Eğitim
■ Standartlar & Mevzuat Gereği

Eğitim Konusuna Göre Adam/Saat Dağılımı

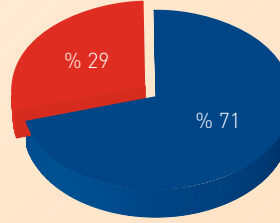

■ Mesleki Eğitim
■ Genel Eğitim
■ Standartlar & Mevzuat Gereği

Eğitimlerimizden Bazıları Aşağıdaki Gibidir:

- ISO 9000: 2000 Kalite Eğitimi
- OHSAS 18001 Kalite Eğitimi
- Yüksekte Çalışma Kalite Eğitimi
- Hijyen Riskleri ve Kontrolü Kalite Eğitimi
- Basınçlı Kaplarla Çalışma Kalite Eğitimi
- Sınırlı Alanda Çalışma Kalite Eğitimi
- İSG'yi Doğru Anlamak Kalite Eğitimi
- Ergonomi ve Ofis Çalışmaları Tehlikeleri Kalite Eğitimi
- Acil Durum ve Kriz Yönetimi Kalite Eğitimi
- ISO 14000 Çevre Yönetim Sistemi Kalite Eğitimi
- Oryantasyon Eğitimi
- İş Etiği Eğitimi

Adam/Saat Dağılımı

■ Mavi
■ Beyaz

2008 yılında beyaz yakada kişi başına düşen eğitim 38 saat olarak gerçekleşirken, mavi yakada kişi başına düşen eğitim 18 saat olarak gerçekleşmiştir.

Çalışan Gönüllülüğü

Anadolu Efes, faaliyette bulunduğu bölgenin ekonomik, kültürel ve sosyal anlamda kalkınmasına katkıda bulunmak adına kurum kültürü değerleriyle uyumlu her türlü faaliyetin içerisinde yer almayı kendine prensip edinmiştir. Bu çerçevede Özel Sektör Gönüllüleri Derneği ile gerçekleştirdiğimiz faaliyetler kapsamında çalışanlarımız; yerleşkelerimiz yakınında yer alan ilkokullara destek vermek, buradaki öğrencileri kitap okumak konusunda teşvik etmek ve gelecekleri için doğru örnek olacak kişilerle aynı ortamda olmalarını sağlamak adına Kitap Okuma Projesi yürüttüler. Sahip olduğumuz nitelikli insan gücünü toplumun yararına kullanırız.

İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

SOSYAL HAKLAR

Ücretlendirme

Anadolu Efes Ücretlendirme Sistemi'nin amacı; nitelikli işgücünün teminini ve şirket bünyesinde kalmalarını sağlayan, çalışanların motivasyonlarını ve performanslarını artırarak, şirketin mevcut durumda bulunduğu ve bulunacağı pazarlarda sürdürülebilir rekabet avantajı sağlamasına yardımcı olan sistemler bütünüdür. Bu misyon doğrultusunda, Anadolu Efes'in tüm operasyonlarında ücretlendirme stratejimiz;

- İş büyüklüğüne ve çalışan performansına odaklı ücretlendirme yapmak,
- Sektör uygulamalarını izleyerek ücretlendirme uygulamalarını rekabetçi seviyede tutmak ve iyileştirmek,
- Ücretlendirme sistemlerini adil bir şekilde tüm çalışanlara uygulamak,
- Maliyet etkin ücretlendirme uygulamalarını hayata geçirerek şirket verimliliğinin artmasına yardımcı olmaktır.

Yan İmkân ve Haklar

Ücret ve ikramiye'nin yanı sıra evlenme, doğum, ölüm, çocuk parası, eğitim yardımı, gıda yardımı ve kapsamlı bir sosyal yardım paketimiz mevcuttur. Şirketimiz çalışanlarına servis ve yemek imkânı da sağlar. Pozisyon ve görev gereği çalışanlarımıza araç ve mobil iletişim araçları tahsis ederiz. Hayat sigortası ve çalışanlarımızın eşlerini de kapsayan özel sağlık sigortası imkânı da söz konusudur. Şirketimiz bünyesinde verilen yan haklara ilave olarak, Mayıs 2007'den itibaren **Bireysel Emeklilik Sistemi (BES)** uygulamasına başladık. BES kapsamına katılmak isteyen çalışanlar aylık brüt ücretlerinin en az % 2'si oranında prim ödemeleri halinde, şirket de çalışanı adına % 2 oranda katkıda bulunur. Böylelikle çalışanın bireysel emeklilik sigortası için ödediği asgari prim tutarı Anadolu Efes'in katılımı ile birlikte 2 katına çıkmaktadır.

Sosyal imkânlar dahilinde personelin motivasyonunu en üst seviyeye çıkartacak aktivitelere yer veririz. Bunlara ek olarak tüm fabrikalarımız, spor imkânı açısından farklılık gösteriyor olmakla beraber, fabrikalarımızdaki tenis kortları, basketbol, futbol, voleybol sahaları ve masatenisi salonları ile çalışanlarımızın spor yapabilmelerine olanak sağlarız. Kurumumuzda part-time çalışan olmamasına karşın, sosyal imkânlar açısından çalışanlarımız arasında hiçbir şekilde ayırım yapmayız. Bunların dışında çalışanlarımıza yönelik maddi ya da eğitim olarak katkı sağlamayı hedefleyen ve tüm çalışanlarımızca bilinen prosedürlerimiz de mevcuttur.

İş Hayatı Özel Hayat Dengesi

Çalışanlarımızın iş hayatında mutlu ve verimli çalışmasının temelinde huzurlu olmaları yatar. Anadolu Efes olarak bizler maddi değerler kadar manevi değerlere de önem verir, vefalı olmayı kurum kültürümüzün temeli sayarız. Gereken her durumda birbirimizin yanında olmayı, birbirimizi desteklemeyi kurumsal anlayışımızın önemli bir parçası olarak görürüz. Çalışanlarımızın iş dışında da mutlu olabilmeleri bizim için çok değerlidir. Bu amaçla; evlilik izni, doğum izni, fazla mesai ücreti gibi standart uygulamalar ile çalışanlarımızın özel hayatları ile iş hayatlarını dengeleyebilmeleri için elimizden gelen çabayı sergileriz. Çalışanlarımızın özel seyahatlerinde Anadolu Grubu'na ait Efes Tur şirketinden avantajlı şekilde faydalanmalarını sağlarız. Pozisyonu ve görevi gereği özel sağlık sigortasından faydalanan çalışanlarımıza, şirketimizden emekli olduklarında talep etmeleri halinde, mevcut çalışanlarımızın tabi oldukları teminat şartlarına bağlı kalarak sağlık sigortalarına devam etme imkânı sağlarız.

İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

İLETİŞİM HAKKI

Çalışanlarımız arasında her düzeyde açık, çift yönlü, anlaşılır bir iletişim sağlamak temel hedefimizdir. Günümüzde en değerli kaynak olan bilginin sağlıklı karar almada en önemli öge olduğunu biliyor ve bilgimizi paylaşacak sistemler kuruyoruz. Çalışanlarımızın yönetime maksimum katılımı esastır ve kurum olarak bunu sağlamak adına her türlü imkânı kullanmaya çalışırız.

“Çalışanlarımızın iş yaşamlarında proaktif davranmalarını, kendi sorumluluk alanlarında sorunlarını inisiyatif kullanarak çözmelerini arzuluyoruz. Bu bağlamda, geliştirmiş olduğumuz Öneri Takip Sistemi dahilinde kurgulanan İş Geliştirme Önerileri ve Proje Takip Uygulaması veritabanı aracılığı ile çalışanlarımızın kurumumuza katma değer kazandıracak önerilerini yönetim ile paylaşabilmesini sağlarız.”

40

Örneğin, bir çalışanımız tarafından tasarlanan elektronik şişe sayacı ile dolum hatlarında gözle kontrol edilerek ayıklanan yabancı ve doluma uygun olmayan şişelerin otomatik olarak sayılması ve fire miktarlarının doğru olarak tespit edilmesi sağlandı. Bu önerinin hayata geçirilmesi ile şirketimiz önemli bir tasarruf imkânını yakalamıştır. Bir başka çalışanımızın önerisi ile sıra üretimlerinde koyu malt yerine sıvı karamel kullanılarak önemli bir katma değer imkânının varlığını ortaya koyduk. Bir başka çalışanımızın; Efes Akademi e-learning platformu vasıtasıyla mesleki konularda çalışanlarımıza yöneltilecek sorular ile hem çalışanlarımızın keyifli zaman geçirmelerini, hem de yetkinliklerini geliştirmelerini sağlayacak yarışma formatında bir kanal oluşturma önerisi, elimizdeki araçları daha da etkili kullanmak konusunda bize ilham vermiştir.

Buna ek olarak, çalışanlarımızın kendi çalışma alanlarındaki işleri ile ilgili problemleri gönüllü olarak ele alıp çözdükleri Efes Kalite Çemberleri projesi ile şirket içinde çalışanlar için daha iyi iletişim, yaratıcılık ve yenilikçilik ortamı sağlanmasını, çalışanların motivasyonunun artırılmasını ve çalışanların kişisel gelişimlerinin sağlanmasını amaçlarız. Efes Kalite Çemberleri süreci dahilinde tüm lokasyonlarımızda gerçekleştirilen festivalleri ise kurum kültürü değerlerimizden biri olan dayanışma ruhunun altını bir kez daha çizebilmek için önemli bir fırsat olarak değerlendiririz.

Çalışanların yönetime katılımlarına yönelik dizayn edilmiş muhtelif kanalların yanı sıra İnsan Kaynakları tarafından çalışanlarımıza sunulan ve çalışanlarımızın hizmetler hakkında istek ve iyileştirme taleplerini iletebildiği İnsan Kaynakları İstek ve İyileştirme Hattı bulunur. Çalışanlarımız bu hattı etkin ve özgür biçimde kullanırlar.

Anadolu Efes olarak çalışanlarımızın yönetime katılımını daha üst bir seviyeye taşımak adına birçok farklı enstrümandan faydalaniyoruz. 1996 yılında İstanbul Bira Fabrikası'nda ilk kez uygulanan Çalışan Memnuniyeti Anketi'ni, 2002 yılından bu yana tüm çalışanlarımızı kapsayacak şekilde uyguluyoruz. Her yıl düzenli olarak yapılan ve sonuçları izlenen bu anketin de katkısıyla zaman içinde şirketimiz ve çalışanlarımız önemli kazanımlar elde etti.

İlki 2005 yılında tamamlanan Kurumsal İtibar Araştırması'nın ikincisini halihazırda bir bağımsız araştırma şirketi ile birlikte tüm sosyal paydaşlarımızın katılımıyla yürütüyoruz.

2002 yılından itibaren her yıl düzenli olarak uygulamakta olduğumuz İç Müşteri Tatmin Anketi ile bünyemizdeki tüm departmanlar arasındaki gerekli iletişim ve koordinasyon ortamını sağlamayı ve departmanların birbirlerine verdikleri hizmetler konusunda tatmin düzeyini ölçerek iyileştirmeyi hedefliyoruz.

Anadolu Efes olarak çalışanlarımıza yönelik gelenekselleşmiş organizasyonlarımız ile çok geniş bir alanda faaliyet gösteren çalışanlarımıza, her birinin yarattığımız değere katkıda bulunan çok önemli bir renk olduğu mesajını verir ve çalışanlarımız arasındaki sinerjinin daha üst seviyelere çıkmasını sağlarız. Özellikle bu tarz organizasyonların değişik yönetim kademelerinde görev yapan çalışanların birbirlerini farklı yönleri ile tanımaları ve iletişimlerini geliştirebilmeleri adına çok önemli bir fırsat olduğunu düşünüyoruz.

Geçmiş dönemde gerçekleştirdiğimiz geniş kapsamlı kurumsal iletişim araştırması sonucu şirket içi yatay ve dikey iletişimin seviyesini ve kültürünü ölçtük ve kullandığımız iletişim araçlarını bu çerçevede yeniden yapılandırdık.

Biravo adını verdiğimiz, 3 ayda bir yayımlanan ve tüm operasyon merkezlerimizde paydaşlarımız ile buluşan dergimizde, şirketimizden önemli haberleri duyurarak dergimizi önemli bir iç iletişim aracı olarak kullanırız.

Ayrıca, şirketimiz çalışanlarının kesintisiz iletişimlerini sağlamaya yönelik ileri teknoloji ürünü iç iletişim araçları kullanırız.

Minimum İhbar Süresi

Operasyonel değişiklik nedeniyle çalışanımızın başka bir göreve atanması halinde İş Kanunu'nda belirtilen esasların yanı sıra Anadolu Efes'in Atama Prosedürü'ne uygun olarak işlem yapılır. Operasyonel değişiklik nedeniyle işverenin, çalışanın sözleşmesini feshetmesi halinde İş Kanunu ve Toplu İş Sözleşmesi hükümlerine göre işlem yapılır. Toplu İş Sözleşmesi'ndeki bazı hükümlerle İş Kanunu'nun ötesinde işçi lehine düzenlemeler bulunmaktadır.

İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

ÖRGÜTLENME HAKKI

Toplumsal ve ekonomik gelişmenin, iş barışının sağlandığı sağlıklı bir iş ortamında gerçekleşebileceğine inanıyoruz. İş barışını sürekli kılmak için çaba harcıyor, işçi ve işveren ilişkilerinde örnek bir şirket olmak için çalışıyoruz. Bu hedefle Anadolu Efes, sendikaları paydaşları olarak görür; gerek sendika temsilciliğini gerek toplu sözleşme görüşmelerini, çalışma barışı ortamının sürdürülebilirliğine katkıda bulunacak yöntemlerin tespit edilmesi ve geliştirilmesi için bir fırsat olarak değerlendirir. Bu bağlamda, kanun ve yönetmeliklere aykırılık göstermediği ölçüde, Anadolu Efes, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Deklarasyonu'nun 23.(4) maddesiyle Birleşmiş Milletler'in 9 Temmuz 1948'de kabul ettiği Bireylerin Birlik Kurma ve Organize Olmalarına İlişkin Anlaşma'nın 2., 3. ve 4. maddeleri uyarınca bireylerin sendikalara üye olma haklarını gözetir.

Bu kapsamda, mavi yakalı çalışanlar için Toplu İş Sözleşmemizde de belirtildiği üzere, "İşyeri Sendika Temsilcisi" bulunur. Temsilcilerin görev ve sorumlulukları; iş barışını sağlamak, işçi ve işveren arasındaki dengeyi korumak ve gözetmektir. Bu amaçla aşağıda belirtilen görevleri yerine getirirler:

- a) İşyerinde, işçi ve işveren arasındaki işbirliğini ve çalışma barışını sağlamak.
- b) İşçiler tarafından yapılan talep ve şikâyetleri inceleyerek makul olmayan talep ve şikâyetlerde işçiyi ikna etmek, işverene kendi takdirine göre makul bulduğu talep ve şikâyetleri yansıtma. (Bu şikâyetlerde kullanılan takdir hakkı sebebiyle temsilci cezalandırılmaz.)
- c) İşçi ve işveren arasında çıkacak uyuşmazlıkların dostça çözülmesine çalışmak.
- d) Bu sözleşme hükümlerinin uygulanması ile ilgili konularda çıkabilecek pürüzlerin çözüm yollarını bulmak ve gerekirse işçilere danıştıktan sonra meseleyi işverene getirmek.
- e) Kanuna aykırı teşebbüs ve davranışları kendi yetkisi dahilinde önlemeye çalışmak; bu gibi teşebbüs ve davranışlarda yer almamak.
- f) Sendikalı işçilerin sendika ile ilişkilerini düzenlemek.
- g) Sözleşme uygulamasının aksaksız yürütülmesine çalışmak.
- h) İşyerinde halledemediği konuları yazılı olarak bağlı bulunduğu şubesine ulaştırmak.
- i) Mevzuatın kendisine verdiği diğer yükümlülükleri yerine getirmek.

Çalışanlarımızın sendikaya üye olmaları kurumumuz tarafından da teşvik edilen bir süreç olup iki senede bir tekrar değerlendirilen toplu sözleşme kapsamında tanımlanan ücret dışındaki tüm haklar, sadece sendika üyesi çalışanlarımıza değil tüm çalışanlarımıza tanınır. Toplam çalışanlarımızın yaklaşık % 44'ünü oluşturan mavi yakalı çalışanlarımızın sendikalaşma oranı yaklaşık % 95'tir. 31.03.2009 itibarıyla Anadolu Efes bünyesinde sendikalı çalışan sayısı 748 kişidir.

FIRSAT EŞİTLİĞİ HAKKI

Grubumuzun Çalışma İlkeleri arasında da yerini alan ve taviz verilmeden uygulanmakta olan şirketin çalışanlarına karşı sorumluluklarından birisi de çalışanlarımız ile her türlü ilişkimizi yürütürken ırk, yaş, milliyet, cinsiyet, fiziksel engel ve inanç farkı gözetilmemesidir. Çalışanlarımızın farklılıklarından ve kültürel çeşitliliklerinden gurur duyar ve ortak bir amaç çevresinde toplanırken bu çeşitliliği gelişim için bir araç olarak görürüz.

Çalışanlarımızın işe alımlarından başlayarak eğitim, ücret, kariyer ve sağlanan maddi olanaklar dahil tüm insan kaynakları uygulamalarında çalışanlarımıza fırsat eşitliği sağlarız. Çalışanlarımızdan dönem içinde özellikle ayrımcılık konusunda herhangi bir şikâyet gelmemiştir.

Eşit işe eşit ücret prensibini kendine kural edinmiş bir kurum olarak; dil, ırk, cinsiyet, siyasal düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep veya benzeri sebeplerle ne ücret ne de bir başka insan kaynakları uygulamasında herhangi bir ayrımcılık söz konusu değildir.

İşe Alım

İşe alım sürecini, adaylarımızın kanun ve yönetmeliklerle sahip oldukları haklara saygılı olmayı ve korumayı görev bilen bir anlayışla yürütürüz. Bu anlayışın yansıması olarak işe adaylarla ilişkimizi yürütürken hiçbir şekilde ırk, renk, yaş, milliyet, cinsiyet ve inanç farkı gözetmeyiz. Çokuluslu bir firma olmanın ve Türkiye özelinde çok geniş alanda faaliyet gösteriyor olmamızın en önemli kazanımlarından biri, farklı sosyokültürel ortamlardan gelen kişilerle çalışma imkânına sahip olmamızdır.

Adayları, gerek Anadolu Grubu şirketleri için belirlemiş olan genel yetkinlikler, gerekse pozisyona özgü yetkinlikler baz alınarak objektif bir değerlendirme sürecine tabi tutarız. Süreçte esas olan, kişinin beklenen yetkinlikleri geliştirmesini mümkün kılacak potansiyele sahip olup olmadığının ve Dayanışma, Girişimcilik, Mükemmeliyetçilik ve Çağdaşlık olan kurum kültürü değerlerimizi ne düzeyde paylaştığının tespitidir.

İşe alım süreci, www.anadolukariyerim.com internet sitesi üzerinden takip edilir. Anadolu Grubu şirketleri için kurumsal olarak işe alım sürecine yönelik dizayn edilmiş olan www.anadolukariyerim.com internet sitesi sayesinde adayların, grup şirketlerinin tamamına ulaşabilmeleri sağlanır. Diğer tanınmış başvuru yönetim sitelerini de nitelikli işgücüne ulaşmak için kullanırız. Ayrıca, gerekli durumlarda adaylara ulaşmak amacıyla gazete ilanını da tercih ederiz.

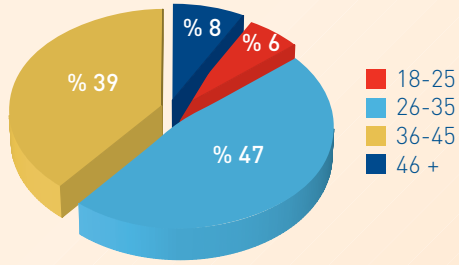
EFES BİRA GRUBU TÜRKİYE BÖLGE BAŞKANLIĞI 31.03.2009 TARİHİ İTİBARIYLA ÖZÜRLÜ-ESKİ HÜKÜMLÜ-TERÖR MAĞDURU PERSONEL TABLOSU											
Çalışan Türü	Kapsam	Merkez (Kartal)	Adana	Ankara	İzmir	İstanbul	Lüleburgaz	Afyonkarahisar	Çumra	Tarbes	Genel Toplam
Normal	Kapsam Dışı Sürekli	1	3	1		5					10
	Kapsam İçi Sürekli	3	13	11	18	19	9	3			76
Normal Toplam		4	16	12	18	24	9	3	0	0	86
Emekli	Kapsam Dışı Sürekli						1				1
	Kapsam İçi Sürekli				1						1
Emekli Toplam		0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Genel Toplam		4	16	12	19	24	10	3	0	0	88

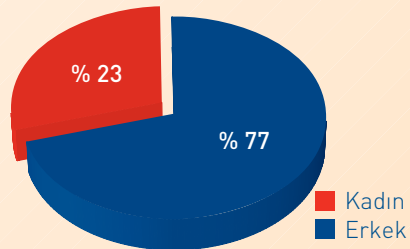
İşimizin Sürdürülebilirliği

ÇALIŞAN HAKLARI

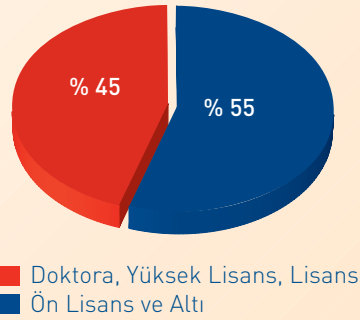
Yaş Aralıklarına Göre Personel Dağılımı

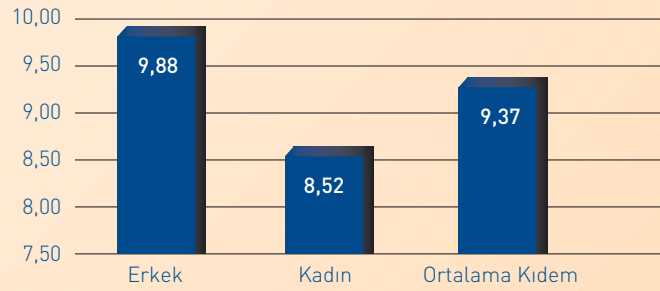
Cinsiyete Göre Beyaz Yakalı Personel Dağılımı

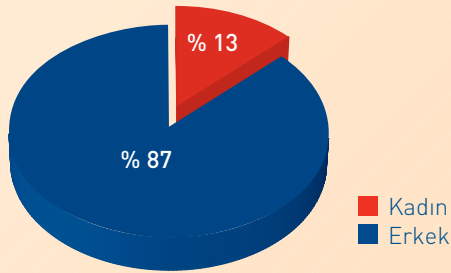
Öğrenim Durumuna Göre Personel Dağılımı

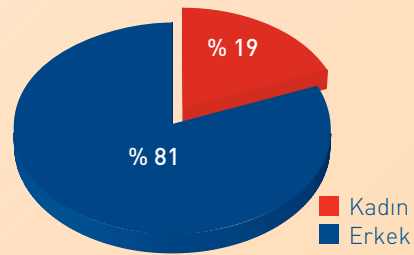
Ortalama Kıdem

Cinsiyete Göre Personel Dağılımı

Cinsiyete Göre Üst Yönetimdeki Personel Dağılımı

BÖLGE DETAYINDA DEVİR ORANI (2008)

Adana	% 3,98
Afyonkarahisar	% 3,51
Ankara	% 6,15
Çumra	% 7,55
İstanbul	% 7,29
İzmir	% 4,32
Lüleburgaz	% 1,78
Merkez (Kartal)	% 4,79
Tarbes	% 6,25
TBB	% 5,19

2008 yılı için Anadolu Efes işgücü devir oranı % 5,19 olarak gerçekleşmiştir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAKKI

Tüm faaliyet süreçlerinin iş güvenliği açısından yaratabileceği tehlikelerin ve çevresel etkilerin azaltılması ya da kontrol altında tutulması için gerekli planlamanın uygulamaya konması, Anadolu Efes'in iş yapma biçiminin bir parçasıdır. Anadolu Efes'in mevcut tesislerinde, mümkün olan noktalarda üretim süreçlerinin iş güvenliği risklerini ve çevresel etkilerini azaltacak yatırımlar gerçekleştiririz. Yeni alınan makinelerde mutlaka iş güvenliğini ve çevresel etkileri göz önünde tutar ve en az tehlikeyi/etkiyi yaratacak teknolojiler tercih ederiz. Kullanılacak temizlik kimyasalı, su kimyasalı gibi kimyasal malzemelerin seçimini yaparken iş güvenliği ve çevre açısından tehlike yaratmayanları özenle seçeriz.

Anadolu Efes, sistematik olarak sürdürdüğü iş güvenliği ve çevreyle ilgili faaliyetlerini daha etkin hale getirebilmek için OHSAS 18001 İş Güvenliği Sistemi'ni ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'ni kurmuştur. 2004 yılı Nisan ayında tamamlanan belgelendirme süreciyle beş bira, iki malt, bir şerbetçiotu fabrikası ile şirketin merkez ofisi için ISO 14001 ve OHSAS 18001 belgelerini aldık. Sistemlerin kurulması sürecinde, tüm faaliyetler için iş güvenliği risk değerlendirmeleri ve çevre etki değerlendirmeleri yaptık. Yurtiçinde edinilen bilgi birikimini ve deneyimini (ISO 9001, 14001, OHSAS 18001 ve bira kalite standartları) yurtdışı faaliyetlerde de paylaşarak karşılıklı gelişim sağlıyoruz. Çalışanlarımıza güvenli bir çalışma ortamı sağlamak için son yıllarda önemli faaliyetler gerçekleştirdik. OHSAS 18001 standardı referans alınarak hazırlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Prosedürü'nde tanımlanan birçok önemli uygulamayı hayata geçirdik. Buna göre;

- Ekipman, faaliyet ve kullanılan kimyasallara yönelik son derece kapsamlı risk değerlendirmeleri yapıldı; bu değerlendirme sonuçlarına göre iyileştirilmesi gereken alanlar belirlendi. Basit düzenlemelerle gerçekleştirilebilecek faaliyetler hemen hayata geçirilirken yatırım gerektiren işlemler Aksiyon Planları'na aktarıldı.
- "Teknik Emniyet" kavramını hayata geçirdik. Basıncılı kaplar gibi patlama tehlikesi olan ekipman ya da güvenlik koşulları yetersiz olduğunda çalışanların yaralanmasına neden olabilecek kaldırma ekipmanlarını düzenli olarak kontrol ettiriyoruz. Yetersizlik ya da sorun tespit edilen ekipmanları iyileştiriyor veya yeniliyoruz.
- Acil durumların önlenmesine yönelik sistemler kurduk (koruyucu sistemler, alarm sistemleri vb.).
- Tüm faaliyetlerde uyulması gereken iş güvenliği kurallarını tanımlayan bir Emniyetli Çalışma Kılavuzu hazırladık. Gerekli noktalarda talimatlar içine iş güvenliğiyle ilgili noktalar da ekledik.

İş güvenliği açısından atılan bir başka önemli adım, çalışma ortamlarında gürültü, termal konfor ve imisyon (iç ortam hava kalitesi) ölçümlerinin yaptırılmasıdır. Bu ölçüm sonuçlarına göre gerekli görülen yerlerde tesislerde önemli yatırım ve iyileştirmeler yaptık, koruyucu malzeme kullanımlarını düzenledik. En uygun kalitede koruyucu malzemeleri bulmak için araştırmalar yaptık, koruyucu malzeme seçiminde çalışanların katılımını sağladık ve uluslararası standartlara uygun, sertifikalı, ergonomik ürünler tercih ettik. Tüm çalışanlarımıza, koruyucu malzeme kullanımının önemi üzerine eğitimler verdik.

İşimizin Sürdürülebilirliği

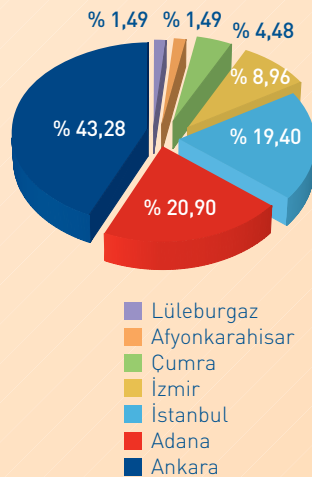
ÇALIŞAN HAKLARI

Anadolu Efes olarak eğitimi, iş güvenliğiyle ilgili çalışmaların en önemli unsurlarından biri olarak kabul ediyoruz. Bu doğrultuda tüm çalışanlarımıza, stajyerlerimize ve taşeronlarımıza hem genel iş güvenliği kuralları, hem de yaptıkları işlerle ilgili risklere karşı almaları gereken özel önlemler konusunda kapsamlı eğitimler veriyoruz. **Bu tarz eğitimler kapsamında değerlendirdiğimiz standartlar ve mevzuat gereği alınan eğitimler, 2008 yılında 21.225,5 adam/saat olarak gerçekleşti.**

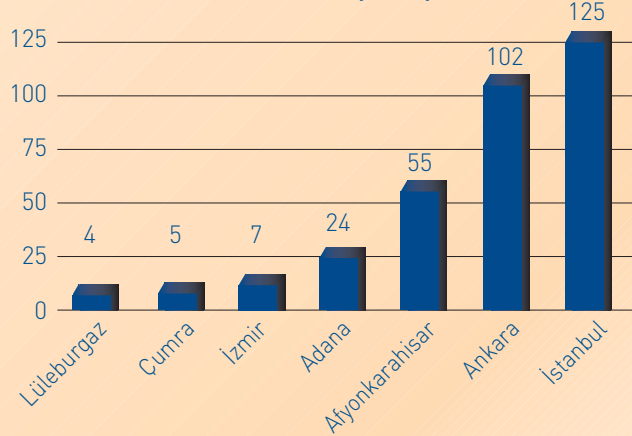
Acil durumları, tesislerin yerleşimini ve gerçekleştirilen faaliyetleri göz önüne alarak; yangın, deprem, sabotaj, hava saldırısı, kimyasal dökülme ve kaçaklar, tehlikeli ve zehirleyici gaz kaçağı, patlama, atık suyun deşarjı, iş kazası ve radyoaktif kazalar olarak belirledik. Bu tür acil durumlara önceden hazırlıklı olabilmek amacıyla ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Standardı çerçevesinde Acil Durum Yönetim Sistemi'ni kurduk. Acil durumların oluşması halinde yapılacak işlemler için sorumluluk, yetki ve iş akışları tanımladık. Acil Durum Planı gereği acil aydınlatma ve kaçış işaretleri, toplanma alanları, görsel dokümanlar, acil durum merkezi gibi ihtiyaçlar karşılandı. Acil durumların oluşmasını önlemeye yönelik yangın algılama, gaz kaçağı uyarı sistemleri, kimyasal taşkın havuzları gibi koruyucu sistemler kurduk. Altı ayda bir önceden hazırlanmış senaryolar kullanılarak gerçekleştirilen acil durum tatbikatlarıyla hem sistemin canlılığını sağlıyor, hem de Anadolu Efes çalışanlarını iş güvenliği konusunda eğitiyoruz.

Raporlama döneminde herhangi bir çalışma alanında, iş seyahati sırasında, sosyal alanlarda ya da diğer alanlarda, çalışanlara ve yakınlarına karşı yaşanan bir güvenlik sorunu oluşmadı. Raporlama döneminde güvenlik nedeniyle yaralanma ve ölümlü vaka yaşanmadı.

Bölgeler Bazında 2008 Yılında Meydana Gelen İş Kazası Oranı

2008 İş Kazaları Nedeniyle Kaybedilen Gün

EFES

İşimizin Sürdürülebilirliği

SORUMLU PAZARLAMA

48

Sorumlu tüketim, üzerinde titizlikle durduğumuz ve ilgili konudaki düzenlemelere tam uyum gösterdiğimiz bir konudur. Sorumlu tüketim ve konu ile ilgili iletişim süreçlerinde üzerimize düşen tüm sorumlulukları eksiksiz olarak yerine getirmenin önemini bilincindeyiz. Anadolu Efes'te, pazarlama iletişimi sürecinde mevzuata uyum ve rekabet politikası konularında Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu (TAPDK) tarafından oluşturulan düzenlemelere tam uyum mevcuttur. Ürünlerimizin pazarlama iletişimini yasaklanmayan alanlarda ve mecralarda yaparak TAPDK tarafından düzenlenen reklam mevzuatına uyum sağlıyoruz.

Sorumlu Reklamlar

Portföyümüzdeki tüm ürünlerimiz için hazırladığımız reklamlarımızda;

- Hedef kitle olarak gençler ve çocukları seçmeyiz; gençler, çocuklar ile genç veya çocuk olmadığı halde böyle bir imaj veren veya verdirilen kimseleri reklamlarımızda kullanmayız. Reklamlarımızı çocukları hedef alan mecralarda yayınlamayız.
- Ürünlerimizin araç kullanımı ile ilişkilendirilmesine dair içerik kullanmayız.
- Ürünlerimizin tedavi edici özelliklere sahip olduğu, uyarıcı, rahatlatıcı, güçlendirici, üstünlük sağlayıcı etkilerinin bulunduğu dair içerik kullanmayız.
- Ürünlerimizin kişisel sorunları çözebileceği veya tıbbi koruyucu etkiye sahip olabileceği temalarını işlemeyiz.
- İçki içmemeyi bir zafiyet olarak göstermeyiz.
- Ürünlerimizin alkol derecesini tüketiciyi yanıltmayacak şekilde ve doğru olarak gösterir; ürün kalitesi ile etkisini içerdği alkol oranı ile ilişkilendirecek yönde mesaj vermeyiz.
- İçki içmenin statü sembolü olduğu mesajını vermeyiz.
- Alkol tüketmemenin zihinsel ve sosyal bakımdan bir eksiklik olduğunu gösteren reklamlara yer vermeyiz.
- Ürünlerimizin tüketiminin sportif başarıları artırdığını vurgulamayız.
- Cinselliğin istismarı ve pornografi içeren ifade ya da görüntülere yer vermeyiz.
- Doğru, açık ve anlaşılabilir bir dil kullanır, çeşitli anlamlara gelebilecek ifade veya kelimelerin aldatıcı nitelikteki anlam ya da anlamlarını kullanmayız.

Bütün bu anlayışın sonucu olarak kullanılan ya da kullanılacak reklamların, ürün iletişimi süreçlerinde yasalara ve düzenlemelere karşı gelmekten oluşabilecek uyum sorunlarını, hukuki yorumları önceden yaparak gideririz. Hiçbir ürünümüzün iletişimde yasal zorunluluklara uygunsuzluk durumu söz konusu değildir. Bu bağlamda ürünlerin planlamasında, iletişimde ve içeriğinde "18 yaş altına reklam yapmama" konusuna özellikle hassasiyet gösteririz.

İçinde bulunduğumuz coğrafyanın değerleri bizim için de çok önemlidir. Bu değerlere uygun olarak hareket etmek sorumlu pazarlama uygulamalarımızın da önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu anlayışla ramazan ayı ve dini bayramlar süresince medya görünürlüğümüz bulunmamaktadır. Rekabet politikasında "bira pazarının büyümesine odaklılık" anlayışı taşıdığımızdan, yapılan uygulamalarda rakiplerimizin de yeni markalar geliştirmesine yönelik politikalarını destekleriz.

Yukarıdaki konu başlıklarına ek olarak, düzenlemelerde ve yasalarda oluşabilecek açıkları kesinlikle kullanmayız. Böylelikle sorumlu tüketim süreci ve işleyişi bozulmamış olur. Raporlama dönemi kapsamında konu ile ilgili Anadolu Efes'e mevzuata aykırılık konusunda açılmış bir dava bulunmamaktadır.

Tüketicilerin bilinçli alkol kullanımını sağlamaya yardımcı olmak için hazırlanan bütün afişlerde ve reklamlarda sorumlu tüketimi özendiren ve alkollü araç kullanımına dikkat çeken "bilinçli tüketiniz" uyarısına ve asfalt görseline yer verimiz.

Ürünlerin etiketlenmesinde tüketicinin bilgilendirilmesi konusuna da çok önem verimiz. Etiketlendirmede gıda kodeksine uygun olarak tüketicilerin bilgilendirilmesi söz konusudur. Bununla birlikte etiketlerde "Efes İletişim Hattı 444 33 37" ile ilgili bilgi de mevcuttur. Bu hat sayesinde tüketiciler, önerilerini ve şikâyetlerini iletirken ürün hakkında bilgi de alabilmektedirler. Anadolu Efes bünyesinde tüketicilerden gelen taleplerin ilgili Efes yetkilisine yönlendirilmesi amacıyla özel bir veritabanı sistemi kurulmuştur. Bu sistem sayesinde sağlanan geribildirimler ve sistemden gelen veriler ile oluşturulan periyodik raporlamalar yoluyla Anadolu Efes ve tüketiciler arasında doğrudan iletişim sağlanmaktadır.

İşimizin Sürdürülebilirliği

SORUMLU PAZARLAMA

BİRA HAKKINDA

Bira, en genel tanımıyla, çimlendirilmiş arpa (malt) ununun sudaki maserasyonu ile elde edilen şıranın şerbetçiotu ile tatlandırıldıktan sonra fermantasyona uğratılmasıyla yapılan, besleyici ve serinletici bir içecektir. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere günümüzde bira üretiminde kullanılan hammaddeler; arpa, şerbetçiotu ve sudur. Kullanılan üretim yöntemleri ve içeriği göz önünde bulundurulursa biranın doğala yakın bir içecek olduğunu söylemek mümkündür.

Biranın ilk olarak kimler tarafından, nerede ve hangi tarihte üretildiği kesin olarak bilinmemektedir. Çıkış noktasının Sümerler, Babiller ve Eski Mısır olduğu düşünülmektedir. Biranın Avrupa'ya geçmesiyle ilgili iki görüş ön plana çıkmaktadır. Genel eğilim, biranın Mezopotamya, Mısır ve Kuzey Afrika yoluyla İspanya ve Avrupa ülkelerine geçtiği yönündedir. Bir diğer görüşe göre, Afrika ve İspanya'dan Yunanistan'a ve Roma'ya geçen bira, Almanya'ya ulaşmıştır.

Bira tarihi açısından 1516 yılı önem taşımaktadır. 1516'da, Almanya'da çıkarılan Biranın Saflığı Yasası'yla biranın su, arpa maltı, buğday maltı, şerbetçiotundan yapıldığı belirtilmiş ve biranın standardı kabul görmüştür. 1602 yılında Dr. Alexanders Nowell tıpalanmış cam şişelerde saklanan biranın daha fazla dayanacağını kanıtlamıştır.

Bira yapıcılığında en önemli dönüm noktası 18. ve özellikle 19. yüzyılda gerçekleşir. Buhar makinesinin icadından sonra, 1796'da Londra'daki Whitebread Biracılık, yıllık 200 bin fıçı bira üreterek bir ilke imza atmıştır. 19. yüzyılda sağlanan yapay soğuklukla birlikte, eskiden sadece serin mevsimlerde üretilen bira artık sürekli olarak bulunabilir hale gelmiştir. Üretim ve dağıtım teknolojileri hızla gelişir, demiryolu ulaşımı ve soğutuculu vagonlar sayesinde bira her yere ulaştırılır ve tüketim de aynı hızla artar.

Pastörizasyon tekniğini bulan Louis Pasteur'un yazdığı "Bira Hakkında Bir İnceleme" adlı kitap, bira yapımıyla ilgili bilimsel etütlerin ve sağlıklı üretimin de başlangıcıdır. Danimarkalı Hansen'in tek maya hücrelerini izole etmesinden sonra ise fermantasyon yöntemlerinde ve dolayısıyla biranın tadında iyileştirme sağlanır.

Bu gelişmelerin etkisiyle, bira tiplerinde de farklılaşmalar meydana gelmiştir. 19. yüzyıla kadar "Ale" tipi biralara yaygınken, 1830'larda Münih'te alt fermantasyona dayalı "Lager" yöntemiyle bira üretimine başlanır. İlk lager biralara öncekiler gibi koyu ve kızılımsı renkli iken, 1842'de Bohemya'nın Pilzen Kasabası'nda ilk kez altın renkli lager üretilir. O döneme kadar seramik, metal, ahşap kaplarda içildiğinden rengi fark edilmeyen bira, artık cam bardaklarda sunulabildiği için bu yeni rengeyle öyle popüler olur ki, günümüzde de Pilsener bira, daha çok bu berrak ve sarı rengeyle bilinmektedir.

Görüldüğü üzere günümüzde içilen bira bugünkü halini alana kadar birçok aşama geçirmiştir. İnsanlık tarihini etkileyen pek çok büyük buluş ve olayın biranın da tarihini değiştirdiğini söylemek pek de yanlış olmayacaktır.

“

İyi bira, iyi malttan; iyi malt ise iyi arpadan yapılır. Birada arpa maltı kullanılmasının nedenleri; arpanın kolay korunması, sert kabuğu sayesinde haşarata dayanıklı olması, diğer çıplak tahıl tanelerine oranla daha zor küşenmesi, biralık arpanın çekirdek kısmının diğer tahıllardan daha yumuşak olması ve malt yapımında daha yüksek verim sağlamasıdır. Arpanın kimyasal bileşiminden dolayı da daha iyi bir şekerlendirme söz konusudur.

”

İşimizin Sürdürülebilirliği

SORUMLU PAZARLAMA

Tarladan toplanan arpa, bir dizi makine yardımıyla temizlenir, taneleri irilik derecesine göre ayrılır ve yüksek silolarda havalandırılarak, zamanı geldiğinde suya yatırılıp çimlendirilir. Belirli bir çimlenme oranına geldiğinde suyu çekilerek fırınlanır. Bu esnada çimlerinden arındırılan arpa, malt haline dönüşür.

Elde edilen malt, öğütülüp su ile karıştırılarak belirli bir sıcaklıkta bekletilir. Bu işleme mayşeleme denir ve böylece bir ara ürün olan şıra elde edilir.

Katı-sıvı karışımı halinde bulunan şıra, süzme kazanı içinde filtrelenererek küspesinden arındırıldıktan sonra, kaynatma işlemine geçilir. Kaynatma, bira yapımının dönüm noktasıdır ve şıraya karakteristik olarak acılık ve aromatik tat özelliğini veren şerbetçiotu ilavesi bu aşamada yapılır.

Şerbetçiotu bitkisini biracılıkta önemli kılan, içerdiği lupulin maddesidir. Lupulin, reçine ve yağlardan oluşur; acılık ve koruyucu özelliğini reçinelerden, aromayı ise gerekli yağlardan almaktadır. Bir-iki saat kaynatıldıktan sonra şıra soğumaya alınır. Efes Pilsen üretiminde şıranın havayla temasını kesen "kapalı soğutucular" kullanılmaktadır. Şıra, istenen soğukluğa ulaştığı zaman maya ile karıştırılarak fermantasyon işlemine başlanır. Alt ve üst fermantasyon denen iki tür fermantasyon vardır. Efes Pilsen birasında alt fermantasyon uygulanır ve bunu gerçekleştirmek için topak maya kullanılır. Topak mayalar, fermantasyon sonuna doğru, çabuk ve iyi dibe oturmaktadır. Fermantasyonu tamamlanan genç bira, 0-2°C soğukluktaki özel tanklarda dinlendirilir. Fermantasyon ve dinlendirme aşamaları 18-21 gün içinde tamamlanmış olmaktadır.

Alt ve üst fermantasyon uygulamaları sonucunda farklı bira türleri ortaya çıkmaktadır. Bu farklı bira türleri ile ilgili ayrıntılı bilgiyi www.efespilsen.com.tr adresinde bulabilirsiniz.

Sonraki aşama, filtrasyon işlemidir ve istenen berraklığa kavuşması için bira en az bir kez filtre edilir. Filtre edilmiş bira dolum tanklarına alınarak, şişe, kutu ve fıçılara özel dolum sistemleriyle doldurulur. Geri dönüşümlü şişeler, fabrikaya geldikten sonra şişe yıkama hatlarına alınır. Şişe yıkama hattına giren şişeler ters çevrilerek sıcak kostik ve sıcak suyla yıkanır. En son olarak soğuk suyla yıkanarak temizleme işlemi tamamlanır.

Yıkama makinesinden çıkan şişeler, kontrol sisteminden geçerek kirli veya hasarlı olup olmadıkları otomatik olarak kontrol edilir. Kirli şişeler yeniden yıkamaya gönderilirken, hasarlı şişeler imha edilir. Kontrolleri gerçekleştiren şişelerin içerisindeki hava vakumlanarak, karbondioksit karşı basıncı altında bira doldurulur.

Dolu şişeler, biyolojik raf ömürlerini uzatmak için pastörizasyon işleminden geçirilir. Pastörizasyon tüneli içerisinde üzerlerine sıcak su püskürtmesi yoluyla 63 ile 65°C'ye kadar ısıtılan şişeler, pastörize olduktan sonra yeniden kademe kademe soğutulur.

Pastörizasyon işleminden sonra şişelerin etiketleme işlemi gerçekleşir. Etiketleme sonrası şişeler kasalanır paketlenir ve mamul depoya alınır. Buradan da siparişlere göre tüketiciye ulaşması için kamyonlarla bayilere sevk edilir.

İşimizin Sürdürülebilirliği

SORUMLU PAZARLAMA

ÜRÜNLERİMİZ

Kuruluşumuzdan bu yana tüm uygulamalarımızda “tüketici bazlı olma” anlayışını benimsiyoruz. Araştırmaya verdiğimiz büyük önem sayesinde ürünlerimiz ile ilgili beklentileri belirler ve müşterilerimize beklentilerine karşılık verecek şekilde ulaşıyoruz. Bu anlayışla aksiyon almak sürdürülebilirlik anlayışımızın temelini oluşturmaktadır.

Tüketicinin nabzını tutarak oluşturduğumuz ürünlerimiz; araştırma, değerlendirme ve karar aşamalarını geçtikten sonra müşterilerimize ulaşmaktadır. Yıllardır süregelen bu anlayışla Anadolu Efes:

- Bira pazarında yeni markaların geliştirilmesini teşvik eder.
- Yerel markalarla bira kültürünü oluşturmaya çalışır.
- Kendi pazarının değil, bira pazarının büyümesine odaklı hareket eder.
- Lisanslı olarak ürettiği markaların sorumluluk uygulamalarını destekler.

54

Türkiye’de alkollü içecekler için radyo ve televizyon reklamlarının son 25 senedir mümkün olmamasına rağmen “Efes Pilsen” % 100 marka bilinirliğiyle Türkiye’de lider konuma ve Türkiye perakende ticaretinde yiyecek ve içecek kategorisinde tüketici harcaması bakımından en yüksek paya sahiptir. (Nielsen Aralık 2008)

Anadolu Efes; “Efes” şemsiyesi altında toplanan Efes Pilsen, Efes Light, Efes Dark, Efes Dark Brown ve Efes Xtra markalarının yanı sıra Türkiye’nin ilk buğday birası olan Gusta ve siyah buğday birası Gusta Dark, agav ve limon aromalı Mariachi ve Mariachi Black ile Marmara Gold ve Marmara Kırmızı markalarının yer aldığı ürün portföyüne sahiptir. Anadolu Efes ayrıca Türkiye’deki bu portföyü lisanslı olarak ürettiği Miller Genuine Draft (MGD), Beck’s ve Foster’s gibi markalar ile genişletmeye devam etmiştir.

Bu farklı markalarla yakaladığımız rekabet üstünlüğümüzün tüketicilerimizin bira seçimlerinde önemli bir unsur olduğunun bilincindeyiz. Bu anlayışla ana bira segmentlerini içeren marka portföyünü “premium”, “ekonomi” ve “popüler” segmentlerde değerlendirir ve bu şekilde faaliyet gösteririz.

Yeni lezzetli biralarımızı oluştururken, tüketicilerimizin damak zevklerine hitap edebilmek bizim için çok önemlidir. Bu anlayışla mükemmel tada ulaşmak için çok sayıda iç ve dış paydaşımıza danışır, önemli bir araştırma geliştirme süreci sonucunda farklı tatlardaki yeni biralarımızı oluştururuz.

Anadolu Efes, tüketicilerinin ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap verebilmek için Türkiye’de 2008 yılında iki yeni ürün pazara sunmuştur. Şubat 2008’de pazara sunulan ve yüksek alkollü bir bira olan “Efes Dark Brown”, birayla kahvenin lezzetini bir araya getirmiştir. “Efes Dark Brown”, Türkiye’nin ilk kahve aromalı birasıdır. Nisan 2008’de tüketicilerin beğenisine sunulan “Mariachi Black” ise oldukça popüler olan agav ve limon aromalı “Mariachi” markasının yüksek alkollü versiyonudur. “Mariachi” markası, henüz bir yaşındayken, dünyanın en eski ve en bilinen Uluslararası Kalite Enstitüsü Monde Selection’ın 2008 Kalite Ödüllerinde “Aromatize Bira” kategorisinde altın madalya ile ödüllendirilmiştir. 2008 yılında pazara sunulan Türkiye’nin ilk buğday birası Gusta, siyah buğday birası Gusta Dark’ı 2009 yılında tüketicilerle buluşturmuştur.

Ürünlerimizle ilgili ayrıntılı bilgiye ve mikrositelerine ulaşmak için www.efespilsen.com.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

İşimizin Sürdürülebilirliği

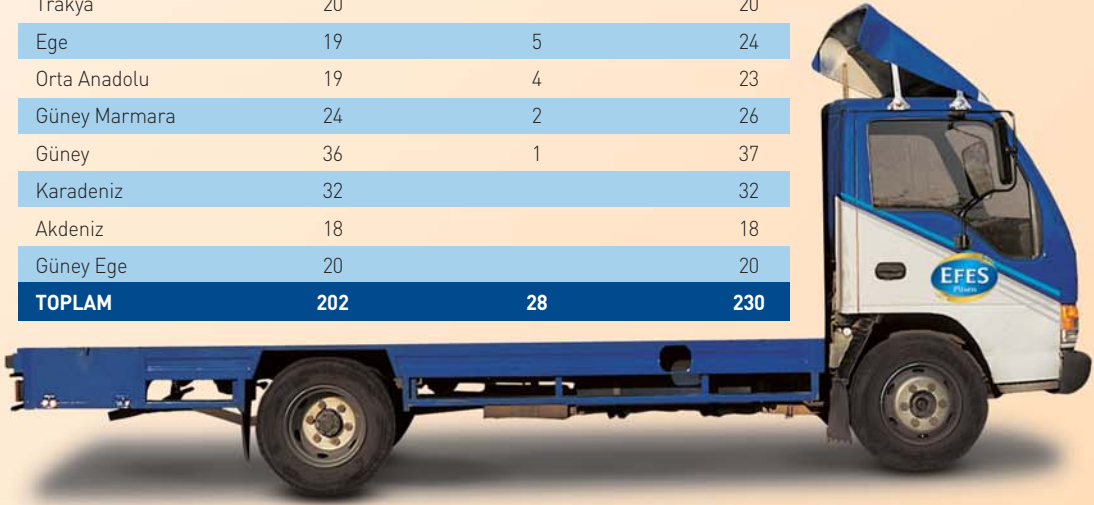
SORUMLU PAZARLAMA

SATIŞ VE DAĞITIM

Bayilerimiz ve distribütörlerimiz ürünlerimizin ulaşılabilir ve işimizin sürdürülebilir olması açısından çok büyük bir önem arz etmektedir. Bu yüzden de bayilerimizle ve distribütörlerimizle olan iletişimimiz işimizin vazgeçilmez bir parçasıdır.

Bayi ve distribütörlük şeflerimiz, tüm gün hem birbirleri ile hem de ilgili bayiler ile bağlantı halindedir.

Müdürlük	Bayi	Distribütörlük	Toplam
İstanbul		12	12
Doğu Marmara	14	4	18
Trakya	20		20
Ege	19	5	24
Orta Anadolu	19	4	23
Güney Marmara	24	2	26
Güney	36	1	37
Karadeniz	32		32
Akdeniz	18		18
Güney Ege	20		20
TOPLAM	202	28	230

Süregelen iş ilişkimizin verimli bir şekilde devamlılığını sağlamak için hem bağımsız şirketlerce, hem de şirket içinde "bayi memnuniyeti anketleri" uygulaması yapılmaktadır. Düzenli bir şekilde yapılan çalışmanın sonucunda elde edilen veriler, sonraki dönemlerde ilgili süreçlerin daha verimli biçimde sürdürülebilmesi için Anadolu Efes'e önemli bir bilgi kaynağı oluşturmaktadır.

Bayi ve distribütör yapılanmalarında ise bayi şeflerinin altında satış noktalarını yöneten çalışanlar, distribütör şeflerinin altında ise satış temsilcileri bulunmaktadır. Bu yapılanma sayesinde, satış noktaları ile olan iletişimin düzenli bir şekilde sürdürüldüğünü ve buna ek olarak ihtiyaçların daha kolay bir şekilde belirlendiğini rahatça söylemek mümkündür. Satış şefleri periyodik aralıklarla mevcut bayilere ziyaretler yapmakta; ürün güvenilirliğini sağlama, güvenli saklama koşulları vb. konularda bilgilendirme yapmaktadırlar. Bu uygulamayı destekler nitelikte bayi, ekip ve elemanlarına verilen satış eğitimleri de bayileri yetkileştirme ve satışlarını artırma adına Anadolu Efes'in çok önem verdiği başka bir uygulama olarak ön plana çıkmaktadır.

Her yıl düzenlenen toplantılarda bayilerimiz ve distribütörlerimizle tamamlanan yıl ile ilgili değerlendirmeler yapar, ileriye dönük projeksiyonları paylaşır ve ilgili süreçlerin daha verimli hale getirilebilmesi için fikir alışverişinde bulunuruz. Bu toplantılar sayesinde, gelecek dönem ile ilgili daha gerçekçi ve verimli hedefler ortaya koyarak işimizin sürdürülebilirliğine birlikte katkıda bulunmuş oluruz.

LOJİSTİK

Anadolu Efes bünyesinde lojistik uygulamaları, depolar arası sevkiyat ve bayi-distribütör sevkiyatları olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Taşeron firmalarla birlikte operasyonlarımızı yürütmenin temel nedeni, işin profesyonellerle birlikte yapılmasının tercih edilmesidir. Bunun getirisi olarak Anadolu Efes:

- Emisyon takibini daha verimli şekilde gerçekleştirir.
- Çevre standartlarına uyumu daha geniş bir alana yayar.
- Sürdürülebilir bir operasyon gerçekleştirir.

Sadece bira nakliyesi olarak yıllık ortalama 100 bin araçlık taşıma gerçekleştirilmektedir. Yurtiçi taşımacılığımızın tümü karayolu ile gerçekleştirilmekte ve halihazırda bu operasyonlar için 6 farklı (beş tanesi bira nakliyesi için, bir tanesi ise arpa ve malt nakliyesi için olmak üzere) nakliye şirketi ile çalışılmaktadır. İhracat yaptığımız Avrupa ve Afrika ülkelerine gidecek mallarımız genelde denizyolu ile gitmektedir.

Tüm bu sayılan faaliyetlerde güdülen temel amaç nakliye optimizasyonunu sağlamaktır. Bu optimizasyon, araçların tur adedini düşürmek olarak da nitelendirilebilir. Ürünün, hem depolar arası sevkiyatında hem de bayi-distribütör sevkiyatlarında dolaşımını azaltmak temel amaçtır. Bununla birlikte emisyonun azalması, zamandan tasarruf ve yakıt tasarrufu gibi sonuçlar da ortaya çıkmaktadır.

İşimizin Sürdürülebilirliği

SORUMLU PAZARLAMA

Bu anlayışın bir ürünü olan “binek araçlarda yakıt tüketimini azaltma” projesi, Anadolu Efes bünyesinde farklı departmanlardan çalışanların bir araya gelerek proje oluşturdukları ve uygulamaya geçirdikleri “Kalite Çemberi” uygulaması sonucunda ortaya çıkmış bir projedir.

Bütün bu uygulamalar hem Anadolu Efes’in emisyonlarını düşürerek çevreye ne kadar duyarlı olduğunu, hem de maliyetlerini azaltarak daha sürdürülebilir bir iş anlayışı ile hareket ettiğinin göstergesi niteliğindedir.

Depo içinde kullanılan araçların ağırlık ve rota optimizasyonlarıyla birlikte emisyon, zaman ve yakıt başlıklarındaki iyileşmelerinin sürdürülebilir olması için yapılan çalışmalar sürekli devam etmektedir.

58

Operasyonlarımızı gerçekleştirirken en çok önem verdiğimiz hususlardan biri de iş güvenliğidir. İş güvenliğini en yüksek düzeyde tutmak amacıyla fabrikalarımızda kullanılan forklift araçlarında İpragaz firmasının özel olarak ürettiği TS 13317 ve EN 1442 standartlarına uygun 12 kg ve 24 kg’lık forklift tüpleri kullanılmaktadır. Forklift tüpleri, Taşınabilir Basıncı Kaplar Yönetmeliği’ne (99/36/AT) göre üretilen ve Avrupa Birliği ülkelerinde geçerli olan Pi markasıyla işaretli, yüksek mukavemetli özel çelikten üretilmişlerdir. Tüplerin sahip olduğu özel donanım sayesinde kullanıcı ve ortam güvenliğinin en üst seviyede olmasına dikkat edilmektedir. Bunun yanı sıra kullanılan forklift tüplerinin gaz tüketimini azaltan çelik boru sistemi sayesinde enerji tüketiminin asgaride tutulması sağlanmakta, kullanılan temiz enerji ile de çevresel etkilerin minimum seviyede kalmasına önem verilmektedir. 2007 yılından beri kullanılan bu forklift tüpleri ile yakıt tüketimi 2,62 kg/saatten 2,44 kg/saate düşürülerek yaklaşık % 7 oranında tasarruf sağlanmıştır. Ayrıca yakıt sisteminden kaynaklanan forklift arızalarında yaklaşık % 50 oranında azalma kaydedilmiştir.

Depolar arası ve bayi-distribütör sevkiyatlarında ise sevkiyat sayısının azaltılarak maliyetin düşürülmesi ve çevreye olan etkinin azaltılması temel hedeflerdir. Bu anlayışla yapılan operasyonlarda araç başına daha fazla taşıma yapabilen, taşınan ürün hacminde litre başı yakıt kullanımı daha düşük araçlar tercih edilmektedir. Bununla birlikte taşıyon firmaların sürücülerine az yakıt kullanımı konusu ile ilgili eğitimler verilmektedir.

Satış noktalarında ürünlerin bekletildiği soğutucular satış sürecimizde önemli bir yeri teşkil etmektedir. Soğutucularımızın enerji verimliliğine olan katkıları tarafımızca üzerinde hassasiyetle durulan bir konudur. Satın alınan ve kullanılan soğutucuların enerji verimliliğine katkıda bulunması konusu haricinde dikkat ettiğimiz diğer unsurlar şu şekildedir:

Soğutucular-Ses Ölçümü: Satın alınan soğutucular için izin verilen azami ses değeri ≤ 65 Db(A) olarak belirlenmiştir. Soğutucu kabini, mutlaka belirlenmiş iklim sınıfında test edilmektedir.

Soğutucular-Kablolama: Yangın riskini ortadan kaldırmak için satın alınan soğutucuların kablolama şartlarında Avrupa ülkeleri için EN 60335-2-24 uygunluğu aranmaktadır. Avrupa dışındaki ülkeler için ise bulunduğu ülkenin standartlarına uyumu gözetilmektedir.

Soğutucular-Yalıtım: Satın alınan soğutucuların yalıtım özelliklerinde poliüretan kalınlığının minimum 40 mm, yoğunluğunun ise 35 kg/m^3 olması ve zararlı gazlar içermemesi şartları aranmaktadır.

Soğutucu-Uyarı ve Öneri Etiketleri: Satın alınan soğutucuların üzerinde uyarıcı etiketlerin, içerdği yanıcı gazları açık ve net bir şekilde belirtmesi gerekmektedir. Bu uyarıcı etiketlerin ürünün paketinde de olması şartı aranmakta, tüm işaretlerin Avrupa standartlarına uygunluğu istenmektedir.

Tedarik zincirimizin yönetimi, tüketicilerimize en kaliteli ürünü sunabilmek için Anadolu Efes kalitesini ortaya koymalıdır. Bu anlayışla tedarikçilerimizle sürdürülebilir bir güven ilişkisi kurar ve ilgili süreci birlikte yönetiriz. Satın alma operasyonları ile ilgili olarak, toplamda çalışılan tedarikçi sayısı 1.400 civarında olup, halihazırda bunların 700 tanesi ile aktif olarak çalışmaktayız. Bu tedarikçilerin yaklaşık 60-80 tanesi ise ithal alım yapılan tedarikçi sayısıdır. Bu sayılar ayrıca Anadolu Efes'in yerel ekonomiye yaptığı katkının bir göstergesidir.

Şirketimizde, ISO 9001 uygulamaları dahilinde tedarikçi değerlendirme sistemi mevcuttur. Bu değerlendirme sonucunda yüksek puan alan tedarikçilerle çalışılması uygulaması Anadolu Efes bünyesinde aktif bir şekilde devam etmektedir. **Değerlendirmede ele alınan ana kriterler işimizin sürdürülebilirliğinde büyük önemi olan fiyat, kalite ve teslimattır.**

Bu uygulamayı destekleyen ve de devamlılığını sağlayan başka bir uygulama da tedarikçilerin ziyaret edilerek çevre, güvenlik, şeffaflık gibi konularda hazırlanmış kontrol kriterlerine uyumlarının denetlenmesidir. Bu denetlemelerde;

- Tedarikçilerin uyguladığı kalite yönetim sistemleri (ISO 9001 vb.), çevre yönetim sistemi (ISO 14001 vb.)
- İş güvenliği sistemi (OHSAS 18001 vb.), ürün güvenliği sistemi (HACCP vb.)
- Kalite politikası ve kaynak yönetimi uygulamaları
- Ürün gereklilikleri
- Müşteri ile iletişim
- Üretim planlaması
- Ürün ve süreçlerle ilgili ölçme, analiz ve iyileştirme çalışmaları ile ilgili bilgiler denetlenerek tedarikçilerle ilgili ayrıntılı bilgi sağlanmış olunur.

Bu kriterlere ek olarak tedarikçilerimizden çocuk işçi çalıştırmamak, zorla işçi çalıştırmamak, işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanması, ayrımcılık yapılmaması, kanunlara uygun çalışma koşullarının sağlanması, çevreyle ilgili yasa ve yönetmeliklere uygun faaliyetlerde bulunması konularında uyum göstermelerini bekleriz.

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

5 Çevreye Duyarlılık

Çevreye Duyarlılık

ÇEVRE İLKELERİ

Anadolu Efes, çevrenin korunmasını ve iyileştirilmesini yasal zorunlulukların ötesinde, faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçası olarak kabul etmiştir. Amacımız ürün ve faaliyetlerimizin kalitesini artırırken çevre üzerinde olumsuz etki oluşturmamaktır. Anadolu Efes'in bu amaç doğrultusunda ilkeleri şunlardır:

- Çevre ile ilgili yasal yükümlülükleri yerine getirmek.
- Tüm faaliyetlerimizde kirliliğin önlenmesine odaklanmak.
- Doğal kaynak, hammadde ve enerji kullanımını azaltmak.
- Tüm atıkları kontrol altında tutarak atıkların çevreye olan etkilerini azaltmak.
- Çevre sistemini sürekli geliştirmek.
- Tedarikçilerden başlayıp müşterilere kadar uzanan zincir içinde birlikte çalıştığı herkesle işbirliği yaparak çalışanlarının ve toplumun çevre bilincini artırmaya katkıda bulunmak.
- Çevre ilkelerine kamuoyunun kolaylıkla ulaşabilmesini sağlamak.

Anadolu Efes, kalite, çevre, sağlık ve güvenlik konularında sorumluluklarının farkındadır ve "kalite, çevrenin korunması, sağlık ve güvenlik" politikasını çalışmalarında temel prensip olarak almıştır. Anadolu Efes bünyesinde bulunan 5 bira fabrikası, 2 malt fabrikası ve 1 şerbetçiotu tesisinde 2004 yılında ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi kurulmuş ve sistemler entegre edilmiştir.

Uluslararası kabul görmüş ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi kapsamında çevre ile ilgili tüm yasal gerekliliklere uyulmakta ve bunlar kontrol edilmekte, Anadolu Efes'in tüm çevresel etkenleri takip edilmekte ve çevre iyileştirme projeleri uygulanmaktadır.

ENERJİ YÖNETİMİ

ENERJİ VERİMLİLİĞİ

Biracılık, gıda sektörünün geneline oranla enerjinin daha yoğun tüketildiği bir operasyondur. Enerji verimliliğini artırmak ve operasyonlar sonucu çıkan emisyonları azaltmak için Anadolu Efes bünyesinde “Enerji Konseyleri” kurulmuştur. Enerji Konseyi fabrikalarda; enerji kullanımı fazla olan noktaları bulmak ve düzeltmek için denetimler yapmak, makine duruş prosedürlerini hazırlayarak uygulanmasını denetlemek, enerji tüketimini düzenli olarak takip etmek, enerji tüketimini azaltmak için yeni ve özgün projeler uygulamak, geliştirmek ve tüm bu faaliyetleri periyodik olarak raporlamakla görevli bir yapıdadır.

Anadolu Efes’in 8 fabrikasında 2004-08 yılları arasında “Enerji Konseyleri”nin yapmış olduğu çalışmalarla önemli yatırım ve iyileştirme projeleri hayata geçirilmiştir. Bu yıllarda 83 projede toplam 7.160.591 USD yatırım yapılmış ve bu yatırımlar karşılığında 10.368.885 USD enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Bu yıllarda buhar kazanlarına toplam 801.076 USD, soğutma tesislerine ise 1.332.683 USD yatırım yapılmıştır. Ayrıca doğalgaz/LNG dönüşüm projelerine toplam 3.285.250 USD yatırım yapılarak, tüm fabrikalarda çevre dostu olan doğalgaz/LNG’ye geçilmiştir.

Elektrik Enerjisi Kullanımını Azaltma Çalışmalarımızdan Bazıları:

- İşletmelerdeki merkezi Endüstriyel Soğutma Tesisleri son teknoloji kompresör ve kondenserler ile yenilenerek yüksek oranlarda elektrik tüketiminde tasarruf sağlanmıştır.
- Elektroflow enerji tasarruf sistemi yatırımları sayesinde işletmelerde hem temiz enerji elde edilmesi sağlanmış, hem de tasarruf oluşturulmuştur.
- Frekans çevirici cihazların kullanımı yaygınlaştırılarak pompa ve fanların motorları, frekans çevirici ile çalıştırılmaya başlanmış ve tasarruf oluşturulmuştur.
- Bütün işletmelerimizde hava kompresörlerinde frekans çeviricili kompresör tipine dönüş yapılmış ve önemli oranlarda tasarruf sağlanmıştır.
- Soğutma tesislerindeki eski evaporatif kondenserler, frekans çeviricili verimli tip kondenserler ile yenilenmiştir.
- Su hazırlama ve tasfiye sistemlerinde bulunan pompaların yeni teknoloji, elektriği az tüketen pompalar ile yenilenmesi çalışmaları yapılmıştır.
- İşletmelerdeki hidrofor sistemlerinin tamamı verimli tip daha az enerji tüketen alternatif sistemler ile değiştirilmiştir.
- İşletmelerin tamamında enerji izleme Scada sistemleri kurulmuş ve tüketimler sürekli olarak takip altına alınmıştır.
- İşletmelerimizin tamamında hava kompresörlerinin emiş havası soğuk ortamlardan elde edilerek kompresör verimleri artırılmıştır.

Çevreye Duyarlılık

ENERJİ YÖNETİMİ

	İstanbul	Lüleburgaz	İzmir	Ankara	Adana	Konya	Afyonkarahisar
2008-Yakıt (GJ)	174.909	90.519	269.077	229.858	163.110	267.294	155.244
2008-Elektrik (GJ)	59.094	22.516	88.818	75.826	52.772	42.908	18.829
2009 Ocak-Şubat-Mart Yakıt (GJ)	47.600	23.334	63.119	68.007	37.164	81.158	44.733
2009 Ocak-Şubat-Mart Elektrik (GJ)	12.495	5.542	18.187	18.051	11.467	11.675	4.153
2008 Yılı Toplam Enerji Kullanımı (GJ)	234.003	113.035	357.895	305.684	215.882	310.203	174.073
2009 Ocak-Şubat-Mart Toplam Enerji Kullanımı (GJ)	60.095	28.876	81.306	86.058	48.631	92.833	48.886

Anadolu Efes Fabrikaları Enerji Kullanımı Verileri Enerji Konseyi'nden Alınmıştır.

Ülkemizde yenilenebilir enerji kaynakları göz önüne alındığında güneş enerjisi ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle Anadolu Efes bira fabrikalarında güneş enerjisi kullanarak elektrik ve buhar üretimi konusunda fizibilite çalışmaları yapılmakta, önümüzdeki dönemlerde güneş enerjisi kullanarak yenilenebilir enerji kullanım oranının artırılması hedeflenmektedir.

EŞDEĞER ENERJİ KULLANIMI

Enerji kullanım değerleri aylık olarak takip edilerek değerlendirilmekte olup 2004-08 yılları arasında yapılan yatırım ve iyileştirmeler sonucunda, birim/ürün başına eşdeğer enerji kullanımında önemli tasarruf sağlanmıştır. Bira fabrikalarının 2004 ve 2008 yılları eşdeğer enerji değerleri incelendiğinde birim/ürün başına eşdeğer enerji tüketiminin % 20, malt fabrikalarında ise % 6 azaldığı görülmektedir. Yapılan yatırımların etkinliği bu rakamlarda oldukça açık bir şekilde ortaya konmaktadır.

Tüm bu iyileştirme çalışmaları sonucunda, 2004-08 yılları arasında bira ve malt fabrikalarında yaklaşık 155 milyon kw/s'lik enerji tasarrufu yapılmış olup bu tasarruf, 4 kişilik yaklaşık 52.000 ailenin bir yıllık elektrik enerjisi tüketimine denk gelmektedir.

HEDEF 2009

Bira fabrikalarının birim/ürün başına eşdeğer enerji tüketiminin % 2 azaltılmasını hedefliyoruz.

KARBON AYAK İZİ (SERA GAZLARI)

Anadolu Efes, faaliyetlerinin iklim değişikliğine etkisini takip etmenin gerekliliğine inanmaktadır. Bu nedenle yakıt ve elektrik tüketiminde verimliliğe, üretim teknolojilerini iyileştirmeye ve daha az CO₂ salınımına neden olan teknoloji seçimine odaklanmaktadır.

Buhar ve sıcak su kazanlarında yakıt olarak fuel oil kullanımından doğalgaz veya LNG'ye geçilmesi için 2004 ve 2008 yılları arasında 3.285.250 USD tutarında yatırım yapıldı. Bu dönüşüm projeleri sonucunda Anadolu Efes'in emisyon değerleri önemli ölçüde azalma kaydetti. Ayrıca diğer enerji tasarruf projeleri sonucunda birim/ürün başına eşdeğer enerji tüketimi ve buna bağlı olarak CO₂ salınımı da azaldı.

Tüm bu faaliyetlerin sonucunda 2004-08 arasında bira fabrikalarında CO₂ salınımının % 23,2 azalarak 12,98 kg CO₂/hlsb'den 9,97 kg CO₂/hlsb'ye düştüğü, malt fabrikalarında ise % 9'luk iyileşme ile CO₂ salınımının 0,32 kg CO₂/ton malttan 0,29 kg CO₂/ton malta gerilediği görülmektedir.

ANADOLU EFES SERA GAZI EMİSYONU

	2008 Yılı			2009 Ocak-Şubat-Mart		
	Bira Fabrikaları	Malt Fabrikaları	AEFES Toplam	Bira Fabrikaları	Malt Fabrikaları	AEFES Toplam
DİREKT SERA GAZI EMİSYONU (Ton) *	40.176	15.380	55.556	10.102	5.337	15.439
ENDİREKT SERA GAZI EMİSYONU (Ton) **	39.875	8.233	48.108	8.767	2.111	10.877
TOPLAM SERA GAZI EMİSYONU (Ton)	80.051	23.613	103.665	18.869	7.448	26.317

* Fabrika içinde kullanılan toplam yakıt tüketimi kaynaklı sera gazı emisyonu.

** Fabrika içinde kullanılan toplam elektrik tüketimi kaynaklı sera gazı emisyonu.

65

Çevreye Duyarlılık

SU YÖNETİMİ

Bira üretiminin temel hammaddelerinden biri olan su, biranın % 90-95'ini oluşturmaktadır. Anadolu Efes "Su Yönetimi" konusundaki sorumluluğunun bilincindedir. Bu nedenle, faaliyetler sırasında su ve su kaynaklarının sorumlu yönetimini sağlamak için çaba sarf etmektedir. Anadolu Efes;

- Tüm üretim proseslerinde (bira üretim, dolum vs.) ayrı ayrı su kullanımının takip edilmesi,
- Birim/ürün başına su tüketiminin üst yönetime raporlanması, önemli bir değişiklik varsa muhtemel nedenlerinin sorgulanması,
- Su kullanımının iyileştirilmesi ve azaltılması için projeler yapılması

konularına önem vermektedir. 2004-08 yıllarında yapılan izleme ve iyileştirme projeleri ile sonunda su kullanımında önemli bir iyileşme sağlanmıştır. Bu dönemde bira üretimindeki artışa rağmen, Anadolu Efes'in 5 bira fabrikasında birim/ürün başına su kullanımı % 15,7 azalmıştır. Birim/ürün başına su kullanımı 2004 yılında 5,3 hl/hlsb iken, 2008 yılında 4,5 hl/hlsb'ye düşmüştür.

Biracılık sektörü ile ilgili Batı Avrupa ülkeleri kaynaklarına bakıldığında, bira üretiminde su kullanım oranı 4-10 hl/hlsb olarak verilmektedir (The Brewers of Europe, 2002). Avrupa ülkelerindeki bira üreticilerinin tüketimleri ile karşılaştırıldığında, Anadolu Efes'in kurulduğundan bu yana üretiminde kullanmış olduğu ileri teknoloji sayesinde su tasarrufunda başarılı bir sonuç elde ettiği görülmektedir.

Malt fabrikalarında ise 2004-08 yılları arasında yapılmış olan iyileştirmelerle su kullanımı % 13 azaltılmıştır.

Su Kullanımını Azaltma Çalışmalarımızdan Bazıları:

- Soğutma tesislerindeki eski ve verimsiz kondenserlerin yenilenmesi ile daha az su tüketimi sonucu ısı transferi işlemlerinin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır.
- Dolum makinelerindeki vakum pompalarından çıkan tahliye sularının gerikazanımı sağlanmıştır.
- Flaş buhar tankı yatırımları sayesinde atmosfere atılan flaş buharın gerikazanımı sağlanmıştır.
- Yumuşak salmastralı pompaların mekanik tip salmastraya dönüşümü sayesinde su tasarrufu sağlanmıştır.
- Pompaların mekanik salmastra soğutma sularının gerikazanımı sağlanmıştır.
- Karbondioksit gerikazanım tesisinde kullanılan soğutma suyu kapalı çevrim haline getirilerek tasarruf sağlanmıştır.
- Kojenerasyon sisteminden çıkan sıcak suların işletmede birçok yerde kullanımı sağlanmıştır.
- Şişeleme ve kutulama tesislerindeki rinzer makinelerinden çıkan suların gerikazanımı sağlanarak bu suların pastör makinelerinde kullanımı gerçekleştirilmiştir.
- Soğutma kulelerinde iletkenlik kontrollü otomatik blöf sistemine geçilerek su tasarrufu sağlanmıştır.
- Bahçe sulama tesisatlarında damla sulama sistemine kısmen geçilmiş olup, bu sayede bahçe sulama su tüketimlerinde tasarruf sağlanmıştır.

Fabrikalarda su kullanımında yapılan iyileştirmeler sonucunda 2004-08 yıllarında yaklaşık 1.800.000 m³ su tasarrufu sağlanmış, 2004-08 yıllarında yapılan bu tasarruf ile yaklaşık olarak 4 kişilik 10.500 ailenin bir yıllık su tüketim miktarına eşit tasarruf elde edilmiştir.

HEDEF 2009

Bira fabrikalarının birim/ürün başına su kullanımının % 1 azaltılmasını hedefliyoruz.

ANADOLU EFES SU TÜKETİM MİKTARLARI

KULLANILAN SU KAYNAĞI (Kuyu suyu, Şehir şebekesi vs.)	BİRA VE MALT FABRİKALARI		
	Kuyu Suyu	Şebeke Suyu	Toplam
2008 Yılı Su Kullanım Miktarı (m ³)	4.595.267	249.414	4.844.681
2009 Ocak-Şubat-Mart Su Kullanım Miktarı (m ³)	1.066.576	56.801	1.123.377

ATIK SU

Anadolu Efes'in tüm fabrikalarında son teknoloji arıtma tesisleri mevcut olup, sistem ve aerobik arıtım ünitelerinden oluşmaktadır. Arıtma tesisi sistemlerini seçerken tüm bira fabrikalarımız için ilk yatırım bedeli yüksek; ancak arıtım teknolojisi bakımından daha avantajlı ve verimli olan anaerobik reaktörlerini tercih ettik. Bu reaktörlerin avantajları; düşük maliyetli arıtma, düşük ve ihmal edilebilir çamur miktarları, biyogazın değerlendirilmesi ile ısıtma ve enerji ihtiyacının karşılanabilmesi, anaerobik çamurun besinsiz (atık su) kalması durumunda bile aktivitesinin azalmaması ve yer ihtiyacının az olması şeklinde sıralanabilir.

Arıtma tesislerinde kullandığımız anaerobik reaktörler ile Türkiye'de ilklerden birini gerçekleştirdik. Bu sayede sadece aerobik arıtım olması durumunda oluşabilecek arıtma çamuru miktarını 3,5-4 kat azalttık. Buna ilave olarak havalandırma için birim atık su başına 2-2,5 TL, yani havalandırma için harcanacak enerjiden 3,5-4 kat tasarruf sağlamış olduk.

Kurulum aşamasında daha verimli ve çevreci teknolojilerin seçilmesinin yanında tesislere her yıl iyileştirme yatırımları yapılmaktadır. 2004-08 yılları arasında bira ve malt fabrikaları arıtma tesislerine toplam 4.102.192 USD yatırım yapılmıştır. 2008 yılında Ankara Bira Fabrikası Arıtma Tesis'i'ne 1,2 milyon USD yatırım yapılarak, tesisin kapasitesi artırılmıştır. İlave üçüncü anaerobik reaktör ve ikinci havalandırma havuzu ve bunlara bağlı tesis ve ekipmanlar Mayıs 2008'de tanımlanmış ve işletmeye alınmıştır.

Ayrıca atık suda kirliliğin kaynağında önlenmesi ilkesi çerçevesinde mayanın gerikazanımı çalışmaları, bira gerikazanımı, kieselguhr'un kaynağında ayrılıp değerlendirilmesi gibi konularda da ön çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmalar sonucunda atık suda birim kirlilik yükleri ve buna bağlı olarak arıtım maliyetlerinin de azalması hedeflenmektedir.

Çevreye Duyarlılık SU YÖNETİMİ

ANADOLU EFES FABRİKALARI ATIK SU ARITMA TESİSLERİ ALICI ORTAMLARI VE ARITILAN ATIK SU MİKTARI

	ALICI ORTAM	ARITMA METODU	Tahliye Edilen Atık Su Miktarı (m ³)	
			2008 Yılı	2009 Yılı (Ocak-Şubat-Mart)
İSTANBUL	(Belediye Tesisleri) İSKİ Kanalı	Anaerobik Arıtım (EGSB Reaktör) + Aerobik Arıtım	484.620	82.660
LÜLEBURGAZ	Soğucak (Evrensekiz) Deresi	Anaerobik Arıtım (EGSB Reaktör) + Aerobik Arıtım	239.541	56.345
İZMİR	(Belediye Tesisleri) İZSU Kanalı	Anaerobik Arıtım (EGSB Reaktör) + Aerobik Arıtım	803.667	190.778
ANKARA	Ova Çayı	Anaerobik Arıtım (UASB Reaktör) + Aerobik Arıtım	671.701	155.345
ADANA	(Belediye Tesisleri) ASKİ Kanalı	Anaerobik Arıtım (UASB Reaktör) + Aerobik Arıtım	664.512	149.451
KONYA	DSİ Drenaj Kanalı	Aerobik Arıtım	547.035	153.259
AFYONKARAHİSAR	Akarçay (Belediye Tesisleri)	Aerobik Arıtım	342.262	72.325

AMBALAJDA GERİ DÖNÜŞÜM

Anadolu Efes, ambalaj malzemesinin çevresel etkilerinin, cam ambalajın tekrar kullanımı ve ambalaj atıklarının geri kazanımının önemini bilincinde olan çevreci bir firmadır. Anadolu Efes, ürünlerinde tekrar kullanılabilen veya geri kazanılabilen ambalaj malzemeleri olan fiçi, cam şişe ve metal kutular kullanmaktadır. Ürünlerde en fazla cam şişe kullanılmakta olup, toplam cam ambalaj içinde depozitolu cam şişe oranı yaklaşık % 78'dir. Depozitolu cam şişe, çevreci bir ambalaj malzemesidir. Anadolu Efes müşterileri, boşalan şişelerini satış noktalarına iade ederek depozitolarını alırlar ve bira fabrikalarında depozitolu şişeler özenle temizlenip yıkanarak tekrar kullanıma sunulur.

Bir bira şişesinin yaklaşık 8-10 kez kullanılabilirdiği, camın kalitesinden ve miktarından önemli bir kısmını kaybetmeden % 100 geridönüştürülebilir olduğu bilinmektedir. Geri dönen her bir ton cam için yaklaşık 100 litre petrol tüketiminden tasarruf edilmektedir. Kırık camların eritilmesi ve yeniden değerlendirilmesi, asıl süreçten % 32 daha az enerji kullanılmasını sağlamaktadır. Yani, bir tek cam şişe geridönüştürüldüğünde, 100 vatlık bir ampulü dört saat yakabilecek enerji tasarruf edilerek, bu şekilde camın üretimi sırasında oluşan hava kirliliği % 20 oranında, su kirliliği ise % 50 oranında azaltılır.

Piyasadan toplanan tekrar kullanımlı (depozitolu) şişelerden ekonomik ömrünü tamamlamış olanlar bira fabrikaları dolum istasyonlarında özel dedektörler vasıtasıyla ayrılır. Bu şişeler kırıldıktan sonra lisanslı geridönüşüm firmalarına verilir ve camın geridönüşümü sağlanır.

2004-08 yıllarında 34.858 ton piyasadan topladığımız ve tekrar kullanılmayan depozitolu şişeler ve ÇEVKO Vakfı aracılığı ile piyasadan toplatılan tek yön şişeler ile toplam 82.899 ton cam şişenin geridönüşümünü sağladık.

HEDEF 2009

Anadolu Efes olarak çevreci ambalaj malzemeleri kullanımının yanı sıra ambalajlarında kaliteden ödün vermeden daha az malzeme kullanılması konusunda da projeler geliştiriyoruz. 2008 yılında yapılan proje ile % 17 daha hafif Efes tek yön şişelerini tasarladık. 2009 yılında piyasaya sürülen yeni şişelerle cam ambalajda önemli ölçüde tasarruf ederek çevreye katkı sağlamayı planlıyoruz.

Çevreye Duyarlılık

AMBALAJDA GERİ DÖNÜŞÜM

Anadolu Efes, ÇEVKO Vakfı kurucu üyeleri arasında yer almaktadır. ÇEVKO Vakfı, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından onaylanmış, Türkiye'nin tek yetkilendirilmiş kuruluşudur. Piyasaya sürülen Anadolu Efes ürün ambalajlarının yönetmelikte belirlenen oranlarda geri toplanması ve gerikazanımı/dönüşümü ÇEVKO Vakfı aracılığıyla yapılmaktadır.

ÇEVKO aracılığıyla 2004-08 yılları arasında Anadolu Efes ürünlerinin tüketiminden oluşan 4.490 ton kâğıt-karton, 48.041 ton cam, 1.126 ton plastik, 10.043 ton metal atık piyasadan geri toplanmış ve bu atıkların gerikazanım ve dönüşümleri yapılarak atıkların Türk ekonomisine kazandırılması sağlanmıştır. Aynı zamanda ÇEVKO aracılığı ile eğitim, bilinçlendirme, belediyelerin desteklenmesi gibi konularda yapılan çalışmalara da katkı sağladık.

Üretim sürecinde fabrikalardan çıkan cam dışındaki diğer tüm ambalaj atıkları da cam atıkları gibi kaynağında toplanarak Çevre ve Orman Bakanlığı'ndan lisans almış firmalar aracılığı ile ekonomiye gerikazanımı sağlanmaktadır. Bu şekilde, Anadolu Efes fabrikalarından çıkan ambalaj atık miktarları sürekli takip edilmekte ve atık miktarları kayıt altına alınmaktadır.

Anadolu Efes, fabrikalarından doğrudan ve ÇEVKO aracılığıyla piyasadan toplanan kâğıt atıklarının geridönüşümü ile yaklaşık 168.000 adet ağaç kurtarılmış olup, 40.600.000 kw/s enerji tasarrufu ve 262.000 m³ su tasarrufu sağlanmıştır. Cam şişelerin gerikazanımı ile de 8.250.000 lt petrole eşdeğer tasarruf sağlanmıştır.

70

ATIK YÖNETİMİ

Anadolu Efes; atıkların kaynağında azaltılması, geri kullanım, geridönüşüm ve gerikazanım konularına son derece önem vermektedir. Atıkların azaltımı ilkesinden yola çıkarak malt tesisleri, hammaddeye daha kolay ulaşımın sağlanması için Konya ve Afyonkarahisar illerinde; ürünlerin müşteriye daha kolay ulaştırılması için bira fabrikaları ise farklı bölgelere hizmet verecek şekilde 5 farklı lokasyonda kurulmuştur.

Malt ve bira üretim süreci boyunca çıkan yan ürünler ve atıkların diğer endüstrilerde hammadde olarak kullanılabilmesi ve ekonomiye kazandırılması mümkündür. Anadolu Efes, bu potansiyelin farkındadır ve konuyla ilgili geridönüşüm ve gerikazanım alternatifleri üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir. Üretim sürecinde oluşan tüm yan ürünler ve atıklar ayrı ayrı toplanmakta ve bu ürünlerin envanterleri tutulmaktadır.

Malt üretiminde arpanın işlenmesi sırasında çıkan saman ayrı toplanmakta ve diğer atıklar (çim, kavuz, zayıf arpa) üretim süresince toplanarak pelet haline getirilmektedir. Daha sonra tüm bu yan ürünler hayvan yemi olarak değerlendirilmektedir. 2004-08 yıllarında toplam 43.326 ton pelet üretimi gerçekleştirilmiş, toplam 11.044 ton saman kullanılmak üzere ekonomiye geri kazandırılmıştır.

2008 YILI TEHLİKESİZ ATIK MİKTARLARI VE BERTARAF METODU

	TOPLAM MİKTAR (kg)	BERTARAF METODU	TOPLAM (Bertaraf Metoduna Göre)	Oran (%)
HURDA KÂĞIT & KARTON	1.290.711	Geri Dönüşüm	13.107.706	62,0
HURDA NAYLON & PLASTİK	839.706	Geri Dönüşüm		
HURDA CAM	8.346.005	Geri Dönüşüm		
HURDA TAHTA	2.631.284	Geri Dönüşüm		
ARITMA ÇAMURU	8.017.641	Düzenli Depolama (Deponi Alan)	8.017.641	38,0
TOPLAM	21.125.347		21.125.347	

Üretim esnasında oluşan en önemli atıklardan bir diğeri de kullanılmayan bira mayasıdır. Atık maya, arıtma tesislerine verilerek bertaraf edilmektedir. Ancak maya, ağırlıklı olarak protein ve karbonhidrat içermesi ve yüksek vitamin içeriğine sahip olması nedeniyle değerli bir yem ve ilaç sektörü girdisidir. Atık mayanın değerli bir yan ürün olarak, gerikazanımı ve ekonomiye kazandırılması gerekliliği ile ilgili çalışmalar Anadolu Efes sayesinde başlamıştır. Bu pazarın oluşturulması ve atık mayanın geri kazanılabilmesi için literatür ve Avrupa ülkeleri uygulama örnekleri referans olarak alınarak, 2004 yılında üniversiteler ile çalışmalara başlanmıştır. Mayanın susuzlaştırılması ve kurutulması için ilk pilot tesis, 2005 yılında Ankara Bira Fabrikası'nda, 2006 yılında ise İzmir Bira Fabrikası'nda kurulmuştur. Sistem sürekli geliştirilmekte ve çalışmalara halen devam edilmektedir. Yan ürün olarak üretilen mayanın hayvan yemi olarak kullanım pazarı her geçen gün gelişmektedir.

Çevreye Duyarlılık

ATIK YÖNETİMİ

2005-08 yılları arasında yaklaşık 2.700 ton maya ekonomiye kazandırılmış olup, gerikazanım miktarları, yapılan yatırımlar ve iyileştirmelerle yıldan yıla artmaktadır.

Fabrika içinden çıkan variller, bidonlar, aküler, bitkisel atık yağ gibi diğer atıklar lisanslı firmalara gönderilmekte ve geridönüşümü sağlanmaktadır. Tıbbi atıklar, yağlar, piller, forklift lastikleri ve diğer atıklar ise kaynağında ayrı ayrı toplanmakta ve ilgili mevzuatlar uyarınca bertaraf edilmektedir.

2008 yılı sonunda İzmir Bira Fabrikası'nda arıtma çamurları için çamur kurutma tesisi yatırımı yapılmıştır. 500.000 USD yatırımla gerçekleştirilen tesis, arıtma tesisi çıkışında nem oranı % 65 olan arıtma çamurlarının kurutularak nem oranının % 10'a düşürülmesini sağlamaktadır. Bu tesis ile atık çamur miktarı hem hacmen azalmakta, hem de çamurun stabilizasyonu sağlanmaktadır. Bu yatırımla arıtma çamurunun gübre olarak değerlendirilmesi mümkün olacak ve gerekli yasal izinler alındıktan sonra tarım için oldukça elverişli olan arıtma çamuru belediye çöplüklerinde gereksiz hacim kaybettirmeyecek ve değerlendirilebilecektir.

2008 YILI TEHLİKELİ ATIK MİKTARLARI VE BERTARAF METODU

BERTARAF METODU	Miktar (kg)	Oran (%)
Depolama	1.429	2,9
Gerikazanım	41.178	83,6
Geridönüşüm	6.636	13,5
TOPLAM ATIK	49.243	100

KOKU YÖNETİMİ

Arıtma tesisleri, kurulma aşamasında kokuya neden olan gazların toplanarak yine arıtma tesisinde bertaraf edilmesini sağlayan ünitelerle tasarlanmıştır. Ayrıca koku yaratacak ünitelerin üstleri kapatılmış ve alınan bu önlemlerle koku emisyonu minimize edilmiştir.

Arıtma tesislerinde bulunan bu sistemlere ilave olarak, 2008 yılında Ankara ve İstanbul Bira Fabrikaları'na arıtma tesisi koku giderim sistemi kurulmuştur. Havalandırma havuzu ve çamur yoğunlaştırma havuzlarında H₂S ve atık suyun içindeki diğer koku üreten bileşiklerden kaynaklanan kötü kokuyu gidermek amacıyla Ankara Bira Fabrikası'nda toplam 38 nozul, İstanbul Bira Fabrikası'nda ise 68 nozuldaki oluşan spreyleme sistemi kullanılmaktadır. Bu spreyleme sistemi ile koku başka bir koku ile bastırılmamaktadır. Spreylenen kimyasal, H₂S ve diğer koku meydana getiren maddelerle reaksiyona girmekte, koku oluşturan maddelerin kimyasal olarak yapısını değiştirmekte ve kokunun yok olmasını sağlamaktadır.

Ayrıca, kaynatma bacalarından çıkan malt kokusunun giderimi amacıyla aynı sistemden Ankara Bira Fabrikası'ndaki 5 adet kaynatma bacasına toplam 15 adet nozul ve İstanbul Bira Fabrikası'ndaki 4 adet kaynatma bacasına 12 adet nozuldaki oluşan spreyleme sistemi kurulmuştur.

ÖDÜLLERİMİZ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı olarak sanayide enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapan Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından 17-18 Aralık 2007 tarihinde Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nın sekizincisi Ankara'da düzenlenmiş; Türkiye genelinde toplam 22 firmanın katıldığı bu yarışmaya Anadolu Efes Lüleburgaz Bira Fabrikası iki kategoride katılmıştır. Başvuru dosyalarının kabulü sonrası ülkemizin saygın kurum ve üniversite temsilcilerinden oluşan yedi kişilik jüri karşısında projeler başarılı bir şekilde sunulmuş ve Lüleburgaz Bira Fabrikası iki kategoride de ödüle layık görülmüştür.

Türkiye'de bir ilke imza atılan özgün bir çalışma olan buhar kazanlarında Ekonomizer ve Reküperatör kullanımı ile verimliliğin artırılması projesi ile Proje Kategorisi'nde "Jüri Özel Ödülü" kazanılmıştır. Lüleburgaz Bira Fabrikası 2004, 2005 ve 2006 yıllarında uygulanan 10'u aşkın proje ile son üç yıllık dönemde enerji tüketimlerini en fazla düşüren tesis olmayı başararak "En Verimli Endüstriyel Tesis" kategorisinde birincilik ödülüne layık görülerek "2007 Yılı Türkiye'nin En Verimli Endüstriyel Tesisi" seçilmiştir.

Lüleburgaz Bira Fabrikası'nda uygulanan bu önemli tasarruf projeleri sayesinde doğal kaynak tüketimleri azaltılarak CO₂ emisyonu yıllık 1.936 ton azaltılmıştır. 800 otomobilin 1 yıllık emisyonuna eşdeğer olan bu tasarruf sayesinde 5.600 ağaca eşdeğer çevresel etki yaratılmıştır. Bunun yanında, aynı süreçte gerçekleştirilen soğutma suları geri kazanım projeleri sayesinde 225 evin 1 yıllık su tüketimine denk gelen su tasarrufu gerçekleştirilmiştir.

Anadolu Efes Afyonkarahisar Malt Fabrikası, 2005-06 yıllarında Afyonkarahisar Valiliği İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından yapılan izleme ve denetleme çalışmalarında tespit edilen çevreye duyarlı çalışmalarından dolayı teşekkür belgesine layık görülmüş ve İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından bir belge ile ödüllendirilmiştir.

ANADOLU EFES BİRACILIK VE MALT SANAYİİ A.Ş. TÜRKİYE BİRA OPERASYONLARI • SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

Ekonomi, çok sayıda ve farklı türde aktörün rol aldığı dinamik bir ortamdır. Hangi kapsamda olursa olsun her aktörün rolü önemli ve bir diğerini tamamlayıcı niteliktedir. Ekonomik ortam altyapısıyla, teknik kapasitesiyle, finansal kabiliyeti ve bilgi birikimiyle ne kadar olgun ve gelişmiş olursa, bu ortamın vazgeçilmez aktörleri olan şirketler de o denli etkin, kârlı ve güçlü olur.

76

2008 yılında pazar payımızı % 86'ya yükselttik. Çalışmalarımızın sonucunda elde ettiğimiz başarının bir göstergesi olmasından dolayı bunu önemsiyoruz. Ancak bizim için pazar payımızdan çok, pazarı büyütmek daha önemli bir hedeftir. Bunu sağlamak için öncelikle yerel ekonomik gelişime destek veriyoruz. Çünkü biliyoruz ki, istediğimiz pazar büyüklüğüne ulaşmamız için daha güçlü bir ekonomik yapı gereklidir. Bu güçlü yapıyı sağlamanın, ekonomik hayatta faaliyet gösteren her aktörün olduğu gibi bizim de sorumluluğumuz olduğunun bilincindeyiz. Bu sebeple rapor; içerik planlama safhasında yerel ekonomiye katkının çalışanlar tarafından şirketin en öncelikli konularından biri olarak değerlendirilmiş olması, bu alandaki sorumluluklarımızın Anadolu Efes çalışanları tarafından benimsenmiş olması ve çalışmalarımızın geliştirilmesine yönelik motivasyonumuzu göstermesi açısından memnuniyet vericidir.

Yerel ekonomiye katkı sağlamayı temel bir sorumluluk olarak kabul ettiğimizden dolayı çalışmalarımızın çoğunluğunda bu konuya yönelik doğrudan ya da dolaylı fayda sağlayan bir bileşen bulunmaktadır. Bunların bir kısmını faaliyetlerimiz sonucu ortaya çıkan pozitif etkiler oluştururken, diğer büyük bir kısmını ise doğrudan bu amaçla hayata geçirdiğimiz proje çalışmaları oluşturur. Anadolu Efes'in oluşturduğu ekonomik yaşam alanında gelişme sağlamak temel hedefimizdir. Bu sayede yaratılan yerel ekonomik büyümenin Anadolu Efes'in gelişimini de doğrudan destekler nitelik kazanmasını sağlamış oluruz.

Gerçekleştirdiğimiz çalışmalarda günlük ya da tek seferlik etkilerden ziyade kalıcı bir değişimin sağlanmasını hedefliyoruz. Bunun sağlanması için de tüketime yönelik talebin, bu talebin oluşacağı ortamın ve bunlara cevap verecek üretimin artırılmasına yönelik çalışmalar yapıyoruz. Bu amaca ulaşmamız için hem üretim ve hizmet, hem de tüketim ayağında mevcut aktörlerin etkinliklerinin artırılması, yenilerinin de oyuna dahil edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu sebeple, çalışmalarımızda özellikle istihdam artırıcı, pazarımızın yapısal ya da hacimsel gelişimini doğrudan ya da dolaylı olarak destekleyen bir niteliğin varlığına öncelik veriyoruz. Genel bakış olarak, "bir kişiye balık vermekten çok balık tutmayı öğretmenin" faydasına inanıyoruz. Ancak kimi durumlarda oluşturmak istediğimiz yapıya ilk hareketi kazandırabilmek için "balık" verdiğimiz de oluyor, "balık tutulacak gölü" sıfırdan yarattığımız da.

Yerel ekonomiye katkımızın temellerini, faaliyetlerimiz sonucunda oluşan vergi, ihracat geliri, doğrudan ya da dolaylı istihdam ve uluslararası marka çalışmalarının yanı sıra özellikle tarım, biracılık ve turizm sektörünün gelişimine yönelik oluşturduğumuz uygulama programları ile düzenlemiş olduğumuz spor ve kültür-sanat organizasyonları sayesinde ortaya çıkan ekonomik canlılık ve büyüme oluşturmaktadır. Bu alanlardaki faaliyetlerimizi uzun yıllardır artırarak devam ettirdik. İleriki dönemlerde de mevcut çalışmalarımıza yenilerini ekleyeceğiz. Çünkü biliyoruz ki ülkemizin her köşesinde, her bir insanın değerini yüceltmek için daha yapacak çok işimiz var.

77

TÜRK TARIMINA DESTEK

Tarım ürünleri, Türkiye ekonomisinin en önemli üretim kalemlerinden birini oluşturmakta, istihdamdaki nüfusun yarıya yakın bir kesimi tarım sektöründen gelir elde etmektedir. Tarımsal faaliyetlerde sağlanacak iyileştirmeler ile yerel ekonominin gelişiminde önemli mesafeler kaydedilebilir. Özellikle ürün ve süreçlerde daha verimli yöntemlerin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge ve bu tekniklerin kullanımının yaygınlaştırılmasını sağlayacak bilgilendirme çalışmalarına olan ihtiyaç gözlemlenmektedir. Bira üretiminde ana hammademizi, tarımsal ürünler olan arpa ve şerbetçiotu oluşturmaktadır. Bu yüzden yerel ekonomik gelişime katkı sağlamaya yönelik çalışmalarımızın büyük kısmını da tarım alanında destekler oluşturmaktadır. Bu çalışmaların kökeninde, ana hammadde tedarikimizi güvence altına alma amacının da ötesinde yerel tedarik sayesinde Türk tarımının ve dolayısıyla ekonomimizin büyümesine katkı sağlama bilinci yatmaktadır. Zira salt ticari bakımdan düşünüldüğünde dışalım yoluyla maltlık arpa ve şerbetçiotu tedariki finansal bakımdan kısa vadede daha avantajlıdır. Oysa bizim tarım ürünlerini desteklemekteki amacımız, ihtiyacımız olan tüm maltlık arpa ve şerbetçiotunu, kendi geliştirdiğimiz çeşitlerden, dışa bağımlı olmadan, sözleşmeli üretim yoluyla ülkemizden temin etmek; maltlık arpa ve şerbetçiotu üretimini artırarak ihraç edilen ürünler haline getirmektir.

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

Arpa-Şerbetçiotu Tedariği (ton)	2008	2009 (Ocak-Şubat-Mart)
Yerli Arpa	126.263	0
İthal Arpa	56.285	10.625
Toplam Arpa Alımı	182.548	10.625
Yerli Yaş Şerbetçiotu Alımı	1.007	0
Yerli Pelet Şerbetçiotu Üretimi	265	0
Yerli Pelet Şerbetçiotu Alımı*	66	92
İthal Pelet Şerbetçiotu Alımı	220	75
Toplam Pelet Şerbetçiotu	551	167

*Pazaryeri OtGül Koop'tan satın alınan miktar.

Bu sebeple, çalışmalarımızın en büyük bölümünü, arpa ve şerbetçiotu çeşitleri geliştirmeye ve bu çeşitlerin çevresel etkileri azaltılmış, verim ve kalitesi yüksek sürdürülebilir yöntemlerle yetiştirilmesine yönelik Ar-Ge faaliyetleri ile bu çalışmaların sonucunda oluşan teknik bilginin çiftçilerle paylaşılmasına yönelik bilgilendirme faaliyetleri oluşturur. Bunların yanında mevcut üreticilerin, geliştirdiğimiz tohum, fide ve üretim tekniklerini kullanarak modern üretime geçmelerini ve yeni üreticilerin sektöre katılmasını malzeme ve finansal destek yoluyla teşvik ediyoruz.

Bu tür destek çalışmaları çok yoğun operasyonel ve finansal kaynak gerektiren büyük projeler olup, konusunun uzmanı profesyonellerce yönetilmesi gerekmektedir. Konunun gerek bizim, gerekse Türk tarımı için önemini çok önceden fark ederek gerekli organizasyonel ve finansal yapıyı oluşturduk. 1982 yılında kurduğumuz Tarımsal Ürün Geliştirme Departmanı çeşit ve üretim yöntemi geliştirme konusunda Ar-Ge ve saha uygulama destek çalışmalarını yürütmektedir. Şerbetçiotu üretimi konusundaki Ar-Ge ve uygulama çalışmalarımız da Anadolu Efes bünyesinde faaliyet gösteren Tarbes tarafından yürütülmektedir. Bu yapılanma sayesinde ortaya çıkan Ar-Ge projelerinden çok olumlu sonuçlar elde ettik.

Tarımsal Ürün Geliştirme Departmanı 1987 yılında Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'ndan Özel Sektör Araştırma Kuruluşu onayını almış ve çalışmalarını resmi statüye taşımıştır. Ar-Ge çalışmalarımız sonucunda ülkemiz şartlarında en verimli biçimde üretilmeye uygun, yüksek kalitede 13 maltlık arpa ve 7 şerbetçiotu çeşidi geliştirilerek tescil ettirilmiştir.

MALTLIK ARPA ÜRETİMİNE DESTEK

Malt, biraya lezzetini ve rengini verdiğinden kullanılan malt kalitesi, ürün kalitesini doğrudan etkiler. Her arpadan malt üretilmez. Özellikle kaliteli malt üretimi için gerekli arpanın bazı özellikler taşıması gerekir. Türkiye'nin yıllık maltlık arpa ihtiyacı yaklaşık 200 bin ton olmasına rağmen üretilen 7,3 milyon ton (TÜİK Bitkisel Üretim 2. Tahmini) arpanın sadece 150 bin tonu malt üretiminde kullanılabilir, geri kalan kısım ithalatla karşılanmaktadır. Maltlık arpa arzındaki sıkıntı, ihtiyacının tamamını yurtdışından karşılamayı hedefleyen bir şirket olarak Anadolu Efes'i etkilemektedir. Bu sıkıntının giderilmesi için Tarımsal Ürün Geliştirme Departmanı'nın kuruluşuyla 1982 yılından itibaren Ar-Ge çalışmalarına başladı.

Yurtdışında üretilen kaliteli maltlık arpalar yazlık çeşitlerdir. Ülkemizin önemli bir bölümünde iklim ve toprak şartları ile sulama olanaklarının yetersizliği yüzünden yazlık çeşitlerin üretimi adeta imkânsızdır. Yazlık çeşitler iklimin uygun olduğu sahil kuşağında ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batı kesiminde yetiştirilebilmektedir. Geliştirmiş olduğumuz bu tip çeşitleri Adıyaman ve Adana illeri ve çevresinde sözleşmeli üretim ile yetiştirmekteyiz.

Türkiye'nin iklim, toprak ve sulama şartlarına uygun, yüksek maltlık kalitede, verimli çeşitlerin geliştirilmesi gerektiğini düşünerek bu konudaki araştırmalarımıza başladık. Türkiye'nin değişik bölgelerinden 2.000'e yakın tek başak toplayarak deneme çalışmaları yaptık. Ortaya çıkan uygun örnekler üzerinde, yurtdışında kullanılan maltlık çeşitlerle melezleme çalışmaları yaptık. Bu çalışmalar sonucunda, 27 sene içinde toplam 30 yeni maltlık arpa çeşidinin tescili için Tarım ve Köyşleri Bakanlığı'na başvurduk. Bu başvurularımızdan 13'ü tescille sonuçlanmış, üçünün tescil süreci ise devam etmektedir.

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

Tescil Edilen Maltlık Arpa Çeşitleri

Yıl	Çeşit
1992	Efes 3
1998	Anadolu 98 Efes 98
1999	Angora
2001	Çumra 2001 Çatalhöyük 2001
2003	Başgül
2005	Atılır Fırat Meriç
2006	Erciyes
2007	Yıldız Durusu

Maltlık arpa üretimine desteğimizi çeşitlendirmeye yönelik Ar-Ge çalışmalarıyla sınırlamadık. Gördük ki, geliştirdiğimiz çeşitlerde tohumluğu öncelikle bizim üretmemiz, kullanımını yaygınlaştırmamız ve üretimi en verimli koşullarda sağlamamız da gereklidir. Öncelikle, geliştirdiğimiz çeşitlerin tohumluk üretimi için Çatalca, Eskişehir, Konya, Ankara ve Adıyaman'ı "tohumluk üretim bölgeleri" olarak seçtik. Bu bölgelerde tohumluk üretimine destek veriyoruz. Tohumluk üretimi konusunda, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'nın ilgili birimleriyle de ortak çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'ne bağlı Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü ile kamu-özel sektör ortak çalışmalarına örnek teşkil edecek, Maltlık Arpa Ar-Ge ve Sertifikalı Tohumluk Üretim Projeleri devam etmektedir. Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM) ile ortaklaşa yürütülen proje çerçevesinde Altınova, Gözlü, Konuklar ve Sultansuyu tarım işletmelerinde iki yıl süreyle tohumluk üretimi yaptık.

Maltlık arpa üretimi, çiftçilerimiz için finansal maliyet ve risk içeriyordu. Bu sebeple, üreticilerimizin finansal planda da desteklenmesi gerekiyordu. Bunun için çiftçilere yönelik "sözleşmeli üretim" planını başlattık. Bu plan çerçevesinde çalıştığımız çiftçilere, finansal bir bedel talep etmeden, ürün karşılığında tohumluk dağıtıyoruz. Yaptığımız sözleşmelerle, kalite speklerimiz doğrultusunda çiftçilerimizden ürün alımı yapıyoruz. Halen 1.500 çiftçimiz sözleşme usulüyle çalışmakta ve tohumlukları ürün karşılığı dağıtılmaktadır.

Maltlık arpa üretimine destek verirken, temel amacımız olan "Türk tarımını destekleyerek yerel ekonomiyi geliştirmenin" bizim için tek başarı göstergesi, sayısal anlamda bir büyümeyi sağlamak değildir. Biz, niteliksel bir gelişimin sağlanmasını da gerekli görüyoruz. Bunun da üretimden doğan çevresel etkinin azaltılıp verimliliğin artırılmasıyla sağlanacağını düşünerek süreç geliştirme çalışmaları yapıyoruz. Bu konularda da önemli iyileşmeler sağladık. Çiftçilerimizi daha verimli ve sağlıklı üretim tekniklerine yönlendirmek adına bilinçlendirme çalışmaları yapıyoruz. Bu çalışmalarda özellikle sulama, gübreleme ve ilaçlama konularına odaklanıyoruz. Öncelikle geliştirdiğimiz türlerin ekimi sayesinde maltlık arpa üretiminde % 10-15 oranında daha fazla verim elde ediyoruz.

Bitkisel üretimde önemli bir problem de gübreleme ve ilaçlama konusundaki yanlış uygulamalardır. Gübre ve zirai ilaçlar tür ve miktar bakımından doğru kullanıldığı zaman fayda sağlamaktadır. Bilinçsizce kullanıldığında ürün kalitesini düşürdüğü gibi özellikle çevre ve insan sağlığı açısından da sorun oluşturabilir. Örneğin azotlu gübre kullanımı, yeraltı sularına karışarak içme suyu kaynaklarındaki nitrat yükünü artırıcı etki yapabilir. Oysa maltlık arpanın protein oranının düşük seviyede tutulması önemli bir beklentidir. Bunun için de azotlu gübrenin çok daha az miktarlarda kullanılması gerekir. Bu konuda yaptığımız bilgilendirme çalışmalarıyla üreticilerimizin azotlu gübre kullanımını çok düşük seviyelere indirdik. Bu sayede bir yandan istenilen nitelikte maltlık arpa elde ederken, diğer yandan da nitratin su kaynaklarına yapacağı olumsuz etkiyi de önlemiş olduk. Zirai ilaç kullanımının düşürülmesi konusunda da önemli mesafeler kat ettik. Üreticimiz ürünlerinin çeşitli bitkisel

hastalık ve zararlılardan etkilenmemesi için ilaçlama yapmaktadır. Ancak bu ilaçlamanın miktarını düşürmek de mümkündür. Biz bu amaçla, geliştirdiğimiz çeşitlerin hastalıklara karşı direncini artıracak ıslah çalışmaları yaptık. Bu çalışmalar sonucunda, üretimde zirai ilaç kullanımına olan ihtiyaç azalmıştır.

Ürün geliştirme çalışmalarımız sonucunda özellikle malt üretiminde doğal kaynak kullanımının azaltılması konusunda olumlu sonuçlar alıyoruz. Yeni arpa çeşitlerimizin malt üretimindeki su ve enerji tüketimi etkilerini takip ediyoruz. Geliştirdiğimiz Atılır ve Fırat çeşitleri, ülkemizde üretimi en yaygın arpa çeşidi olan Tokak'tan, dış ortam ve işletme şartlarına da bağlı olarak malt üretim sürecindeki elektrik tüketimi açısından % 12-24, yakıt tüketimi açısından yaklaşık % 18-22, su tüketimi açısından yaklaşık % 40-47 oranlarında daha verimlidir.

Arpa Çeşidi	Elektrik (kw/s)	Ortalama Birim Kaynak Tüketimi	
		Yakıt LNG (sm ³)	Su (m ³)
Atılır	101	57,07	4,68
Fırat	117	54,42	5,26
Tokak	133	69,71	8,81

27 yıldır maltlık arpa üreticisine aktif destek sağlıyoruz. Bu çalışmalarımızın sonucunda sektöre 30 milyon dolarlık iş hacmi yaratıyor, çiftçisinden işletme çalışanına binlerce kişiye istihdam olanağı sağlıyor, on binlerce kişinin geçimine katkıda bulunuyoruz.

81

ŞERBETÇİOTU ÜRETİMİNE DESTEK

Çok yıllık bir bitki olan şerbetçiotu, malt ve su ile birlikte biranın vazgeçilmez hammaddelerinden biridir. Şerbetçiotu, biraya acılık, koruyucu özellikler ve aroma kazandırmaktadır. Ülkemizde üretilen şerbetçiotunun tamamı bira sektöründe kullanılmaktadır. Anadolu Efes, yerli şerbetçiotu ihtiyacını Tarbes aracılığıyla sağlamaktadır. Tarbes her yıl sözleşmeli üreticilerinden alarak işlediği yaş şerbetçiotlarının yanı sıra Pazaryeri ve Köyleri Şerbetçiotu Ekicileri Kooperatifi'nden satın aldığı pelet şerbetçiotları ile bira fabrikalarımızın yerli şerbetçiotu ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır. Anadolu Efes, şerbetçiotu ihtiyacının tamamını yurtiçinden karşılamayı hedeflemektedir. Buna yönelik olarak 1982 yılından beri sürdürülmekte olan Ar-Ge çalışmaları ile şerbetçiotu verim ve kalitesinde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. Geliştirilen yeni çeşitler sayesinde alfa asit oranı % 10 civarında artarak şirketimiz açısından avantaj sağlamıştır. Gerek Tarbes tarafından geliştirilmiş olan çeşitlerin özelliği, gerekse üreticilerin tesis tiplerinin ve uygulamalarının Tarbes teknik elemanlarınca geliştirilmesi sayesinde birim alandan elde edilen verim % 25-30 civarında artarak bölge çiftçisinin gelirini artırmıştır. Tarbes şerbetçiotu çeşit geliştirme çalışmaları sonucunda, 27 sene içinde toplam 8 yeni şerbetçiotu çeşidinin tescili için Tarım Bakanlığı'na başvurulmuş, bunlardan 7'si tescille sonuçlanmıştır.

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

Anadolu Efes, şerbetçiotu ihtiyacının tamamının yerli üretimden karşılanması amacıyla yapılan Ar-Ge çalışmalarıyla verim ve kaliteyi yükseltmenin yanında Tarbes sözleşmeli üretimlerinin artırılması çalışmalarına da devam etmektedir. Tarbes sözleşmeli üretim alanları son on yılda % 80, yaş şerbetçiotu alımları ise % 130 artmıştır. Tarbes, sözleşmeli üretimleri sayesinde 500 çiftçi ailesinin geçim kaynağı olarak, alım garantisiyle tarımsal faaliyet yapmasını sağlamaktadır. Ayrıca yeni çeşitlerle verimlerini artırarak, teknik elemanlarınca verilen destek sayesinde girdilerinin kontrol edilmesini sağlayarak gelirlerinin artmasına katkıda bulunmaktadır. Üreticilerimize finansal bir bedel talep etmeden yeni çeşitlerin pençelerini (şerbetçiotu üretimi için gerekli kök parçası) dağıtıyor, yaptığımız sözleşmeyle üreticiye alım garantisi de veriyoruz. Bu sayede çiftçi üretim sonucundaki gelirini çok önceden bilip garanti altına alıyor, böylelikle de üzerlerindeki finansal riskler de belirgin oranda düşmüş oluyor. Şerbetçiotu üreticisinin üretim kabiliyetini artırmak adına garantili alım sözleşmelerinin dışında kredi ve çeşitli finansal destek imkânları sunuyoruz.

Tescil Edilen Şerbetçiotu Çeşitleri

Yıl	Çeşit
1992	Efes Aroma
1997	Ege
	Erciyes
	Güney
1999	Tarbes 99
	Anadolu 99
2001	Pazaryeri 2001

BİNLERCE KİŞİYE İSTİHDAM

82

Türkiye, nüfusunu önemli ölçüde gençlerin oluşturduğu bir ülkedir. Dolayısıyla, ekonomik kalkınmanın önündeki en önemli sorunlardan biri, bu dinamik nüfusa istihdam olanakları sağlamaktır. İstihdamdaki işgücüne dahil edilen her birey, ülke refahının artırılmasına yönelik bir adımdır. Geleneksel Türk aile yapısını da düşünürsek, yaratılan her iş imkânı ile aslında birden fazla kişinin geçimine katkı sağlanmaktadır.

Verimliliğin korunduğu durumda, istihdamın artması her kuruluşun arzu ettiği bir durumdur. Çünkü istihdam artışı, faaliyetlerdeki başarının ve büyümenin göstergesidir. 40 yıllık Anadolu Efes geleneğinin bir yansıması olarak, ülke genelinde istihdamın artırılmasına katkıda bulunmayı önemli bir hedef olarak algılar, planlı bir istihdam artışını sürdürülebilir bir büyümenin doğal sonucu olarak görürüz. Bunun yanında işveren rolümüzü, şirket bünyesinde istihdam ettiğimiz çalışanlarımızın ötesinde bir çerçevede değerlendiririz.

Anadolu Efes bünyesinde doğrudan istihdam yoluyla 1.791 kişiye iş olanağı sunmaktayız. Ancak bu rakam, faaliyetlerimiz dolayısıyla ortaya çıkan istihdamın tamamını yansıtmamaktadır. Anadolu Efes'in ürettiği biranın her şişesi, arpa ve şerbetçiotu üretiminden, lojistiğe, bayi ve satış noktalarından turizm ve kültür-sanat alanlarına kadar birçok işkolunda, binlerce kişinin istihdam edilip geçimlerinin sağlanmasına katkıda bulunmaktadır.

Örneğin 2.050'si sözleşmeli alım usulüyle toplam 3.000 çiftçi ailesi, Anadolu Efes'e maltlık arpa ve şerbetçiotu üreterek geçimini kazanmaktadır. Tarımsal ürün alımlarımızın zirai üretim ve işleme süreçleri yaklaşık 10.000 kişiye iş imkânı sağlamaktadır.

Operasyonlarımızın gerçekleştiği bölgelerde yerel halkın refah düzeyinin artışına katkıda bulunmak öncelikli hedeflerimizdendir. Bu sebeple, ilgili iş pozisyonunun gerektirdiği niteliklere uygun aday bulunduğu takdirde operasyon bölgesindeki yerel insan kaynağının değerlendirilmesine öncelik verilir.

“ Üretim ve tüketim bölgeleri arasında ürünün dolaşım hattını kısaltmak bir yandan verimliliği artırırken diğer yandan da çevresel etkileri düşürür. Bu amaçla, tüketim bölgelerine yakın farklı coğrafi bölgelerde üretim yapmaya yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Bu çalışmalar hayata geçirildiğinde yerel istihdama olan katkımız belirgin oranda artacaktır. ”

Kuruluşumuzun ilk yıllarından beri kültür, sanat ve spor alanlarına yapılan desteklerimizi aralıksız sürdürüyoruz. Bu kapsamda yerli sinema yapımlarına, ödenekli veya ödeneksiz tiyatrolara, festival ve etkinliklere destek veriyoruz. Müzik alanında ise var olan proje ve etkinliklere verdiğimiz desteklerin yanı sıra her yıl “Efes Pilsen Blues Festival” ve “Efes Pilsen One Love Festival” müzik festivallerini, “Rock’n Dark Rock Müzik Yarışması” ve “Miller Music Factory” müzik yarışmalarını düzenliyoruz.

83

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

Kültür-sanat alanlarının dışında önemli bir toplumsal yatırım alanımız da spordur. Başta basketbol ve futbol olmak üzere birçok branşa destek veriyoruz. Bu alandaki en büyük yatırımımız 1976 yılında kurulan ve "Şampiyonlar Şampiyonu" unvanını kazanan Efes Pilsen Spor Kulübü'dür. Bunun yanında 2002 yılından bu yana Türk Milli Futbol Takımlarının, ondan fazla futbol kulübünün, 2005 yılından bu yana ise Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin resmi sponsoruyuz. Ayrıca 2002 yılından bu yana futbol sezonu devre arası hazırlık döneminde Antalya'da, dünyanın gözde futbol kulüplerinin katılımıyla "Efes Pilsen Cup" futbol turnuvasını düzenliyoruz. 2001 yılından bu yana da Türkiye Basketbol Federasyonu'yla birlikte, Türk A Milli Basketbol Takımı ve dünyanın önde gelen ulusal basketbol takımlarının katılımıyla, dünyanın önde gelen uluslararası basketbol turnuvalarından biri olan "Efes Pilsen World Cup"ı düzenliyoruz. Kültür, sanat ve spor alanındaki çalışmalarımız hakkında ayrıntılı bilgiye "Toplumsal Yatırımlar" bölümünden ulaşabilirsiniz.

Spor ve kültür-sanat alanlarına verdiğimiz destekte önceliğimiz, toplumumuzun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaktır. Ancak bu alanlardaki faaliyetlerin ekonomik boyutunu da göz ardı etmemek gerekir. Özellikle sinema ve tiyatro alanlarındaki çalışmalar, ülkemizde henüz istenen sektörel olgunluğa erişmediğinden, sponsorluklarla hayata geçirilebilmektedir. Bu destekler sayesinde sanatçılar, projelerini gerçekleştirme imkânı bulmakta, her bir çalışmada önemli ölçüde istihdam yaratılmaktadır. Müzik alanına verdiğimiz desteklerin oluşturduğu benzer etkilerle birlikte, her yıl düzenlediğimiz festivallerin önemli ölçüde ticareti artırıcı etkisi bulunmaktadır. Örneğin "Efes Pilsen Blues Festival" 20 şehirde düzenlenmektedir. Festival kapsamında ziyaret edilen her şehrin kültür-sanat yaşamının geliştirilmesinin yanında, malzeme ve personel ihtiyaçlarının sağlanmasıyla yerel ekonomiye katkı sağlanmaktadır. Bunun yanında organizasyon boyunca şehirler, bölgelerinde bir cazibe merkezi haline geldiğinden, bu şehirlere yakın bölgelerden ziyaretçiler gelmektedir. Bunun da yerel ekonominin canlanmasına önemli bir katkısı olmaktadır.

Kültür-sanat etkinliklerinin yanında spor alanında verdiğimiz destek de önemli ölçüde ekonomik değer yaratmaktadır. Örneğin 2000 yılından bu yana düzenlediğimiz "Efes Pilsen Cup" sayesinde, yaz turizmi ile ün kazanan Antalya'nın, profesyonel futbol kulüplerinin devre arası çalışmaları için çok uygun bir yer olduğu gösterilmiş ve kulüplerin kamplarında burayı tercih etmeleri teşvik edilmiştir.

Bu etkinliklerle birlikte dünyanın dört bir yanından binlerce futbol kulübü, yaklaşık 20.000 kez Antalya'yı ziyaret etmiştir. Kış aylarının turizm açısından nispeten daha sönük geçtiği düşünüldüğünde, bu çalışma şehrin ekonomik faaliyetlerinin çeşitlendirilerek yıl içine yayılması adına önemli bir etki yapmıştır.

Doğrudan ekonomik etkinin dışında, destek verdiğimiz spor kulüpleri, kültür-sanat projeleri ve çeşitli etkinlikler sayesinde ülke tanıtımına da katkı sağlanmaktadır. Efes Pilsen Basketbol Takımı'nın Koraç Kupası'nı kazanması, düzenlediğimiz futbol ve basketbol turnuvalarının dünya çapında sporsever kitle tarafından takip edilmesi, desteklediğimiz sinema yapımlarının yurtiçi ve yurtdışı festivallerde gösterilip ödüller kazanması, "Türkiye" markasının dünyaya tanıtımı açısından büyük değer taşımaktadır.

TÜRKİYE MARKASININ TANITIMINA DESTEK

TURQUALITY®

Avrupa'nın en büyük beşinci, dünyanın en büyük on dördüncü bira üreticisiyiz. Ürünlerimiz Adriyatik'ten Pasifik Okyanusu'na kadar 60'tan fazla ülkede tüketiciyle buluşmaktadır. Markalarımızın, dünya çapında bir tüketici kitlesine hitap etmesi için tanıtım çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz.

Yurtdışı marka yatırımlarının kolektif bilinçle yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu sebeple, çalışmalarımızda kendi markalarımızın ötesinde "Türkiye" markasının tanıtımı için çaba harcıyoruz. Çünkü yurtdışı piyasalarda tüketiciyle buluşan her Türk markasının bir değerinin satışını sağlayacağını, dolayısıyla Türkiye ekonomisinin geneline katkıda bulunacağını düşünüyoruz.

Bu hedefte kolektif bilinç ve hareketin başarı getireceğine olan inancımızdan ötürü, 2003 yılında

Dış Ticaret Müsteşarlığı, TİM ve İhracatçı Birlikleri'nin inisiyatifiyle başlatılan "Turquality" Projesi'nde 2007 yılından beri yer alıyor, yurtdışı marka tanıtım çalışmalarımızı devletimizin de desteğiyle bu çerçevede yürütüyoruz.

TURQUALITY® ülkemizin rekabet avantajını elinde bulundurduğu ve markalaşma potansiyeli olan ürün gruplarına sahip firmaların, üretimlerinden pazarlamalarına, satışlarından satış sonrası hizmetlere kadar tüm süreçleri kapsayacak şekilde yönetsel bilgi birikimi, kurumsallaşma ve gelişimlerini sağlayarak, uluslararası pazarlarda kendi markalarıyla küresel bir oyuncu olabilmeleri amacıyla oluşturulmuş dünyanın ilk ve tek devlet destekli markalaşma programıdır.

2003 yılında, gerekli yasal düzenlemenin yapılması ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, TİM ve İhracatçı Birlikleri'nin de katılımıyla oluşturulan Çalışma Grubu'nun gerekli teknik planlamasıyla başlatılan projenin, 2004 yılında tekstil sektörü hedeflenerek pilot uygulamaları gerçekleştirildi. Elde edilen sonuçların başarısı ile 2006 yılından bu yana proje, tüm sektörlerle yönelik olarak sürdürülmektedir. Daha detaylı bilgiye www.turquality.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

SEKTÖRÜN GELİŞMESİNE DESTEK

Türkiye’de biracılık sektörünün potansiyel büyüklüğüne ulaşması için mesafe kat etmesi gerektiğine inanıyoruz. Sektörün lider şirketi olarak, bu büyümenin sağlanması için çeşitli projeler geliştirdik. Sektörde ürünlerin tüketicisiyle buluşmasına engel olacak arz sorunu yaşanmamaktadır. Özellikle Anadolu Efes ürünlerinin satın alınabilirliği ve ulaşılabilirliği konusunda lojistik ve fiyatlandırma riskleri en düşük düzeydedir. Dolayısıyla pazar geliştirme çalışmalarımızı, Türkiye’de bira kültürünün geliştirilmesi, biranın tüketiciyle buluştuğu mevcut noktalarda daha kaliteli hizmetin sağlanması ve bu noktaların artırılması konularına odakladık.

Birahane İyileştirme Projesi

Ülkemizde bira kültürü istediğimiz noktaya henüz ulaşmış değil. Bu durumu değiştirmek için öncelikle, birahanelerden başlayarak ürünlerimizin tüketicisiyle buluştuğu noktaları, her kesimden tüketicinin bir arada ve modern bir ortamda güzel sohbetleri paylaştığı mekânlara dönüştürmemiz gerektiğini düşündük. Bu amaçla geliştirdiğimiz Birahane İyileştirme Projesi’nin temel misyonu hem bira tüketicisinin, hem de birahane işletmecilerinin memnuniyetini sağlamaktır. Bira kültürünü geliştirmek amacıyla 2000 yılından bu yana sürdürdüğümüz Birahane İyileştirme Projesi kapsamında tüm Türkiye genelinde 350’den fazla birahaneyi modern, temiz, keyifli ve şık mekânlara dönüştürdük.

86

Efes Beer Cafe

2000 yılından beri devam ettirdiğimiz “Birahane İyileştirme Projesi”ni bir adım daha ileri götürerek farklı konseptlerde bira içilen alanlar yaratmaya devam ettik. Farklı sosyoekonomik segmentlere ulaşabilmek için farklı konseptler tasarladık. Düşük sosyoekonomik segment için “Efes Klasik”, orta ve ortanın biraz üzeri segment için “Efes Mavi”, “Efes Nostalji” ve yüksek sosyoekonomik segment ve özellikle üniversite öğrencileri için “Efes Beer Cafe” konseptlerini geliştirdik. “Efes Beer Cafe Klasik” ile bira sevenleri “pub” kültürü ile tanıştıırken “Efes Beer Cafe Modern” adı verilen yeni konsept ile gençlerin “cafe” keyfine farklı bir alternatif sunuyoruz. “Efes Beer Cafe Klasik” konseptinden bugüne kadar 13, “Efes Beer Cafe Modern” konseptinden 2 tane açıldı. Efes bugün toplamda 775 proje noktasına sahiptir.

Dekorasyon çalışmaları projelerin ilk ayağını oluşturmaktadır. Bunun dışında uyguladığımız iki de eğitim etabı mevcuttur. İşletmelerin yönetici ve çalışanlarına yönelik hazırlanan bu eğitim paketlerinden ilki bira sunumunu konu almaktadır. Bu eğitim paketinin içeriğinde biranın tüketiciye sunumunun teknik ve görsel açıdan ideal yöntemi ve malzemeleri hakkında bilgilendirme yer almaktadır. Eğitim programının ikinci etabında ise bira ile yenen yemekler hakkında öğretici bilgi verilmektedir. Bu eğitim sayesinde, işletmeciler bira ile birlikte satabilecekleri ürünler hakkında bilgi sahibi olup ürün çeşitlendirmesi imkânı bulmaktadırlar.

Türkiye genelinde 2007'den bu yana açık nokta olarak tabir ettiğimiz biranın yerinde tüketildiği ortamların sayısı (birahane, pub, cafe, bar, restoran) % 3 gerilerken, proje noktalarımızın sayısında % 16'lık bir artış olmuştur. Proje noktalarımız, 2007'den 2008'e % 21 ile en yüksek satış gelişimi gösteren kanalımızdır. Proje noktalarında standart birahanelere kıyasla nokta başına % 20 daha fazla tüketim gerçekleşmektedir. Toplam nokta sayısı bazında sadece % 3'lük bir paya sahip olan proje noktalarımızın toplam satışlarımız içindeki payı % 8'dir. Yani tüm Türkiye genelinde, 2.700 adet birahane satışlarımızın % 25'ini yaparken, sadece 775 adet proje noktası satışlarımızın % 8'ini gerçekleştirmektedir. Bu noktadan hareketle proje noktaları bira pazarının büyümesine ve bira kültürünün yaygınlaşmasına en büyük katkıyı yapmaktadır.

Efes Kulüp Profesyonel

Bira kültürünün gelişimi için yaptığımız çalışmalardan biri de Efes Kulüp Profesyonel Projesi'dir. Kaliteli bir servis, kaliteli ürünün yanında düzgün bir altyapı ve işletme gerektirir. Ancak servisin temelini personel oluşturur. Tüketici ile aramızda önemli bir köprü olarak gördüğümüz barmen ve servis elemanlarının hayatına değer katmak amacıyla kurduğumuz Efes Kulüp Profesyonel ile sektörde birlikte çalıştığımız kişilerin yanında durarak hem onların hayatlarına renk katmayı, hem de mesleki anlamda özenilecek bir profesyonel topluluk oluşturmayı hedefliyoruz.

Efes Kulüp Profesyonel, aktif görevde bulunan barmen ve servis elemanlarının katılımıyla oluşan bir kulüptür. Kulüpte yer almak isteyen profesyoneller bu kulübe ücretsiz olarak üye olabilirler. Binlerce üyesi bulunan Kulüp, sektörün ön saflarında emeği geçen bu profesyoneller için nefes alabilecekleri ve yalnız olmadıklarını hissedebilecekleri bir pencere açmaktadır.

Efes Kulüp Profesyonel'in faaliyetlerinden ilki, profesyonellerin mesleki bilgi ve becerilerini artırıcı eğitimler düzenlemektir. Bu eğitimlerde öncelikle, tarihi ve üretim süreçleriyle biracılık, türlerine göre biranın ve birlikte servis edilecek yemeklerin sunumu konuları ele alınır. Ancak servis personelinin gelişimi için sadece eğitim yeterli değildir. Sunum yapan personelin aynı zamanda sosyal yönü kuvvetli, beşeri ilişkilerde başarılı olması da gereklidir. Bu nedenle, Efes Kulüp Profesyonel'in hizmet sektöründe önemli bir ihtiyaç olan mesleki eğitim açığının kapatılmasına yönelik işlevinin ötesinde, profesyonellerin sosyal gelişimini de sağlayacak bir platform oluşturmasını hedefledik. Efes Kulüp Profesyonel sayesinde üyelerimiz çeşitli aktivitelerle sosyalleşme imkânı bulmaktadır. Bu buluşmalar, bir taraftan profesyonellerin birbirlerini daha yakından tanımalarını sağlarken, diğer yandan mesleki deneyimlerin paylaşılmasını kolaylaştırmaktadır. Eğitim ve iletişim çalışmaları için alternatif mecra oluşturması adına öncelikle kulübe ait bir internet sitesi kurduk. Bu mecra sayesinde üyelerimiz eğitim paketlerimize ulaşabilmekte ve düzenlediğimiz etkinlikler hakkında bilgi alabilmektedir. Site içeriğinde, üyelerin ziyaret sıklıklarını artırmak adına, ürün bilgilendirme vb. yardımcı bilgilerin yanında, ziyaretçilerinin bira hakkında bilgilerini pekiştirici çeşitli oyunlar da bulunmaktadır.

Toplumla İlişkilerimiz

YEREL EKONOMİYE KATKI

Efes Kulüp Profesyonel üyelerinin yaşam kalitesini artırmaya yönelik olarak yıl içinde birçok etkinlik düzenliyoruz. Bu etkinlikler arasında üyelerin katılımıyla gerçekleştirilen seyahatler, spor aktiviteleri, konserler bulunmaktadır. Bunun yanında, kısa mesaj servisleri üzerinden gerçekleştirdiğimiz oyun ve yarışma uygulamalarında başarılı olan üyelere çeşitli hediyeler verilmektedir. Efes Kulüp Profesyonel sayesinde üyelerin hayatlarında farkındalık yaratabiliyor, sıkıntılı zamanlarında ve mutlu günlerinde onların yanında olduğumuzu hissettiriyoruz.

Proje hakkında daha detaylı bilgiye www.efeskulup.com adresinden ulaşabilirsiniz.

OTC (Kapalı Nokta Zinciri)

Perakende sektörünü canlandırmak ve satış kanalları bazında konsept algılamasına katma değer yaratmak amacı ile zincir kurulması hedeflenmiştir ve gelişmeye açık bölgelerde pilot çalışmalar geliştirilmiştir. Bu zincir, Off Trade Chain (OTC) olarak adlandırılmaktadır. Proje kapsamında, Türkiye genelinde kişi başına düşen GSMH açısından büyümeye aday il ve ilçelerde kuruyemiş ve büfe zinciri kurulmaktadır. Perakende sektöründe müşteri memnuniyetine odaklı hizmet veren bütün marka sahibi firmalar bu zincirlerde bulunabilirlik sağlayabilirler. Zincirler, ilgili bölgedeki bayi ve distribütörler tarafından yönetilmektedir. 2009 yılı sonu itibarıyla hedefimiz 220 noktadır. Proje çalışmalarımız aralıksız devam etmektedir.

DIŞ TİCARET VE VERGİ GELİRLERİNİN ARTIŞINA KATKI

Gelişen ekonomilerde dış ticaret hacmi büyük önem taşır. Bu hacmin büyümesi ekonominin büyümesinde kilit rol oynar. Ancak gelişmekte olan bir ekonomide, büyümenin sürdürülebilirliği, ancak ihracat hacminin ithalatın üzerinde olmasıyla sağlanabilir. Bu sayede ödemeler dengesi, pozitif pozisyona geçerek dış borç stokunu eritebilir. Elde edilen gelirler yatırım ve harcama olarak yerel ekonomiye dahil olacağından, ülke kaynaklarının dışında ek bir kaynak sağlanmış olur. Dolayısıyla dış ticari faaliyetlerinde artı veren kuruluşların gerek yerel, gerekse genel ekonomik kalkınmaya olumlu etkisi ticaret hacimlerinin nominal değerinden fazladır. Bu sebeple, sayısal değerlerden bağımsız olarak, dış ticari faaliyetlerinde artı veren şirketler, yerel ekonominin büyümesine önemli katkıda bulunmuş olur.

Anadolu Efes olarak, dış satış faaliyetlerinde de bulunmaktayız. Raporlama döneminde, toplam bira ve malt ihracatımız yaklaşık 52,3 milyon dolar civarında gerçekleşirken, ithalatımız yaklaşık 43,5 milyon dolar dolayında gerçekleşmiştir. Dış ticaret operasyonumuz sayesinde 8,8 milyon dolar değerinde ek dış kaynak, ülke ekonomisine dahil edilmiştir.

Toplam Dış Ticaret (Milyon Dolar)	2008	2009 (1. Çeyrek)
İhracat	44,04	8,28
İthalat	34,09	9,42

Ödenen Toplam Vergi (Milyon TL)	2008	2009 (1. Çeyrek)
Kurumlar Vergisi	94,15	23,13
KDV	291,58	68,93
ÖTV	969,24	221,67
Stopaj ve Diğer Vergiler	71,64	11,55
Toplam	1.426,6	325,3

Alkollü içecek sektörü çeşitli türde ve oranda vergiye tabidir. Dolayısıyla, operasyonumuz sonucunda devletimiz her yıl önemli miktarda vergi geliri elde etmektedir. Ödediğimiz verginin ülke ekonomisinin gelişimine katkı sağladığının bilincindeyiz. Bu raporlama döneminde ödediğimiz toplam vergi 1.751,9 milyon TL'dir.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

Türkiye'nin en köklü kuruluşlarından biri olan Anadolu Grubu'nun önemli bir parçasıyız. Kuruluşumuzdan bugüne, yarattığımız markaların tanınırlığı, itibarı ve değeri hep en üst seviyelerde olmuştur. Bunun nedenini, gerek bağlı olduğumuz Anadolu Grubu, gerekse Anadolu Efes olarak kurumsal felsefemizin, iş yapış biçimimizin, faaliyet ve ürünlerimizin toplumumuz tarafından kabulünde görüyoruz. Halkımızın göstermiş olduğu takdir, toplumsal sorumluluk alanlarında daha aktif çalışmalar yapmamız adına bizleri yüreklendiriyor. Bu sebeple, bizi var eden toplumun ihtiyaç ve beklentilerine her zaman en üst düzeyde cevap verebilmeyi hedefliyor, toplumsal sorumluluk bilincimizi devamlı canlı tutuyoruz.

Toplumun yaşam seviyesinin yükselmesine katkıda bulunmayı şirketimizin en önemli misyonu olarak tanımlıyoruz. Bu amaçla özellikle ekonomik kalkınma konusunda çok önemli çalışmalar yapıyor olmakla birlikte bunlarla yetinmiyoruz. Bize göre ekonomik refah, yaşam kalitesinin sadece bir kısmını oluşturur. Oysa gelişmiş toplumların yaşam kalitesi göstergeleri arasında, sağlık, eğitim, kültür, sanat ve spor gibi sosyal refah alanları da büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, kurumsal sorumluluk anlayışımızın faaliyet çerçevesini, ekonomik kalkınmanın yanı sıra toplumumuzun sosyal refah düzeyini artıran çalışmalara verdiğimiz desteklerle oluşturuyoruz. Bu faaliyetlerimizi, içinde bulunduğumuz toplumun kalkınmasına yönelik yatırımlar olarak değerlendiriyoruz. Çünkü biliyoruz ki şirketler; sağlıklı, eğitilmiş, entelektüel olgunluğa sahip, güçlü toplumların oluşturduğu, gelişen bir ekonomik iklimde büyüyebilirler. Kültürden, sanattan, spordan, sağlık ve eğitimden yoksun toplumlar, sosyal sürdürülebilirliklerini sağlamaları için gerekli kaynaklardan mahrum kalmışlar demektir.

30 yılı aşkın bir süredir bu felsefeyi taşıyor, başkalarına örnek oluşturacak çalışmaları hayata geçiriyoruz. Bu davranış tarzını, modern yönetim anlayışımızın ayrılmaz bir parçası olarak kabul ediyoruz. 37 yıldır sporu, 22 yıldır müzik ve sinemayı, 18 yıldır tiyatroyu, 15 yıldır turizmi aralıksız destekleyerek, Türkiye’de özellikle, kurumsal sponsorluk ve bağış yönetimi konusunda farkındalığın artırılmasında katkımız olduğuna inanıyoruz.

Toplumsal yatırımlarımızda çeşitli uygulama biçimlerini kullanıyoruz. Bunlardan hangisinin kullanılacağını, konunun türü ve uygulama ihtiyaçları belirlemektedir. Bazı konularda, uygulama yapan kişi ve kurumları, hayata geçirdikleri faaliyet ve projelerinde bağış ve sponsorluk yoluyla destekliyoruz. Bazı konularda da ülkemizde uygulayıcı ya da destekçi bulmakta güçlük çekildiğinden doğrudan inisiyatif olarak finansal ve operasyonel yükleri tamamen üstlenerek çeşitli proje ve etkinlikleri hayata geçiriyoruz. Bu sayede bir taraftan sosyal yaşama değer katan uygulamaları hayata geçirirken, diğer taraftan Anadolu Efes markaları ve toplumumuz arasındaki bağları kuvvetlendirdiğimize inanıyoruz.

Sponsorluk, organizasyon ve bağış şeklinde her yıl önemli miktarda finansal kaynak aktarıyoruz. Örneğin, ana sözleşmemiz gereği vergi öncesi kârımızın en az % 2’si tutarındaki kısmını toplumsal sorumluluk gereği eğitim, sağlık ve sosyal alanlarda kullanılmak üzere Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı’na bağışlamaktayız. Gelecek dönemler için en önemli hedefimiz, toplumsal yatırım konusunda rol model olacak çalışmalarımızı artırarak sürdürmek; bu faaliyetlere çalışanlarımızın aktif katılımını sağlayarak, katılımcı yönetim anlayışımızın bu alanda da saha uygulamalarına yansımaları sağlamaktır.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

TURİZME DESTEK

Türk Turizminin Geleceği İçin Görev Başındayız

Yapılan araştırmalarda halkımızın önemli bir çoğunluğunun işsizliği, ülkemizdeki en önemli sorunlardan biri olarak değerlendirdiği görülmektedir. Biz çözümün her bölgede özgün iş imkânlarının yaratılarak işgücü potansiyelinin bu alanlarda istihdam edilmesinde olduğunu düşünüyoruz.

Ekonomik anlamda az gelişmiş bölgelerin kalkınması ve istihdam olanaklarının artırılmasında en yüksek potansiyele sahip işkolunun turizm olduğunu belirledik. Ülkemizin her bölgesinde turizm açısından önemli, kültürel, tarihi, sosyal ve doğal zenginliklerinin varlığı açıktır. Bu zenginliklerin harekete geçirilmesiyle artacak turizm faaliyetlerinin, yerel ekonomik gelişimde son derece önemli rol oynayacağına inanıyoruz. Zira turizm sektörü, kendi gelişiminin yanı sıra bağlantılı iş alanlarında da büyümeyi sağlamaktadır.

Gelecek Turizmde...

Dünya Turizm Örgütü (WTO) projeksiyonlarına göre önümüzdeki 40 yılda en hızlı ve düzenli büyüyecek sektör turizm sektörüdür. Türkiye 1980'li yıllarda yaptığı hamlelerle turizm alanında istikrarlı bir büyüme sağlamıştır. Son yıllarda bu büyüme, hız kazanmaktadır. Ülkemize 2002 yılında 12,8 milyon ziyaretçi gelmişken, 2005 yılında bu sayı 21,2 milyona ulaşmış, günümüzde ise 25 milyon düzeylerinde seyretmektedir.

Türkiye'nin Turizm Portföyünü Geliştirmek İçin Çalışıyoruz

Türk turizminin gelişimine destek çalışmalarımızın öncesinde, yurdumuza gelen yabancı turistlerin katılımıyla Türkiye Turist Profili Araştırması'nı gerçekleştirdik. Projelerimizi bu araştırmanın sonucunda elde edilen veriler ışığında şekillendirdik.

TURİST PROFİLİ 2008

EFES Pilsen

Araştırma sonucunda gördük ki, tatillerini Türkiye’de değerlendirmeyi tercih eden ziyaretçilerin büyük çoğunluğu deniz, kum ve güneş turizmi amacıyla ülkemizi ziyaret etmektedir. Geçtiğimiz dönemlerde ülkemizin turizm yatırımları da bu merkezde gelişmiş ve sahil turizmine yönelik önemli bir altyapı oluşmuştur. Oysa son yıllarda dünyada ekoturizm diye de adlandırılan sürdürülebilir turizm uygulamalarına olan talep hızla artmaktadır. Çevre ve kültür miraslarının korunmasını destekleyen, doğal yaşam ve sporla iç içe turizm uygulamalarını içeren bu modele yönelik olarak Türkiye’nin yüksek bir potansiyeli bulunmaktadır. Doğal, tarihi ya da kültürel bir mirasa ev sahipliği yapmayan bölgemiz neredeyse yok gibidir. Bu potansiyel kullanılarak özellikle sosyoekonomik kalkınma bakımından geri kalmış bölgelerin gelişiminde sürdürülebilir turizm modelinin çok faydalı bir araç olacağını düşünüyoruz.

Bu sebeple Anadolu kültür miraslarının gün yüzüne çıkarılarak gelecek nesillere aktarılması için 1995

yılından beri Assos Behramkale’de, 1998’den beri ise

Çanakkale Gülpınar’da gerçekleştirilen arkeolojik kazı ve restorasyon

çalışmalarına destek veriyoruz. Bu çalışmalarımıza 2007 yılında yeni bir boyut kazandırdık.

Gelecek Turizmde adı altında gerçekleştirilen ve çok boyutlu projelerden oluşan programımızla, Türkiye’de ekoturizm uygulamalarının yaygınlaştırılmasına ve toplam turizm gelirlerinde bu uygulamaların oranının artırılmasına destek vermeye başladık.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

Doğu Anadolu Turizm Geliştirme Projesi (DATUR)

Doğu Anadolu’da doğal güzelliği ve kültür mirası zenginliğiyle öne çıkan Çoruh Vadisi’nin turizm potansiyelini geliştirerek Türk turizmine ve bölge kalkınmasına destek verme amacıyla DATUR Projesi’ni, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), ilgili yerel yönetimler ve akademisyenlerin destek ve işbirliğiyle 2007 yılında başlattık. Projenin temel hedefleri, sürdürülebilir bir turizm modeli oluşturarak sahil turizmine alternatif geliştirmek, Doğu Anadolu’nun kalkınmasına destek vermek, yöre halkının gelir düzeyini artırarak bölgede refahın artmasını sağlamak, bölgenin doğal ve tarihi zenginliklerine dünya turizm sektörünün dikkatini çekmektir.

Proje uygulamalarını planlarken 3 stratejik konuyu gündemimize aldık. Bunlardan ilki, bölge halkının yörelerindeki tarihi ve kültürel değerler ve turizm potansiyeli hakkında farkındalıklarının artırılmasına ve organizasyonel kapasitenin geliştirilmesine yönelik çalışmalardır. Projemizin ikinci stratejik ayağını ise turistlerin ilgisini bölgeye çekecek, bölgeye has ürün ve hizmetleri geliştirme çalışmaları oluşturmaktadır. Son stratejik bileşenimiz ise bölgeye turist çekmek amacıyla yerel ve uluslararası pazarlama çalışmalarının yapılmasıdır.

DATUR Projesi’nin önümüzdeki dönemlerde kapsamı geliştirilerek devam ettirilmesi, diğer bölgelerimiz için de benzer uygulamaların yapılması planımız dahilindedir.

94

*Doğanın sunduğu
büyük hazine*

*Tarihe tanıklık
eden kültürel
miras*

*Doğanın kalbinde
alternatif sporlar*

Gönüllü Turizm Elçileri Yaratıyoruz

Her vatandaş ülkemizin doğal turizm elçisidir. Bizler ülkemizi her fırsatta yabancılara anlatır, doğal ve tarihi mirasımızla, misafirperverliğimizle övünürüz. Ancak bu yeterli değildir. Ülkemizi her yıl ziyaret eden 25 milyon civarındaki turistlerin de Türkiye'nin gönüllü turizm elçileri olmasını sağlamalıyız. Bunun için en başta yapmamız gereken şey konuklarımızın aldığı hizmetin kalitesinden memnun bir şekilde ülkemizden ayrılmasını sağlamaktır. Çünkü en etkili tanıtım kulaktan kulağa paylaşılan deneyim ve izlenimlerdir.

Türkiye Turist Profili araştırmamızın sonuçlarına göre ülkemize gelen turistlerin % 54,3'ü aldığı hizmetten çok memnun, % 36'sı kısmen memnundur. Misafirlerimizin % 9'u ise aldığı hizmetten memnun değildir. Memnuniyet oranlarını artırmamız için de verdiğimiz hizmetin kalitesini artırmamız gerekir. Bunun birinci şartı da hizmet veren çalışanların eğitilmiş, kültürlü ve bilinçli olmasını sağlamaktır. Bu sebeple, ülkemizin temel sorunlarından biri olan mesleki eğitim açığının turizm sektöründe kapatılmasına destek vermek amacıyla 2007 yılında yeni bir proje geliştirdik.

Efes Pilsen Turizm Eğitimleri

Nitelikli eleman ihtiyacının karşılanması ile turizm sektörünün geliştirilmesi ve istihdam sağlanması amacıyla Efes Pilsen Turizm Eğitimleri Projesi'ni, Boğaziçi Üniversitesi Yaşamboyu Eğitim Merkezi'nin (BÜYEM) işbirliğiyle 2007 yılında uygulamaya koyduk.

Proje kapsamında öncelikle turizm eğitimine ihtiyaç duyulan bölgeleri tespit edip önceliklendirdik. BÜYEM'e bağlı akademisyenler tarafından turizm alanında yetiştirilecek işgücü için uygun temel mesleki eğitim ve beceriyi oluşturacak bir eğitim programı tasarlandı. Sürdürülebilir turizm, bireyler arası iletişim, misafir karşılama ve ağırlama, yiyecek-içecek organizasyonu, mutfak sunumu, hijyen ve sanitasyon, pazarlama ve etkin satış yöntemleri, müşteri memnuniyeti, planlama ve lojistik hizmetleri bölümlerinden oluşan eğitim programı aynı zamanda katılımcılara bulundukları bölgenin turistik değerleri hakkında da detaylı bilgi vermeyi hedeflemektedir. Eğitim programını başarıyla tamamlayan katılımcılara, BÜYEM tarafından başta AB ülkeleri olmak üzere uluslararası geçerliliği bulunan Edexcel Turizm Sertifikası verilmektedir. 2007 yılından bugüne 2.000'den fazla katılımcı sertifika almaya hak kazanmıştır.

2007 yılında, Erzurum, Mardin, Adıyaman, Şanlıurfa (Halfeti) ve Antakya'da başlayan eğitim maratonumuz, 2008 yılında Erzincan (Kemaliye), Rize, Trabzon, Gaziantep ve Mersin'de verilen eğitimlerle devam etmiştir. 2009 yılı eğitim lokasyonları ise Antalya, Adana, Tokat, Sivas, Kars ve Şanlıurfa olarak planlanmıştır.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

Turizm Elçileri İşbaşında

2007 yılından itibaren, “Efes Pilsen Turizm Eğitimleri Projesi” ile turizm sektörünün geliştirilmesi ve sektöre nitelikli eleman kazandırılmasına destek veriyoruz. 2009 yılından itibaren bu çalışmaları destekleyecek “Turizm Elçileri İşbaşında” adında yeni bir projeyi hayata geçiriyoruz.

Projenin temel amaçları;

- “Turizm Elçileri Sertifika Programı”nda eğitim alan katılımcıların yerel olarak örgütlenmelerine destek vererek bölgesel sürdürülebilir turizm anlayışını benimsemelerini sağlamak,
- Yerel halkın ve yerel yönetimlerin turizm çalışmalarında gözlemci sıfatı taşımalarını sağlamak,
- Sivil toplum kuruluşları ve yerel halk geneline, sürdürülebilir turizm anlayışını benimsetmektir.

2009 yılının ikinci yarısında hayata geçirmeyi hedeflediğimiz proje ile “Turizm Elçileri Sertifika Programı”nı başarıyla tamamlamış katılımcıların sürdürülebilir turizm anlayışı etrafında yerel ölçekte örgütlenip dernekleşmelerine yardımcı olmayı hedefliyoruz.

96

Tüm turizm projelerimizle ilgili detaylı bilgiye www.gelecekturizmde.com adresinden ulaşabilirsiniz.

SPOR

Sporu Destekliyoruz

Sağlıklı nesillerin yetişmesinde sporun önemini, yaptığımız çalışmalarla vurguluyoruz. 37 yılı aşkın süredir spor alanına verdiğimiz destek ve yaptığımız yatırımlarla Türk sporunun gelişmesine ve dünya çapında başarılar kazanılmasına öncülük ettiğimize inanıyoruz. Bu alandaki faaliyetlerimizle, sporun bir yaşam tarzı olarak hayata geçerek geniş kitlelere ulaşabilmesini hedefliyoruz.

SPOR KULÜBÜ

Efes Pilsen Spor Kulübü

1976'da, ülke sporunun gelişmesi amacıyla kurulan ve basketbolda şimdiye dek başka hiçbir Türk takımının ulaşamadığı başarılarla imza atan Efes Pilsen Spor Kulübü, 12 şampiyonluk kupasıyla Türkiye Birinci Basketbol Ligi'nde bu başarıya en çok ulaşmış takımdır. Ayrıca 8 Türkiye Kupası ve 7 Cumhurbaşkanlığı Kupası sahibi olan takımımız, "Şampiyonlar Şampiyonu" unvanını almaya hak kazandı. Koraç Kupası'nı müzesine götüren ilk ve tek Türk takımı olan Efes Pilsen, Türkiye'ye Avrupa şampiyonluğunu getiren ilk kulüp ve Euroleague'de Final Four'a katılan ilk ve tek Türk takımı olma başarılarına da ulaştı.

Efes Pilsen Spor Kulübü, bugün Türkiye'de basketbol sporunun öncülerinden biri olarak kabul edilmektedir. Kazandığımız başarılarla, yeni nesillerin basketbol sporuna ilgi duymasına ve genç sporcuların yetişmesine katkıda bulunuyoruz.

Efes Pilsen Spor Kulübü hakkında detaylı bilgiye www.efesbasket.org adresinden ulaşabilirsiniz.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

“Şampiyonlar Şampiyonu” yarının basketbolcularını yetiştiriyor

Türkiye’de basketbol sporunu küçük yaştan başlayarak sevdirmek ve geleceğin yıldızlarını yetiştirmek, toplumsal gelişime katkı çerçevesinde öncelikli hedeflerimizdendir. Gençlerin fiziksel ve zihinsel gelişimlerinde, sosyalleşmelerinde sporun büyük bir katkısı olduğuna inanıyor, yarının sporcularını desteklemek için çeşitli faaliyetlerde bulunuyoruz. Bu amaçla, Efes Pilsen Spor Kulübü geleceğin yıldızlarını basketbola kazandırmak üzere Türk basketbolunun gelişimi için bir sosyal sorumluluk projesi olarak **“Efes ile İlk Adım Basketbol Okulları”** projesini başlatmıştır.

[illegible]

2004 yılında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile ortaklaşa başlayan projemiz, ücretsiz basketbol eğitimi sunarak uzman eğitim kadrosuyla çocuklara ve gençlere ulaşmayı amaçlamaktadır. Proje çalışmalarımıza, 2006 yılından bu yana, basketbol okullarındaki başarılı gençlerin katılımıyla düzenlenen **"Efes ile İlk Adım Yaz Kampı"** da dahil edilmiştir. Amacımız bu kamplarda hem başarılı gençlerin ödüllendirilmesini, hem de yurt sathına yayılan okullardaki öğrencilerin Efes Pilsen Spor Kulübü çatısı altında toplanarak kaynaşmasını sağlamaktır.

"Efes ile İlk Adım Basketbol Okulları" projesi kapsamında, 31 ilde ve 33 merkezde yılda 3.000 sporcuya ulaşarak genç nesillere basketbolu öğrenme olanağı sunuyor, onlara parlak bir geleceğin kapılarını açtığımıza inanıyoruz. Bu projeyle Türkiye’de basketbol sporunu küçük yaştan başlayarak sevdirmek, Türk basketbolunun lokomotifi olarak yarının sporcularını yetiştirmek, daha çok sayıda çocuğun spor yapmasına olanak sağlamak amacıyla halka sporu sevdirmek, sağlıklı,

topluma faydalı ve hedeflerini belirleyebilen nesiller yetiştirmek gibi ilkeleri hayata geçirme hedefimizde büyük ölçüde başarı elde ettiğimize inanıyoruz.

İmkân bulduğumuz her alanda sporun destekçisiyiz

Türk sporunun gelişimi ve dünya standartlarına ulaşması adına en büyük yatırımı yapan kurumlardan biri olmaktan gurur duyuyoruz. 2002 yılından bu yana aralıksız olarak organize ettiğimiz “Efes Pilsen World Cup” turnuvası kısa sürede dünyanın en itibarlı basketbol turnuvalarından biri konumuna erişmenin ötesinde, saygınlığı yüksek bir markaya dönüşmüştür. Türkiye Basketbol Federasyonu ile birlikte A Milli Basketbol Takımı ve dünyanın önde gelen milli basketbol takımlarının katılımıyla gerçekleştirdiğimiz “Efes Pilsen World Cup”, turnuvaya katılan milli takımımızın son durumunu görmesi ve şampiyonalar öncesi son provasını yapması açısından büyük önem taşımaktadır. Sportif faydalarının yanında, bu turnuva sayesinde basketbolseverler dünyaca ünlü yıldızları izleme şansını da bulmaktadırlar.

Efes Pilsen World Cup ile ilgili detaylı bilgiye www.efesworldcup.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Basketbolun yanı sıra, uzun yıllardır futbola verdiğimiz destek ile de diğer şirketlere örnek olmaya devam ediyoruz. **2002 yılından beri Türk Milli Futbol Takımlarımızın ana sponsoruuz. Şubat 2009 itibarıyla, sponsorluk anlaşmamızı yenileyerek 4 yıllığına uzattık. Türk Milli Futbol Takımlarının yanı sıra Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray kulüplerinin resmi sponsoru olmakla birlikte 10'dan fazla Anadolu kulübüne de destek veriyoruz.**

Türkiye Futbol Federasyonu ile Şubat 2009 itibarıyla imzalanan sponsorluk anlaşması, Türk Milli Futbol Takımlarına destek veriyor olmanın dışında, bizim için bir önem daha taşımaktadır. İmzaladığımız bu sözleşmeyle salon futbolu olan Futsal Ligi'nin de 4 sezon boyunca destekçisi olacağız. Futsalın Türkiye'de önemli bir potansiyeli olduğuna inanıyoruz. Ülkemizde en çok ilgi çeken spor futboldur; ancak futbolun nizami uygulamaları büyük altyapı ve yatırım gerektirmektedir. Oysa teknik açıdan futsalın gerektirdiği ortamlara ulaşmak daha kolaydır. Bu da daha çok kişinin spor yapmaya imkân bulabilmesi demektir. Ayrıca futsal, seyir açısından hareketli ve görsel açıdan da çok keyiflidir. Futsalın bu özelliğiyle ülkemizde kısa sürede sporcu ve taraftar kitlesinin artacağına inanıyoruz. Bunun sağlanması için üniversite gezileri düzenleyip futsalı tanıtıyoruz.

Efes Pilsen Futsal Ligi ile ilgili detaylı bilgiye www.efespilsenfutsalligi.com adresinden ulaşabilirsiniz.

2002 yılından bu yana yedi yıldır kesintisiz olarak Efes Pilsen Cup futbol turnuvasını düzenliyoruz. Her yıl futbol sezon arası dönemde Antalya'da düzenlenen Efes Pilsen Cup, bugün Avrupa'nın çok büyük takımlarının katıldığı geleneksel bir futbol turnuvası haline gelmiştir. Bu turnuva sayesinde takımlar hazırlık dönemi çalışmalarındaki başarılarını test etme imkânı bulmaktadırlar. Efes Pilsen Cup, takımlara kaliteli bir organizasyonla bu imkânı sunduğundan dünyanın önde gelen kulüpleri bu turnuvaya iştirak etmektedirler. Bu sayede takımlar hazırlık dönemini de Antalya'da geçirmektedirler; bu da ülkemizde sporun sevilmesine ve Antalya'nın turizm gelirlerine önemli katkıda bulunmaktadır.

Ülkemiz sporunun uluslararası platformda, organizasyonel ve yönetsel açıdan etkin bir biçimde temsil edilmesi ve uluslararası yarışmalarda Türk sporcuların daha büyük başarılar elde etmesi için de çalışmalar yapıyoruz. Bu amaçla geliştirilen "Olimpik Hareket"i ve Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'ni 2005 yılından bu yana resmi sponsor olarak destekliyoruz. Bunun bir uzantısı olarak, 2008 yılında düzenlenen Pekin Olimpiyat Oyunları'na katılan Türk Olimpiyat Takımı'na da destek verdik.

KÜLTÜR VE SANAT

Kültür ve Sanat Faaliyetlerinin Desteklenmesinde Öncü Rol Üstleniyoruz

Anadolu Efes olarak tüm markalarımızla birlikte hayatın her alanında toplumumuzun, tüketicimizin yanında olduğumuzu göstermek için çalışıyoruz. Çeşitli kültür sanat faaliyetlerine yapmış olduğumuz bağış ve sponsorluklarla, yaşamın tüm keyifli anlarında tüketicilerimizle bir arada olabilmek bizim için çok önemlidir. Dünyadaki ve Türkiye'deki çeşitli sanat etkinliği örneklerini topluma sunmak ve bu konuda öncü bir duruş sergilemeyi bir sorumluluk olarak değerlendiriyoruz. Böylece, toplumun her katmanını kucaklayan kültür sanat faaliyetleriyle ülkemize verdiğimiz ekonomik desteği toplumsal alana da yaydığımıza inanıyoruz. Hedefimiz; öncüsü olduğumuz sponsorluk kavramıyla müzik, sinema, tiyatro, arkeoloji gibi kültür ve sanat değerlerini geniş bir yelpazede destekleyerek gençlerin gelişimine ve hayatlarını zenginleştirmeye katkıda bulunmaktır.

MÜZİK

Değişik Türlerde Müzik Etkinlikleri Düzenliyoruz

Sanat eserlerinin ruhlarımızı besleyen meyveler olduğuna inanıyoruz. Bu sebeple birçok sanat dalına katkı sağlamaya çalışıyoruz. Ancak desteklediğimiz sanat dalları arasında, toplumumuzla bizi en çok buluşturan alanın müzik olduğuna inanıyoruz. Özellikle düzenlediğimiz etkinliklerle, tüketici kitlemizle de aynı ortamda buluşarak doğrudan temas kurabiliyoruz. Bu sebeple, müziğe verdiğimiz desteği aralıksız sürdürüyoruz.

Efes Pilsen Blues Festival

20 yıldır Efes Pilsen Blues Festival'i aralıksız organize ediyoruz. Bugün Türkiye'de blues denince akla ilk Efes Pilsen Blues Festival'in geliyor olması, her yıl binlerce kişinin festivale iştirak etmesi, ne kadar doğru bir alana yatırım yapmış olduğumuzu gösteriyor. Yıllar boyu artan bu ilgi bizi çalışma planımızı büyütüp geliştirmeye motive etti. Türkiye'de blues kültürünü tanıtip sevdirmek hedefiyle yola çıktığımız Efes Pilsen Blues Festival, ilk yıllarından itibaren blues müziğinin efsane isimlerini dinleyicileriyle buluşturdu, buluşturmaya da devam edecek.

Önce İstanbul'la başladığımız festival, her yıl biraz daha büyüyerek bugün İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Trabzon, Konya, Eskişehir, Antalya, Adana gibi Türkiye'nin dört bir yanındaki 20 şehirde, 230 blues sanatçısını, 23 ayrı konserle, her yıl yaklaşık 35.000 müzikseverle buluşturmaktadır. Bugüne dek 309 konserle, yaklaşık 100 bin kilometre yol kat ederek, 365 bin müziksever misafirimizi ağırladığımız festivalimiz, en uzun soluklu ve en çok şehri gezen festival olma özelliğini de elinde bulundurmaktadır.

Efes Pilsen Blues Festival hakkında daha detaylı bilgiye www.efesblues.com sitesinden ulaşabilirsiniz.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

Efes Pilsen One Love Festival

Müzikal platformdaki bir diğer projemiz ise yazın ilk büyük festivali unvanını taşıyan ve 2002 yılından beri aralıksız sürdürdüğümüz “Efes Pilsen One Love Festival”dir. Gelişmişliğin önemli göstergelerinden biri olan sosyal hayatın zenginleştirilmesi adına düzenlenen festival, bizim için tüketicimizle önemli bir buluşma imkânı yaratmaktadır. Bunun dışında bizim için festivalin en önemli getirilerinden biri de İstanbul’un turistik tanıtımına katkısıdır. Turizm şehirlerinin tarihi ve kültürel değerlerinin yanında, eğlence hayatı da turistleri çekmektedir. Dünyaca ünlü müzisyenlerin kaliteli bir organizasyonla müzikseverlerle buluştuğu Efes Pilsen One Love Festival’in bu konuda önemli bir rol üstlendiğini düşünüyoruz.

Zaman içinde festivalin konseptinde de geliştirme çalışmaları yaptık. İlk yıllarda konser etkinlikleri şeklinde tasarlanan festival, bugün günün erken saatlerinden başlayan ve gece boyunca süren birçok aktivite ve konserlerle katılımcılara sınırsız bir eğlence ortamı sunmaktadır. 2 gün süren Efes Pilsen One Love Festival’e her yıl yaklaşık 18.000 kişi katılmaktadır.

102

Efes Pilsen One Love Festival hakkında detaylı bilgiye www.efespilsenonelove.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Miller Music Factory

Miller; müziğin, eğlencenin ve yeniliklerin markası olarak birçok projeye imza atmaktadır. Bunların en önemlilerinden biri de 2009 yılında 6. kez düzenlenen olan “Miller Music Factory” müzik yarışmasıdır. Türkiye’de müzikle uğraşan amatörler için kariyer anlamında dönüm noktası sayılan, müzik dahilerini belirlemek, genç yetenekleri keşfetmek ve alternatif müzik kültürünü desteklemek amacı ile gerçekleştirilen Miller Music Factory yarışması, yeteneğine inanan; fakat bu alanda kendilerini gösterebilecek platform bulamayan taze yetenekler için eşsiz bir fırsat sunmaktadır.

Miller Music Factory yarışması hakkında daha detaylı bilgiye www.millermusicworld.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Rock’n Dark Müzik Yarışması

Efes Dark markamızla ülkemizde rock ve alternatif müziğin gelişmesini hedefliyoruz. Bu amaçla, ilk kez 2006 yılında düzenlenen ve çok büyük ilgiyle karşılanan Rock’n Dark Müzik Yarışması ile Türkiye’nin dört bir yanındaki genç yeteneklerin gün ışığına çıkmasını destekliyoruz.

Ocak-Mayıs ayları arasında 9 ayrı bölgede düzenlenen ve sadece amatör müzisyenlerin katılabildiği yarışmada başarılı olanlara çeşitli ödüller verilmektedir. Etkinliklere yılda yaklaşık 5.000 kişi izleyici olarak katılmaktadır.

Rock’n Dark Müzik Yarışması hakkında daha detaylı bilgiye www.rockndark.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Miller Freshtival

Miller'ın ilk defa 2009 yılında düzenlediği, Türkiye'nin en "taze" müzik festivali Miller Freshtival, müzikseverleri müzik dünyasının yeni ve gizli keşifleri ile buluşturan bir festival. Adını yeni duyurmaya başlamış taptaze yerli ve yabancı gruplar Miller Freshtival'da sahne almaktadırlar. Festival, müziği ile olduğu kadar konsepti, mekân düzenlemeleri ve müziğe paralel olarak sanatın çeşitli dallarına taze dokunuşları ile de Türkiye'deki diğer festivallerden ayrılmaktadır.

Miller Freshtival hakkında daha detaylı bilgiye www.millerfreshtival.com adresinden ulaşabilirsiniz.

SİNEMA

Türk Sinemasının Örnek Destekçisiyiz

Görkemli dönemlerinin ardından, Türk sineması 1980'li yıllarda bir duraklama dönemine girmişti. Yapımlar maliyetlerini dahi karşılayamadığından yapımcılar üretim yapamaz hale gelmişlerdi. Türk sinemasının içinde bulunduğu bu durumun sanatsal ya da izleyici potansiyelindeki daralmadan kaynaklanmadığını düşünüyorduk. Bize göre sorun, finansal kaynakların yetersizliğinden ötürü prodüksiyon üretilmemesi, kıt kaynaklarla gerçekleştirilmeye çalışılan yapıtların da teknik imkânsızlıklardan ötürü izleyicinin ilgisini çekememesiydi. Kuruluşumuzdan itibaren kültür ve sanatın yanında tutum sergileyen bir şirket olarak bu durumun değiştirilmesi için inisiyatif almamız gerektiğini düşündük ve var olma mücadelesi verdiği bu yıllarda Türk sinema yapımlarına finansal kaynak sağlamaya karar verdik.

Bizim için Türk sinemasına sponsorluk bir tanıtım mecrası olmaktan öte, toplumsal bir mesele ve diğer şirketlere örnek olarak desteğin artırılması çabasıydı. Bu amaç doğrultusunda 1988 yılında, Reha Erdem'in ödüllü filmi "A Ay" ile başlayan Efes Pilsen'in sinema sponsorluğu serüveni Yusuf Kurçenli'nin "Çözümler", İrfan Tözüm'ün "Kız Kulesi Aşıkları" ve Efes Pilsen'in

Türk Sinema Vakfı ile birlikte yürüttüğü 10 film-10 yönetmen projesi "Yerçekimli Aşklar" ve "Aşk Üzerine Söylenmemiş Her Şey" ile devam etti. Geçtiğimiz 21 yılda onlarca Türk filminin yapımının hayata geçirilmesine destek verdik.

22 yıldır sponsorluğunu üstlenmiş olduğumuz Uluslararası İstanbul Film Festivali'ne artarak devam eden desteğimizin yanı sıra 1997 yılından bu yana festival kapsamında, ünlü şair, yazar ve sinema eleştirmeni Onat Kutlar anısına "Efes Pilsen Özel Ödülü" veriyoruz. Festivalin Ulusal Yarışma Bölümü'nde Uluslararası Fipresci jürisi tarafından seçilen filmin yönetmenine bir sonraki filminin yapımında kullanmak üzere verdiğimiz Efes Pilsen Özel Ödülü ile genç yönetmenlerin üretimine katkıda bulunmayı amaçlıyoruz. Bugün, Efes Pilsen sponsorluğu ile yurtiçi ve yurtdışında festivallerde 76 ayrı ödül kazanmayı hak etmiş birçok yerli yapım hem Anadolu Efes, hem de Türk sineması için gurur kaynağıdır.

Türk sinemasına verdiğimiz destek konusunda detaylı bilgiye www.efeskeyfi.com adresinden ulaşabilirsiniz.

Toplumla İlişkilerimiz

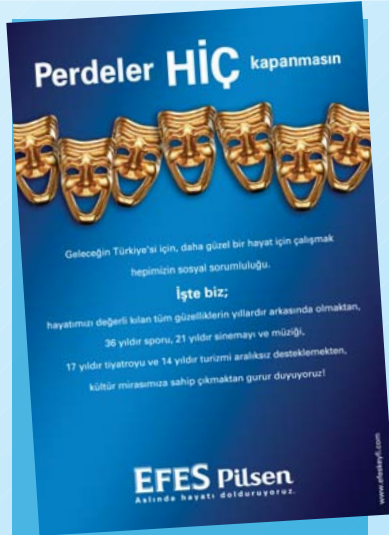
TOPLUMSAL YATIRIMLAR

TİYATRO

Efes Pilsen, Türk Tiyatrosunun “Yaşam Sponsoru”

Toplumun yaşam seviyesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak misyonu doğrultusunda, tiyatroya verdiğimiz destekle de değer yaratmaya devam ediyoruz. Türk tiyatrosunun ayakta kalmasına, oyunların sergilenebilmesine ve duyurulabilmelerine destek vermek amacıyla sponsorluk faaliyetlerimizi 1992 yılından bu yana aralıksız sürdürüyoruz. Türk tiyatrosunun “yaşam sponsoru” olma anlayışımız çerçevesinde tüm sezon boyunca sahnelenen oyunların basın ilanları, afiş ve broşürleri ile gala gecelerinin organizasyonu konusunda birçok tiyatroya destek veriyoruz.

Türk tiyatrosuna verdiğimiz destek konusunda detaylı bilgiye www.efeskeyfi.com adresinden ulaşabilirsiniz.

ARKEOLOJİ

Anadolu Kültür Mirasını Gün Yüzüne Çıkarıyoruz

Kültür sanat alanında toplumsal gelişime katkıda bulunduğumuza inandığımız bir başka alan ise arkeolojidir. Anadolu Efes olarak, Anadolu kültür miraslarının gün yüzüne çıkarılması ve gelecek nesillere ulaşması konusunda kendimizi sorumlu hissediyoruz. Türk kültür mirasını geliştirmek, kalıcı bir hale getirerek gelecek nesillere aktarmak amacıyla 1995'ten beri Assos Behramkale'de, 1998 yılından bu yana ise Çanakkale'nin Gülpınar beldesinde sürdürülen kazı ve restorasyon çalışmalarına destek veriyoruz.

Yok olma tehlikesiyle yüz yüze olan tarihi mirasımızı kurtarma ve gün ışığına çıkarma konusundaki özverili çalışmalarımız sonucunda TUREB Kültürel Sürdürülebilirlik Ödülü'ne layık görüldük. “Turizmin Oscarı” olarak kabul edilen bu ödüle sahip olmak, kültürel değer yaratma konusundaki öncü rolümüzü güçlendirdi ve bizim için gurur kaynağı oldu.

Arkeolojik çalışmalara verdiğimiz destek konusunda detaylı bilgiye www.efeskeyfi.com adresinden ulaşabilirsiniz.

EĞİTİM VE SAĞLIK

Eğitim ve Sağlık Hizmetlerinin Gelişimine Katkı Sağlıyoruz

Eğitim ve sağlık hizmetlerinde gelişimin sağlanması ülkemiz için öncelikli konulardır. Yaşama değer katan girişimlerin desteklenmesi anlayışımız doğrultusunda, bu alanlara yönelik toplumsal yatırımlara da önem veriyoruz. Ancak bu alandaki yatırımlarımızı doğrudan değil, 1979 yılında kurulan ve Anadolu Grubu'na bağlı tüm şirketlerin desteklediği, Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı faaliyetlerine finansal destek vererek gerçekleştiriyoruz.

Anadolu Vakfı'nın çalışmalarına verdiğimiz destek ile bugüne kadar eğitim, sağlık ve sosyal alanlarda 43 kalıcı eserin ülkemize kazandırılmasına katkı sağlayabilmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Her yıl yaklaşık 750 öğrenciye karşılıksız burs imkânı sağlıyoruz. Bilgisayarlı eğitime destek projesi kapsamında, okullara bilgisayar alınması kampanyasına destek veriyoruz.

Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı kanalı ile bugüne kadar geliştirilen en kapsamlı proje olan Anadolu Sağlık Köyü içerisinde yer alan Anadolu Sağlık Merkezi, 2005 yılı içerisinde genel amaçlı bir hastane olarak Gebze'de faaliyete geçti. Anadolu Sağlık Merkezi, Amerika Birleşik Devletleri'nin geçtiğimiz 18 yıl üst üste en iyi hastanesi seçilen Johns Hopkins Medicine ile stratejik işbirliği içinde oluşturuldu. Sağlık merkezinde; çocuk hastalıkları, deri hastalıkları, genetik, kadın hastalıkları, doğum, kalp ve kanser hastalıkları dahil tüm ihtisas dalları bulunuyor.

Sağlık alanında hizmet anlayışının tanımını değiştirecek öncü bir girişim olan Anadolu Sağlık Merkezi'nde elde edilen gelirin tamamı, projenin geliştirilmesinde, eğitim ve araştırma harcamalarının karşılanmasında kullanılıyor. Ayrıca, Anadolu Sağlık Merkezi'nde tedavi gören hastaların asgari %10'undan ücret alınmayarak hizmetler bilabedel verilmektedir. Bunun yanında halkı bilinçlendirmek amacıyla ücretsiz sağlık taramaları, hasta eğitim programları, ilkyardım kursları ve koruyucu hekimlik ile ilgili seminer ve programlar da düzenleniyor.

Toplumla İlişkilerimiz

TOPLUMSAL YATIRIMLAR

Hayatı Doldur Gençlik Kulübü

Ülkemizin yarınlarını oluşturacak insan kaynağının temelinde günümüz üniversite gençliği bulunmaktadır. Bu sebeple gençlerin hayat kalitesini artıracak, bireysel gelişimlerine katkıda bulunacak çalışmaları hayata geçiriyoruz. Çalışmalarımızın etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gençlerle daha yakın iletişim içinde olmamız ve onların dünyalarını daha iyi anlamamız gerektiğine inanıyoruz. Bu sebeple 2008 yılında, üniversite gençliğine yönelik bir sosyal platform olan Hayatı Doldur Gençlik Kulübü'nü kurduk. Bu çalışma çerçevesinde Türkiye'nin 11 ilinde, 22 üniversiteye bağlı 23 kampüste örgütlenerek marka elçilikleri oluşturduk. Ayrıca kulübe özel bir internet sitesi bulunmaktadır. Bu sitede Anadolu Efes markalarının gerçekleştirdiği tüm etkinlikler gençlere tanıtılarak gençlerin katılımı sağlanmaktadır.

Hayatı Doldur Gençlik Kulübü, gençlerin sosyal yaşamlarını zenginleştirmenin yanında bireysel ve kariyer gelişimlerine de katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu sebeple, kulüp çalışmaları dahilinde gençlerin kişisel ve kariyer gelişimine yönelik eğitim faaliyetleri de bulunmaktadır. Örneğin, 2009 yılından itibaren üniversite gençliğinin yöneticilik yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik "Mini MBA" eğitimlerinin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Çalışmanın 2 günlük eğitimler şeklinde, 14 üniversitede gerçekleştirilmesini planlıyoruz. 2009 yılı sonuna kadar 5 üniversitede "Mini MBA" eğitimlerinin hayata geçirilmesini hedefliyoruz.

Hayatı Doldur Gençlik Kulübü ve faaliyetleri hakkında daha detaylı bilgiye www.hayatidoldur.com adresinden ulaşabilirsiniz.

www.hayatidoldur.com

GRI Tablosu

GRI GÖSTERGELERİ	BULUNDUĞU BÖLÜM	SAYFA NUMARASI	AÇIKLAMA	RAPORLAMA DERECE
PROFİL GÖSTERGELERİ				
Strateji ve Analiz				
1.1	Genel Müdür Mektubu	12-13		Tam
Organizasyon Profili				
2.1	Rapor Hakkında	7		Tam
2.2	Ürünlerimiz	54		Tam
2.3	Kurumsal Web Sitesi		http://tr.anadoluefes.com/anadoluefes/detail_v2.aspx?SectionID=cKEuUJY2Eg8%2bKgPaFbRfrg%3d%3d&ContentId=rbHe8zKvDTG7TLSCVJ5SQ%3d%3d	Tam
2.4	Raporun Künyesi	112		Tam
2.5	Anadolu Efes Hakkında	16	http://tr.anadoluefes.com/anadoluefes/detail_v2.aspx?SectionID=W5f6dXFompSGwbE%2bg%2fV6g%3d%3d&ContentId=Aw7CcOUELQIQzWwBQMfQ%3d%3d	Tam
2.6	Anadolu Efes Hakkında	20		Tam
2.7	Kurumsal Web Sitesi		http://tr.anadoluefes.com/anadoluefes/default.aspx?SectionID=Aw7CcOUELQIQzWwBQMfQ%3d%3d&ContentId=HlpbdBCyVHdVe0BzyCV2w%3d%3d	Tam
2.8	Anadolu Efes Hakkında, Kurumsal Web Sitesi	21	http://tr.anadoluefes.com/hissedarlar_yatirimci_iliskileri/anasayfa.aspx?SectionID=PM01LxuU1hr6loJQtL511g%3d%3d&ContentId=4oEu6KjEmU33g6ZTiL4GkQ%3d%3d	Tam
2.9	GRI Göstergeleri Tablosu	110	Raporlama döneminde şirket yapısında belirgin bir değişiklik olmamıştır.	Tam
2.10	Kurumsal Yönetim, Ürünlerimiz, Arkeoloji	27, 55, 106		Tam
Raporlama Parametreleri				
Raporun Profili				
3.1	Rapor Hakkında	7		Tam
3.2	GRI Göstergeleri Tablosu	110	Anadolu Efes Türkiye 2008 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu Şirketin yayımlanan ilk Sürdürülebilirlik Raporudur.	Tam
3.3	Rapor Hakkında	7	Şirket Sürdürülebilirlik Raporlarını yıllık olarak yayınlayacaktır.	Tam
3.4	Raporun Künyesi	112		Tam
Raporun Kapsamı ve Bağlayıcılığı				
3.5	Rapor Hakkında	7		Tam
3.6	Raporlama Kapsamımız	9		Tam
3.7	Raporlama Kapsamımız	9		Tam
3.8	GRI Göstergeleri Tablosu	110	Raporlama döneminde bağlı ortaklıkların performansları rapor bağlayıcılığının dışında tutulmuştur.	Tam
3.10	GRI Göstergeleri Tablosu	110	Anadolu Efes Türkiye 2008 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu Şirketin yayımlanan ilk Sürdürülebilirlik Raporudur.	Tam
3.11	GRI Göstergeleri Tablosu	110	Anadolu Efes Türkiye 2008 Kurumsal Sosyal Sorumluluk Raporu Şirketin yayımlanan ilk Sürdürülebilirlik Raporudur.	Tam
GRI Göstergeleri Tablosu				
3.12	GRI Göstergeleri Tablosu	110		Tam
Yönetişim, Taahhütler, Paydaş Katılımı				
Yönetişim				
4.1	Anadolu Efes Hakkında, 2008 Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu	22, 86-89	http://www.anadoluefes.com/hissedarlar_yatirimci_iliskileri/anasayfa.aspx?SectionID=IFsr2NZV8%2fxo5GIFLT%2fJQ%3d%3d&ContentId=hScJcYe8%2ffpvtNFEYc1E4Q%3d%3d	Tam
4.2	2008 Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu	86-89	http://www.anadoluefes.com/hissedarlar_yatirimci_iliskileri/anasayfa.aspx?SectionID=IFsr2NZV8%2fxo5GIFLT%2fJQ%3d%3d&ContentId=hScJcYe8%2ffpvtNFEYc1E4Q%3d%3d	Tam
4.3	2008 Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu	86-89	http://www.anadoluefes.com/hissedarlar_yatirimci_iliskileri/anasayfa.aspx?SectionID=IFsr2NZV8%2fxo5GIFLT%2fJQ%3d%3d&ContentId=hScJcYe8%2ffpvtNFEYc1E4Q%3d%3d	Tam
4.4	2008 Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu	84	http://www.anadoluefes.com/hissedarlar_yatirimci_iliskileri/anasayfa.aspx?SectionID=IFsr2NZV8%2fxo5GIFLT%2fJQ%3d%3d&ContentId=hScJcYe8%2ffpvtNFEYc1E4Q%3d%3d	Tam
Paydaş Katılımı				
4.14	Paydaş Katılımı	29		Tam
4.15	Paydaş Katılımı	29		Tam

GRI GÖSTERGELERİ	BULUNDUĞU BÖLÜM	SAYFA NUMARASI	AÇIKLAMA	RAPORLAMA DERECE
PERFORMANS GÖSTERGELERİ				
Ekonomik Performans Göstergeleri				
EC1	Anadolu Efes Hakkında, Anadolu Efes 2008 Faaliyet Raporu	21, 114-118	http://tr.anadoluefes.com/images/download/pdf/AnadoluEfes2008YonetimKuruluFaaliyetRaporu.pdf	Kısmi
EC2	Eşdeğer Enerji Kullanımı, Maltlık Arpa Üretimine Destek	64, 79		Kısmi
EC3	Anadolu Efes 2008 Faaliyet Raporu	156	http://tr.anadoluefes.com/images/download/pdf/AnadoluEfes2008YonetimKuruluFaaliyetRaporu.pdf	Tam
EC4	Sermaye ve Ortaklık Raporu	18	Devletin şirkette hissesi bulunmamaktadır.	Kısmi
EC6	Yerel Ekonomiye Katkı	76-82	Yerel tedarikten kastedilen yurtdışından yapılan alımlardır. Bu alımlarda herhangi bir yurtdışı ödemesi bulunmamaktadır.	Kısmi
EC7	Binlerce Kişiye İstihdam	82-83		Kısmi
EC8	Yerel Ekonomiye Katkı, Toplumsal Yatırımlar	92-94, 95-96, 107		Tam
EC9	Yerel Ekonomiye Katkı	80, 82, 84, 87, 94		Tam
Çevre Performans Göstergeleri				
EN3	Enerji Yönetimi	64		Tam
EN5	Eşdeğer Enerji Kullanımı	64-65		Kısmi
EN8	Su Yönetimi	67		Kısmi
EN16	Karbon Ayak İzi	65		Kısmi
EN18	Karbon Ayak İzi	65		Kısmi
EN21	Atık Su	67		Tam
EN22	Atık Yönetimi	71-72		Kısmi
EN26	Çevreye Duyarlılık	69-70		Tam
EN28			Raporlama döneminde çevresel yasa ve yönetmeliklere uyulmaması neticesinde alınan ceza bulunmamaktadır.	Tam
İstihdam/Çalışma Hayatı Performans Göstergeleri				
LA1	İşimizin Sürdürülebilirliği	33		Tam
LA2	Çalışan Hakları	44		Tam
LA4	Örgütlenme Hakkı	42	Sendikaya üye çalışanların tamamı toplu iş sözleşmesi kapsamındadır.	Tam
LA5	Minimum İhbar Süresi	41		Tam
LA7	Çalışan Hakları	46	Müteahhit verileri 2008 yılı raporlama kapsamında değildir.	Tam
LA8	Çalışan Hakları	46		Kısmi
LA10	Eğitimler	37		Tam
LA12	Kariyer Planlama	33-34		Tam
LA13	Çalışan Hakları	44		Kısmi
LA14	Sosyal Haklar	38	Ücretlendirmede cinsiyete dayalı ayırım yapılmadığından bu oran 1'dir.	Tam
İnsan Hakları Performans Göstergeleri				
HR2	Lojistik	59		Kısmi
HR4	Fırsat Eşitliği Hakkı	43	Raporlama döneminde ayrımcılıkla ilgili bir olay yaşanmamıştır.	Tam
HR6	İnsan Hakları Anlayışımız, Lojistik	32, 59		Tam
HR7	İnsan Hakları Anlayışımız, Lojistik	32, 59		Kısmi
Toplum Performans Göstergeleri				
SO2	Risk Yönetimi	30-31		Kısmi
SO3	Eğitimler	36-37		Kısmi
SO4	Risk Yönetimi	30-31		Kısmi
SO5			Anadolu Efes herhangi bir siyasi partiye bağlı yapmaz ya da yardımda bulunmaz, lobi faaliyetleri yürütmez.	Tam
SO8			Raporlama döneminde yasa ve yönetmeliklere uyulmaması neticesinde alınan ceza bulunmamaktadır.	Tam
Ürün Sorumluluğu Performans Göstergeleri				
PR3	Sorumlu Pazarlama, Anadolu Efes Çevre İlkeleri	49, 62	Tüm ürünler gerekli kalite ve güvenlik standardını karşılamaktadır.	Tam
PR6	Sorumlu Pazarlama	48-49		Tam
PR7	Sorumlu Reklamlar	49		Tam
PR9			Ürün ve hizmetlerin tedariki ve kullanımı ile ilgili yasa ve yönetmeliklere uyulmaması neticesinde alınan ceza bulunmamaktadır.	Tam

Yasal Uyarı

Sürdürülebilirlik Raporu (Rapor) Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş. (Anadolu Efes) tarafından GRI (Global Reporting Initiative, Küresel Raporlama İlkeleri) kapsamında hazırlanmıştır.

Bu raporda yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgiler ve görüşler Anadolu Efes tarafından temin edilmiş ve bu raporun amacı için bağımsız olarak doğrulanmamıştır.

Bu rapor sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturma amacı taşımaz. Bu raporda yer alan bilgiler, Anadolu Efes hisselerinin satımına ait herhangi bir teklifi veya teklifin bir parçasını veya bu tür bir satış sürecine davet teşkil etmez ve bu raporun yayımlanması ile bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz.

Bu raporun hazırlanma zamanı itibarıyla yer alan tüm bilgiler ve ilişkili belgelerin doğru olduğuna inanılmakta olup, bilgiler iyi niyetli açıklanmış ve güvenilir kaynaklara dayanmaktadır. Ancak Anadolu Efes bu bilgilere ilişkin olarak herhangi bir beyan, garanti veya taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Anadolu Efes'in hiçbir şirketi veya onların yönetim kurulu üyeleri, danışmanları veya çalışanları bu rapor kapsamında iletilen herhangi bir bilgi ya da iletişimden veya bu raporda yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde bir kişinin doğrudan veya dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zarardan sorumlu değildir.

Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayii A.Ş.

Merkez:

Esentepe Mah. Anadolu Cad. No: 3
Kartal 34870 İstanbul - Türkiye
Tel. : +90 (216) 586 80 00 pbx
Faks : +90 (216) 389 58 63

Raporla ilgili geribildirimleriniz için:

Durul Candemir
Efes Türkiye Halkla İlişkiler Müdürü
Tel. : 444 33 37

